

Onsdagen den 12 oktober

Kl. 09.00–14.15
16.00–16.02

§ 1 Partiledardebatt

Partiledardebatt

Anf. 1 ANNA KINBERG BATRA (M):

Herr talman, ärade ledamöter och övriga som följer denna debatt!

På Mammaforum i Bergsjön i Göteborg träffas kvinnor som har fått barn och pratar om stort och smått och delar erfarenheter, precis som i vilken mammagrupp som helst. Men just den här mammagruppen är för många av deltagarna den enda kontakten med det svenska samhället.

Alla som jag mötte där häromveckan ville så snabbt som möjligt komma in i det svenska samhället, lära sig språket, komma i arbete och inte låta småbarnsåren göra detta omöjligt. Men alla kunde inte göra det. En av dem hade varit i Sverige i sex år men fortfarande inte fått möjlighet till utbildning. En annan hade varit här i fyra år och kände sig isolerad när hon fått barn. Och en frågade varför hon måste sluta med sfi när hon var föräldraledig. De ville göra rätt för sig, men det svenska systemet satte käppar i hjulen.

Det är tio gånger vanligare att en utrikes född blir bidragsberoende än en inrikes född. Arbetslösheten är fyra gånger högre för en person född utanför Europa jämfört med en person född i Sverige. Så sent som i går visade Arbetsförmedlingen hur arbetslösheten bland utrikes födda ökar. Detta vägrar Stefan Löfven att se.

I Sverige 2016, där Stefan Löfven är statsminister, riskerar snart motsvarande 1 miljon att vara fast i utanförskap, bidragsberoende och en känsla av hopplöshet. I Stefan Löfvens Sverige finns 130 områden där färre än hälften av de arbetsföra jobbar. Det får svåra konsekvenser för de människor som drabbas men också för att otryggheten ökar. Hopplösheten biter sig fast, och känslan av maktlöshet sprider sig.

Först släcks drömmarna för den som står utanför. Men sedan kommer bidragen och tränger ut jobben och välfärden. I till exempel Malmö betalar kommunen mer för försörjningsstöd än för löner till förskollärare.

Så här ser verkligheten i Sverige ut, och den här utvecklingen måste brytas.

Språk och jobb behövs för vägen till arbete och självständighet, annars blir den vägen övermäktig. Vi har rätt att ställa krav på den som kommer hit till Sverige att hon eller han gör allt i sin makt för att göra sig anställbar. Men vi måste också ha höga krav på att politiken gör att vägarna till det första jobbet blir fler. För i ett Sverige som är starkt och håller ihop ska

alla göra rätt för sig, och i ett Sverige som är starkt och håller ihop får ingen lämnas utanför.

(Applåder)

Herr talman! Strax före kl. 2 på natten den 16 juli i år fick räddningscentralen ett samtal om att det luktade rök i en lägenhet i Gottsunda i Uppsala. Brandkåren fanns inte långt därifrån men blev försenad eftersom den inte kunde åka in i området utan poliseskort. När den kom fram hittades en man död i lägenheten. Om hans liv hade gått att rädda om brandkåren hade kommit fram tidigare kommer vi aldrig att få veta. Men i Sverige måste man kunna veta att ambulansen, brandkåren och polisen kommer när de behövs oavsett var man bor.

I dag finns områden där man inte vågar ringa polisen, där bilar sätts i brand och människor är rädda att gå ut. Var tredje kommun tvingas anlita privata vaktbolag för att skapa trygghet i sina offentliga miljöer. Vardagsbrotten är många men leder sällan till att någon straffas. Bara vart åttonde fall av misshandel klaras upp, och missnöjet inom polisen är så stort att bara under det första halvåret i år valde 240 poliser att sluta. Sverige är på väg åt fel håll.

I Stefan Löfvens Sverige möts poliser, ambulansförare och brandmän på väg till utryckning inte av tacksamhet och hjälpsamhet utan av stenar. Det finns många poliser som gör ett strålande jobb, men det finns alldeles för många poliser som inte längre orkar gå till jobbet. Den här utvecklingen måste brytas. Men statsministern blundar och verkar nöjd med hur han och hans regering sköter jobbet. Några förslag som löser problemen syns nämligen inte.

Vi moderater satsar i vår budget tio gånger så mycket som regeringen för att förbättra polisens möjligheter att utföra sitt jobb, för att poliserna ska kunna bli minst 2 000 fler, för att polisen ska få fler civilanställda som kan utreda brott och få tillräcklig utrustning och för att poliserna ska ges möjlighet att få 2 000 kronor mer i månaden i lön. Tryggheten i Sverige måste nämligen omfatta alla, alldeles oavsett var i landet man bor.

(Applåder)

Herr talman! I morse gick ungefär 1 200 000 barn till skolan. Där börjar vägen in i det svenska samhället, oavsett vilka föräldrar man har, varifrån man kommer eller hur länge man har varit i Sverige. Men det finns skolor där inte ens hälften av eleverna når kunskapsmålen. Varför är dessa skolor fortfarande öppna?

När elever inte får lära sig läsa, skriva och räkna ordentligt tar skolan inte bara ifrån barnen deras självkänsla för stunden utan också deras möjligheter till en bättre framtid. I Stefan Löfvens Sverige finns det elever som går till skolan men i praktiken aldrig har en chans att få godkänt. De kommer att få det mycket svårt när de går in i vuxenlivet och ska ut på arbetsmarknaden.

Alla har rätt till en bra skola, men ingen har rätt att utsätta elever för risken att inte lära sig det som de behöver. Svenska elever behöver mer undervisning – en timme mer i veckan i lågstadiet, och en timme mer matte i högstadiet. Lärare måste få bra betalt och tid att vara just lärare. Oavsett om skolan är kommunal eller privat måste Sverige införa nolltolerans mot dåliga skolor.

(Applåder)

Herr talman! I fredags den 7 oktober fraktade ett ryskt fartyg Iskanderrobotar genom Östersjön till Kaliningrad, bara 50 mil härifrån. Osäkerheten i omvärlden finns alldeles nära oss och tar sig många uttryck. Till och med innanför Riksdagshusets väggar har det uppstått frågetecken kring vilka makter som egentligen styr riksdagskanslier, och hur.

Rysslands agerande i närområdet och den fruktansvärda situationen i Aleppo i Syrien, men även det fortsatta hotet från den internationella terrorismen, påminner oss om osäkerheten i vår omvärld. Om man ser hur verkligheten och omvärlden ser ut är man naiv om man tror att migrationskrisen är över. Då måste man ta ansvar. Man behöver både veta vad man vill och kunna utöva ledarskap här hemma, annars blir man styrd av andra.

Vi behöver en långsiktigt hållbar migrationspolitik. Den kan inte bygga på förhoppningar om andra länders agerande utan kräver både ledarskap och ståndpunkter här och konkret förmåga att påverka andra länder för att nå resultat. I ett allvarligt säkerhetsläge behöver vi inte bara stärka det svenska försvaret, som vi moderater har medverkat till, utan också satsa på våra internationella samarbeten. Då måste dörren till ett svenskt medlemskap i Nato vara öppen. Men Stefan Löfven vill hålla den stängd. Det visar också hur han prioriterar. Omsorgen om det egna partiet är tydligen viktigare än ansvaret för landet.

Herr talman! I Stefan Löfvens Sverige riskerar snart motsvarande 1 miljon människor att vara fast i utanförskap, bidragsberoende och en känsla av hopplöshet. I Stefan Löfvens Sverige finns det skolor där inte ens hälften av eleverna får tillräckliga kunskaper. I Stefan Löfvens Sverige möts blåjupersonal av hot och stenkastning. Sverige är på väg åt fel håll, och den enda som är nöjd med den utvecklingen är statsministern.

Sverige behöver en ny alliansregering som tar verkligheten och omvärlden på allvar och som har förmåga att genomföra reformer som Sverige behöver. Ledarskap är inte att blunda för det som är obehagligt eller att exploatera människors oro utan att ta oro på allvar och ta verkligheten och omvärlden på allvar och att presentera och kunna genomföra lösningar på våra viktigaste samhällsproblem.

Vi moderater lägger fram en budget som gör det mer lönsamt att jobba. Vi satsar mer än 60 miljarder på skolan och välfärden under de närmaste åren, i motsats till regeringens 40 miljarder. Vi satsar mer än tio gånger så mycket som regeringen på att förstärka polisen. Det går att göra allt detta i politiken om man vill och prioriterar, och det går att göra det utan att låna i högkonjunktur.

Vi moderater blundar inte för verkligheten utan tar den på allvar. Vi är beredda på debatt, vi är beredda på kritik och vi är beredda att diskutera vad som behövs för att bygga Sverige starkare. Det är därför vi har en plan för ett starkare Sverige.

(Applåder)

Anf. 2 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Jag tror att namnet ”Stefan Löfven” utgjorde den största delen av innehållet i anförandet. Jag tackar för uppmärksamheten!

I övrigt kan jag konstatera att du beskriver rätt många problem du har varit med och skapat och är ansvarig för, Anna Kinberg Batra. Du inledde ganska starkt med dem som har fått vara här i sex år, eller i fyra år, utan att få hjälp. Det är 130 områden i utanförskap – ja, de ökade kraftigt under

er tid. Försörjningsstödet ökade kraftigt under er tid, och skolresultaten föll katastrofalt under er tid. Det var en bra öppning, Anna Kinberg Batra – den var tydliggörande.

(Applåder)

Ni sänkte skatterna med 140 miljarder i stället för att prioritera just jobben, skolan, välfärden och klimatet. Ni lämnade dessutom efter er ett stort hål i statens budget. Klyftorna växte, och skolresultaten sjönk som sagt. Arbetslösheten steg, och ungdomsarbetslösheten var rekordhög under er tid. Det var helt enkelt en avveckling av den svenska modellen ni höll på med.

Vi har bytt inriktning nu, från skattesänkningar och nedskärningar till investeringar i samhällsbygget. Det återstår många utmaningar; det är ingen tvekan om det. Vi har alldeles för många arbetslösa, men ytterligare 120 000 människor har faktiskt fått ett jobb att gå till sedan vi tillträdde. Bara i skolan har vi ytterligare 13 000 anställda. Vi har näst intill raderat ut det budgetunderskott ni lämnade efter er.

Svenska folket röstade bort den moderata skattesänkar- och nedskärningspolitiken, Anna Kinberg Batra. Efter valförlusten sa ni att ni minsann skulle förnya er. Jag undrar: Hur blev det egentligen med förnyelsen? Vi har i Sverige stora problem i och oro för svensk sjukvård. I stället för att satsa på svensk sjukvård skär ni ned i den. På vilket sätt skapar vi bättre sjukvård i Sverige genom att sänka skatterna och skära ned, Anna Kinberg Batra?

(Applåder)

Anf. 3 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Statsministern står här och visar sina två paradgrenar denna höst: att vara himla nöjd med sakernas tillstånd och att tala om sig själv.

Själv tänker jag tala om samhällsproblem under den här förmiddagen, under den här hösten och under de två år vi har kvar till valet. Det är nämligen du som har ansvaret nu, Stefan Löfven. Du var varit statsminister i två år.

Det jag tog upp i min inledning och vill fortsätta diskutera är vad vi ska göra för att förbättra Sverige utifrån den situation vi har nu. Tänk om du menade allvar med jobben och till exempel lade fram förslag som gjorde att man ställde krav och gav människor möjlighet att gå från utanförskap till arbete, Stefan Löfven! Tänk om du hade sagt någonting sådant i det här replikskiftet och i tv-debatterna – eller i presentationen av budgetpropositionen, som tvärtom är en kraftfull satsning på bidrag till dem som inte jobbar.

Detta finansieras genom att man lånar i högkonjunktur. Vad bygger man då, Stefan Löfven? Man bygger inget annat än en nota som de som skulle behöva välfärden i framtiden, till exempel barn och pensionärer som skulle behöva starka svenska statsfinanser, får betala när vi tar över efter dig efter valet 2018.

Jag tycker att det var bra att du tog upp välfärden, Stefan Löfven. Det ger mig tillfälle att återigen påminna om hur vårt budgetförslag ser ut. Under de närmaste åren lägger vi 60 miljarder i stället för regeringens 40 på att förstärka möjligheterna i kommunerna att stärka skolan och klara den integrationsutmaning vi nog bara är i början av.

Jag vill fråga dig om du kan ta möjligheten att säga *någonting* konkret om hur vi ska åtgärda och förbättra de skolor där i dag hälften eller mindre än hälften av niorna får tillräckliga kunskaper, Stefan Löfven. Vad vill du göra med dem förutom att stå här och vara nöjd och tala om dig själv? (Applåder)

Anf. 4 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Till att börja med vill jag satsa mer resurser i det offentliga och i vår välfärd på totalen. Ni talar om brutto och att ni tillför 60 miljarder, Anna Kinberg Batra, men ni talar inte om hur mycket ni drar bort från kommunerna. Det vore på sin plats att ni gjorde det. Dessutom har ni en budget som inte ens är finansierad. Se över den en gång till!

Medan alla fem oppositionspartier skär ned i sjukvården tillför vi landstingen 3 miljarder kronor. Därutöver gör vi speciella insatser och investeringar i bemanning, i cancervården och i förlossningsvården. Nu ska vi fortsätta arbeta för att förstärka vårdcentralerna så att vården blir mer tillgänglig. Vi jobbar med patienterna, med att stärka deras ställning genom patientkontrakt, och så vidare och så vidare.

Moderat sjukvård har vi sett mer än nog av här i Stockholms län. Du svarade inte på min fråga, Anna Kinberg Batra. Hur blir sjukvården bättre med skattesänkningar och nedskärningar? Svara på den frågan! (Applåder)

Anf. 5 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Frågan är ju inte relevant eftersom vi lägger nära nog 20 miljarder mer än regeringen på att förstärka för kommuner och landsting under de närmaste åren. Det är viktigt, särskilt när man är i början av en integrationsutmaning – som jag är seriöst orolig för att du blundar för, Stefan Löfven. Vad händer om man blundar för den och talar om att det bara är några som berörs? Då blundar man ju för en risk att Sverige slits isär och att nära nog 1 miljon människor blir beroende av bidragssystem i stället för att få ett första jobb.

De som lyssnar hörde nu från statsministern mängden ord man kan få in på en minut. Det var ”och så vidare och så vidare”, men det var inte ett ord om hur fler ska kunna få sitt första jobb i Sverige eller hur vi ska stärka kunskapen i skolan och tryggheten i samhället. Det kräver ledarskap, Stefan Löfven, och det har du hittills haft två år på dig att visa att du saknar. (Applåder)

Anf. 6 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! God morgon, Anna Kinberg Batra!

Det är ofta så i dessa debatter, vilket vi hörde även i replikskiftet som föregick detta, att det är mycket ord. Frågan är vad ord egentligen betyder. Vad betyder det man säger här?

Till exempel hörde vi alldeles nyss Anna Kinberg Batra säga att Sverige behöver en ny alliansregering. Jag vet inte hur många chanser Anna Kinberg Batra har haft att fälla regeringen Löfven under de gångna två åren, men hon har inte gjort det. Det är i stället tack vare Anna Kinberg Batra och hennes allianskompisar som Stefan Löfven fortfarande är Sveriges statsminister. Vad är då orden egentligen värda, herr talman?

Regeringsfrågan är någonting som har diskuterats väldigt mycket, inte minst de senaste veckorna. Det är en väldig debatt om vem som vill samarbeta med vem, vem som absolut inte vill samarbeta med vem och så vidare. Anna Kinberg Batra vill alltså bilda en alliansregering – efter valet då, om jag förstår det rätt. Jag funderar på hur man tänker sig att man ska få ihop detta.

Den viktigaste frågan för väljarna just nu är invandrings- och integrationspolitiken. Tre av fyra allianspartier vill öka invandringen till Sverige, samtidigt som Moderaterna har gjort ett väldigt stort nummer av att man nu minsann skärper sin invandringspolitik. Man har säkert vunnit en del väljare på det, men hur ska man få igenom politiken? Hur ska man få igenom politiken med hjälp av Centerpartiet, Liberalerna och Kristdemokraterna, som samtliga vill öka invandringen till Sverige?

Hur tänker sig Anna Kinberg Batra att detta ska gå till? Hur ser den kompromissen ut? Eller är det så att de ord vi har hört från Anna Kinberg Batra och hennes partikamrater det senaste året egentligen inte betyder särskilt mycket?

Anf. 7 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Att Sverige inte kan gå tillbaka till en ohållbar situation, som vi befann oss i hösten 2015, tror jag är uppenbart. Det var därför jag inledde en omprövning av den moderata migrations- och integrationspolitiken samma dag som jag valdes i januari 2015.

Vi behöver en långsiktigt hållbar migrationspolitik. Jag vill leda nästa regering med partier som delar en värdegrund om hur vi bryter utanförskap, hur vi får fler i arbete och hur vi bygger Sverige starkare i en väldigt orolig omvärld.

Jag har precis samma inställning som statsministern i regeringsfrågan: Man tar ansvar för sitt parti och för dem man vill samarbeta med. Hur andra riksdagspartier röstar får de svara på själva.

Jag är inte mer intresserad av att inleda samarbete med Sverigedemokraterna i dag än vad jag var i går. Detta har politiska skäl som jag tror att de flesta här känner till men som jag gärna talar allvar med svenska folket om.

Man kan inte bryta utanförskap med ett parti som sätter nytt svenskt rekord i höjda bidrag till dem som inte jobbar. Man kan inte bygga Sverige starkare i en orolig omvärld med dem som tar avstånd från Nato och EU när vi behöver internationellt samarbete som mest. Man kan heller inte bilda regering eller inleda samarbete med ett parti som aldrig kan ta ansvar för att det råkar uppstå säkerhetsrisker på riksdagskansliet, för att det råkar göras extrema uttalanden eller för att det råkar väckas antisemitiska motioner. Detta är några exempel bara från den senaste veckan.

Därför är jag inte mer intresserad i dag än vad jag var i går av att inleda samarbete med Sverigedemokraterna, och därför söker jag mandat för att ge Sverige en ny alliansregering.

(Applåder)

Anf. 8 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Det där har vi ju hört – det var inget nytt. Det där har Anna Kinberg Batra upprepat många gånger tidigare.

Min fråga gällde snarare hur man i nästa steg ska få ihop denna alliansregering. Den just nu viktigaste frågan för väljarna är, som sagt, invandrings- och integrationspolitiken. Detta är också den fråga som har dominerat det senaste årets inrikesdebatt, till följd av den ansvarslösa politik som moderater, socialdemokrater och andra har fört under de senaste åren.

Hur tänker man sig att få ihop detta om man inte är överens när man ska bilda denna starka alliansregering? Moderaterna har en uppfattning som man naturligtvis slåss kraftfullt för, men de tre andra partierna tycker egentligen det rakt motsatta. Hur ska man få ihop detta? Hur ser den kompromissen ut?

Centerpartiet har pratat om 40 miljoner invandrare till Sverige. Är kompromissen 20 miljoner invandrare? Hur ser kompromissen ut, Anna Kinberg Batra? Hur ska man få ihop detta? Hur ska du sätta kraft bakom de ord om en skärpt invandringspolitik som vi har hört det senaste året? (Applåder)

Anf. 9 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Det var när vi moderater hade omprövat vår politik, när vi förmådde lägga fram förslag och dessutom samla alliansvännerna som vi drev regeringen framför oss för att vidta nödvändiga åtgärder hösten 2015. Det är också välkänt hur partierna har röstat i år. Det är helt uteslutet att Sverige går tillbaka till en ohållbar situation.

Vi behöver en seriös och långsiktigt hållbar migrationspolitik. Skälet till att jag vill forma en sådan tillsammans med allianspartierna är, återigen, värderingsgemenskapen i att vi behöver ordning och reda i svenskt mottagande. Vi behöver också ordning och reda på den svenska arbetsmarknaden, där man kan gå från bidrag till arbete och ta den stora integrationsutmaning vi har framför oss på allvar. Då måste fler få sitt första jobb i stället för att det lönar sig bättre att inte arbeta.

Inget nytt, sa Jimmie Åkesson. Jag ser inte heller några nya skäl till att inleda samarbete med ett parti vars politik skadar Sverige. Detta gäller Sverigedemokraterna, och det gäller för den delen även Vänsterpartiet. Det är därför jag söker väljarnas förtroende för en ny alliansregering. Det skulle Sverige behöva.

(Applåder)

Anf. 10 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik:

Herr talman! I dag är en smält historisk dag. Denna kammare, Sveriges riksdag, kommer att rösta om Parisavtalet. Anna Kinberg Batra har talat i tio minuter och stått en längre tid i talarstolen utan att en enda gång nämna vår tids största utmaning: klimathotet. Inte heller har jag hört ordet miljö komma över statsministerkandidatens läppar under denna tid.

År 2016 blir troligtvis det varmaste år som någonsin har uppmätts i mänsklighetens historia, och världen har enats om att begränsa den globala uppvärmningen. Här står Kina, här står USA, här står EU, här står Indien; här står alla länder bakom en omställning till en fossilfri ekonomi.

Samtidigt lägger Moderaterna fram en budgetmotion där man vill sänka skatten på fossila bränslen med 8 miljarder till 2020. Man vill också ta bort alla de åtgärder på klimatsidan och miljösidan som regeringen lägger fram. Man vill ta bort var fjärde krona. Man vill ta bort hela det stöd

till klimatomställning som kan gynna laddstolpar för elbilar över hela Sverige. Detta är inte en grön skatteväxling; detta kallar jag en brun skatteväxling!

Jag skulle vilja fråga Anna Kinberg Batra varför bensinen ska bli billigare när vi måste ställa om till en fossilfri ekonomi. Varför behövs det mindre klimatpolitik i Sverige just nu? Och hur ska din politik hjälpa vår tids ödesfråga – klimatet?
(Applåder)

Anf. 11 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Tack för frågan! Ledarskap i en orolig omvärld kräver i allra högsta grad ledarskap även i klimatfrågan. Därför är jag tacksam för att Isabella Lövin tar upp denna fråga.

I dag är en stor dag i Sverige. Det är viktigt att vi arbetar tillsammans både här och i omvärlden för att kunna minska de fossila utsläppen – det är därför vi i vår budgetmotion ökar anslaget till internationella klimatin-satser och lägger 50 procent mer.

Det är också därför det är bra att Isabella Lövin tillsammans med mig nu ser till att stoppa förtidspensioneringen av kärnkraften, som ger Sverige och svensk industri energiförsörjning utan fossila utsläpp. Annars skulle vi tvinga ned industrijobben i fossila energikällor eller stoppa industrijobben här.

Isabella Lövin företräder ett parti som gick till val på motstånd mot ekonomisk tillväxt. Vad händer om man driver jobben och industriproduktionen ut ur det miljövänliga, hållbara, ambitiösa Sverige? Konkurrensen utgörs exempelvis av Kina och av andra europeiska länder med sämre villkor och mycket högre grad av fossila utsläpp.

Vi har ett ansvar både här och utomlands för att ha en hållbar produktion, hållbara transporter och – jajamäsan! – för att kunna ta bilen till jobbet. En ny bil släpper ut väldigt mycket mindre än vad till exempel en Volvo Amazon gjorde när vi var barn. Ny teknik och tillväxt, Isabella Lövin, och energi med begränsade fossila utsläpp är alldeles utmärkt och viktigt för klimatet!

(Applåder)

Anf. 12 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik:

Herr talman! Då fick jag alltså svaret – det är kärnkraft och nya bilar, som ska gå på bensin, som är lösningen.

Jag tycker att det är ganska beklämmande att en statsministerkandidat inte har bättre svar på vår tids största framtidsutmaning. Ni har inte heller svar på vilka konkreta åtgärder ni avser att vidta. Ni tar bort 25 procent av vår klimatbudget. Ni talar om att öka internationella insatser, men ni satsar 20 gånger mer på att sänka bensinskatten än på minskade utsläpp i utvecklingsländer.

Här är regeringen en av de absolut mest ambitiösa i hela världen när det gäller att stödja utvecklingsländer för en omställning till fossilfri ekonomi. Kina och Indien är just nu mer ambitiösa än vad Moderaterna är när det gäller att se framtiden och att vi måste ställa om till en fossilfri framtid.

Ni har inga som helst åtgärder på hemmaplan för hur vi ska minska utsläppen här. Ni talar om utvecklingsländerna, men vilka åtgärder föreslår ni här? Ni har en fossil politik, Anna Kinberg Batra!

(Applåder)

Prot. 2016/17:13

12 oktober

Partiledardebatt

Anf. 13 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Det var under en moderat statsminister vi blev det land i EU som har högst andel förnybar energi – det är jag stolt över!

Varifrån kommer det? Det kommer inte ifrån att bekämpa jobb och företagande. Det kommer i stället ifrån att man bejakar teknisk utveckling och tillväxt, att man ger möjlighet för till exempel svenska ingenjörer att vara med och utveckla ny energiteknik. Ingenjörer från Chalmers är med och hjälper länder i fattigare delar med mycket större fossilberoende att utveckla sin teknik.

Då är vi där igen, Isabella Lövin! Jag tycker att det är viktigt att det kommer fram här hur Miljöpartiets motstånd mot svenska transporter ser ut. Jag tycker att det är viktigt att det budskapet når ut i hela Sverige, där de allra flesta har väldigt långt till exempelvis en tågstation.

Vi behöver tågtransporter, men vi behöver också jobb och industri med så god teknik och så små fossila utsläpp som möjligt.

Stå gärna här och raljera om kärnkraften om du vill, Isabella Lövin. Men att vi har industri och jobb – och jobb som folk kan åka till – minskar våra utsläpp, och det är nyckeln till ett bättre klimat.

(Applåder)

Anf. 14 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman och Anna Kinberg Batra! Det finns mycket bra sjukvård i Sverige, men det finns också tydliga brister och utmaningar. Vi har köer på alltifrån akutmottagningar till livsviktiga canceroperationer. Vi har personal som slutar därför att arbetssituationen är alltför pressad och hård, och lönerna är ofta inte särskilt höga.

För oss är sjukvård en rättighet. I samarbete med regeringen gör vi betydande satsningar i budgeten på landstingen, till exempel på förlossningsvården. Men för Moderaterna är sjukvården en marknad bland andra marknader. Och ert skyltfönster, själva exemplet på hur det skulle se ut i hela Sverige om ni styrde sjukvården, är Stockholms läns landsting. Där kan man se vad en marknadsstyrd sjukvård innebär: skenande kostnader för alltifrån nya sjukhus till strumpor, överetablering av sjukvård där hälsan är bäst och underetablering där den är sämst.

Vi kan också se hur en marknadsstyrd sjukvård blir en opålitlig sjukvård. Det är stor brist på förlossningskapacitet i Stockholm. Vad gör den moderatledda landstingsledningen? Man låter en privat aktör starta en förlossningsavdelning. Vad gör den privata förlossningsavdelningen när man inte gör den vinst som man trodde? Den lägger ned inför sommaren, mitt i förlossningskrisen.

Tusentals kvinnor som ska föda är oroliga. Många vet inte var de kommer att föda sitt barn. Det ögonblick som skulle vara ett av de finaste i livet, när man blir förälder, omges i stället av stor oro på grund av den här krisen. Detta ger marknaden kvinnor i Stockholm som ska föda barn.

Anna Kinberg Batra! Är det här ett pris värt att betala för er marknadsfundamentalism?

Anf. 15 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Inte ens Vänsterpartiets ledamöter gick på det där.

Nu står vi ju inte i Stockholms läns landsting utan i Sveriges riksdags kammare. Låt oss då titta på hur verkligheten ser ut utifrån vad rikspolitiken kan göra.

Låt oss titta på budgetförslagen. Vi moderater lägger 60 miljarder under de närmaste åren mot de 40 miljarder som du var så stolt över häromveckan eller -månaden. De behövs för att klara en välfärdsutmaning och en integrationsutmaning i både kommuner och landsting runt om i Sverige.

Jag är glad att du tar upp situationen med inte minst barnmorskor och specialistsjuksköterskor. Ni vill ju göra livet svårare för dem och ta pengar ur deras plånböcker. Det vill inte jag. Jag vill däremot att de ska kunna bli fler och utveckla sin kompetens. Därför föreslår vi en examensbonus för sjuksköterskor för att fler ska lockas till yrket. Det spelar roll att man kan göra sitt jobb, att man kan ha kompetenta medarbetare och kollegor och att det är ordning och reda i välfärden oavsett utförare.

Lyssna på vad Jonas Sjöstedt står och säger här! Han talar om marknaden och han talar om ett av våra landsting i Sverige, men han talar ingenting om hur vi som lagstiftare ska agera för att stoppa offentliga eller privata aktörer som gör fel.

Sverige behöver ha ordning och reda i välfärden, i sjukvården och skolan. Vi behöver ha en lagstiftning som gör det möjligt att ha en inspektion som säger ifrån när det blir fel och vi behöver förslag – det skulle ju pigga upp om du hade några sådana – för att höja kvaliteten.

Vad gör Vänsterpartiet för mer kvalitet och kompetens i vården, förutom att stå här och skälla på mig?

(Applåder)

Anf. 16 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Vänsterpartiet har bland annat fått igenom en stor satsning på förlossningsvården. Vi har fått igenom nya miljarder till landstinget som sannolikt behövs. Men om man slösar bort pengarna och låter dem försvinna i privata vinster gör de ju självklart mindre nytta.

Du undviker frågan att en marknadsstyrd sjukvård innebär att du skräddarsyr sjukvården för företagen som ska tjäna pengar på den, inte för dem som behöver en förlossning eller en operation. Och när det inte passar längre, när man inte gör vinst längre, då lägger man ned.

Det här är väldigt konkret. Det är någonting som dina partikamrater har ställt till med och vill ställa till med i fler delar av landet. Du måste väl ha någonting att säga till de kvinnor som ska föda barn, som är oroliga när en förlossningsavdelning lägger ned och som kanske inte får en plats utan får åka ambulans för att föda sitt barn någon helt annanstans.

Är det ett pris värt att betala, Anna Kinberg Batra? Du vill inte ta konsekvenserna av din egen ideologi och politik och vad den faktiskt innebär för den som ska föda barn i Sverige i dag.

(Applåder)

Anf. 17 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Senast jag kollade var sjukvården i mycket stor utsträckning politiskt styrd, och det är så vi kan påverka den här. Låt oss titta igen på vad vi då kan göra och vad som skiljer partierna åt.

Jag tycker att det är viktigt att det offentliga åtagandet möjliggör kvalitet, att man får vård i tid och slipper vänta för länge i köer. Det är sådana som vi kortat under vår tid i regering och som det är viktigt att fortsätta att korta.

Kompetens behövs i vården för att man ska få den hjälp man behöver. Det är därför vi vill förbättra i stället för, som du, försämma villkoren för sjuksköterskor, barnmorskor och specialistsjuksköterskor som vården skriker efter i de flesta landsting.

Vi behöver ordning och reda med hårda tag när det blir fel, alldeles oavsett vem som bedriver verksamheten. Det där brukar Jonas Sjöstedt inte hänga med på utan argumenterar bara emot valfriheten, den möjlighet att välja som gav oss till exempel 200 fler vårdcentraler när vi möjliggjorde för fler alternativ. Alla dessa ska ha bra kvalitet.

(Applåder)

Anf. 18 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S):

Herr talman! De bilder som når oss nu från krigets Syrien träffar oss som ett knytnävsslag rakt i magen. Det vi ser är total ödeläggelse. Det liknar den brända jordens taktik nu. Människor är inlåsta i de belägrade områdena, sjukhus bombas, små barn grävs fram ur ruinerna och humanitär hjälp når inte fram. Det är outhärdligt bara att bevittna.

Sverige gör nu allt som står i vår makt för att eldupphör ska råda så att skadade kan transporteras till säkra sjukhus och hjälpsändningar kan nå de hundratusentals barn, kvinnor och män som är kvar i Aleppo. Sverige använder alla sina kontakter både i EU och i FN för att detta helvete ska få ett slut. Den som motsätter sig vapenvila tar på sig ett mycket stort ansvar.

Att bidra till att stoppa bombningarna och beläringarna för att skapa förutsättningar för en politisk lösning i Syrien kommer att vara en av de allra största utmaningarna när Sverige tar plats i FN:s säkerhetsråd i januari men också den viktigaste.

Aldrig tidigare har vår vardag påverkats så mycket av utmaningarna i vår omvärld – krigen, flyktingkrisen och klimathotet. Men vi påverkas också av den globala ekonomins möjligheter, av digitalisering, frihandel, av alla nya sätt att kommunicera, resa och leva hållbara liv. Världen är därmed både svart och vit.

Vi står inför enorma utmaningar men också fantastiska möjligheter. Här har Sverige och regeringen gjort ett mycket tydligt val. Vi väljer inte isolering. Vi väljer det internationella engagemanget. Vi vill vara med och skapa mer fria och jämlika samhällen, och vi vill bidra till fred och rättvisa runt om i världen, därför att vi vet att vi är starkare tillsammans.

Herr talman! Det är nu halvtid i mandatperioden. När vi fick väljarnas förtroende för två år sedan var det för att någonting höll på att gå sönder i vårt land. Ungdomsarbetslösheten var skyhögt. Skolresultaten befann sig i fritt fall. Det rådde bostadsbrist i mer än 180 kommuner. Tryggheten i välfärden hade urholkats. Antalet socialt utsatta områden hade ökat kraftigt. År 2014 hade vi fallit i World Economic Forums rankning över länders konkurrenskraft från plats tre till en tiondeplats.

På område efter område var Sverige eftersatt.

Under åtta år prioriterades skattesänkningar före investeringar i det gemensamma. Så drivs Sverige bakåt. Så går sammanhållningen sönder. Så ökar otryggheten.

(Applåder)

Vår regering har bytt riktning för Sverige. Steg för steg bygger vi upp det som under era åtta år revs ned. Nu går samhällsbygget före skattesänkningar. Välfärdsmiljarderna bidrar till att det blir mindre barngrupper i förskolan och att de äldre får mer tid med personalen. Vi investerar i skolan, 10 miljarder årligen så att fler kan anställas. Hittills, på bara två år, har vi fått 13 000 fler anställda i skolan.

Herr talman! Nu går vi vidare. Vi ska också utveckla den svenska modellen med en bättre sjukvård. Många människor känner en berättigad oro för att vården inte ska finnas där när de behöver den. Sjukvårdsminister Gabriel Wikström har därför fått i uppdrag att arbeta fram en ny tillgänglighetsreform för sjukvården i hela landet.

Genom bland annat förstärkta vårdcentraler ska vården komma närmare människor. Patientens ställning ska stärkas med patientkontrakt, och digitaliseringens möjligheter ska användas för att förbättra vården och underlätta människors kontakt med vården.

En bra sjukvård i hela Sverige kräver mer resurser, inte skattesänkningar och nedskärningar.

(Applåder)

Hela regeringens arbete styrs av ett ambitiöst jobbmål: Vi ska nå EU:s lägsta arbetslöshet år 2020. Jag ger mig inte förrän vi är där.

Jag är inte nöjd, trots att sysselsättningsgraden är den högsta i Europa, trots att nyföretagandet ökar, trots att restaurangbranschen växer, trots att de utländska investeringarna blir allt större och trots att ungdomsarbetslösheten är den lägsta på 13 år.

Jag är inte nöjd – långt därifrån. Fortfarande är över 350 000 människor arbetslösa, och många asylsökande som beviljas uppehållstillstånd ska också ut på svensk arbetsmarknad de närmaste åren.

Vi har lagt om migrationspolitiken för att färre asylsökande ska söka sig till Sverige och fler till andra länder. Det har gett resultat.

Nu inriktas arbetet på att de som får stanna i Sverige snabbt ska lära sig svenska, börja jobba och kunna göra rätt för sig. Det kommer att kräva stora ansträngningar; det råder inget tvivel om det.

Jag ser dock möjligheterna när antalet jobb i Sverige växer. Därför skapas 70 000 nya utbildningsplatser på universiteten, i vuxenutbildningen och på yrkeshögskolorna över hela Sverige. Vi tar fram fler enkla vägar till jobb, i staten, i kommunerna och i det privata näringslivet. Det är för de äldre med kort utbildning som nyligen har kommit till Sverige.

Alla som kan jobba ska jobba.

Det ska också gå att leva på sin lön. Arbetsvillkoren ska vara bra. Det är grunden i den svenska modellen, och det är den svenska modellen vi ska utveckla. Tack vare goda reallöneökningar för breda löntagargrupper har vi en stabil privat konsumtion i den svenska ekonomin.

Vi har inte låga löner i Sverige. I stället har vi hög tillväxt. Det är betydligt bättre.

(Applåder)

Vi har en generell välfärd som gör det möjligt att kombinera familj och arbetsliv. Det är helt avgörande för ett högt arbetskraftsdeltagande.

Det är detta som ni i den borgerliga oppositionen vill slå sönder, och ni hejas på av Sverigedemokraterna.

Ni säger nej till kollektivavtalsenliga löner. Ni är till och med beredda att gå så långt som att själva gå in och sänka folks löner.

Ni drar ned på de välfärds miljarder som så väl behövs i kommuner och landsting.

I era budgetar föreslår ni skattesänkningar på sammanlagt 80 miljarder kronor. I fjol var det 64; nu blev det 80.

Ni säger nej till att stoppa den hutlösa vinstjakten som vi har sett exempel på i välfärden.

Ni vill återinföra stupstocken i sjukförsäkringen – den som bevisligen inte ledde till något annat än att sjuka blev fattiga och att sjuktalet ökade.

Ni vill försämra arbetslöshetsförsäkringen kraftigt.

Detta är dessvärre inget annat än en avvecklingsplan för den svenska modellen.

Jag ser också de mycket stora utmaningar som Sverige står inför. Men jag vill något helt annat. Jag vill bygga vidare på det som är bra för Sverige. Jag tror på ett samhälle som håller ihop, där vi delar varandras bördor men också varandras framgångar och där vi bryr oss om varandra. Det fina med det är att det inte bara är en vacker idé – det är en framgångsstrategi. Det är så den svenska modellen är uppbyggd. Den levererar ett jämlikt samhälle med hög levnadsstandard, och den ger oss styrka i den tilltagande globala konkurrensen.

Det är därför den svenska modellen inte ska avvecklas; den ska utvecklas.

(Applåder)

Anf. 19 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Det är den 12 oktober i dag, men man kan nästan tro att det är första maj när man lyssnar på statsministern.

Jag håller dock med honom om en sak: Alla som kan jobba ska också jobba. Det var bra sagt.

Det är därför vi i Moderaterna drar slutsatsen att vi ska möjliggöra fler jobb genom bättre vägar från bidrag till arbete, tredubblad RUT-reform och många fler vägar in på arbetsmarknaden så att man kan få det där första jobbet under ordnade förhållanden.

Regeringen satsar i stället på 5 000 så kallade moderna beredskapsjobb i staten, där man bland annat ska kopiera papper och skanna in dokument på ställen som Strålsäkerhetsmyndigheten, Nämnden för hemslöjdsfrågor och Fortifikationsverket. Även om Sverige ibland har mycket byråkrati är det lätt att undra om det finns så många dokument som skulle behövas för att ge jobb till alla dem som är i utanförskap.

Hur många fler enkla jobb är det statsministern tänker sig kunna skapa?

Anf. 20 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Första maj är en jättefin dag. Anna Kinberg Batra borde pröva att gå med någon gång. Du är välkommen nästa år.

(Applåder)

Det är viktigt att ta detta på allvar och försöka bena upp hur arbetsmarknaden faktiskt ser ut. Regeringen tar etableringen på fullaste allvar.

Det är därför vi bland annat investerar i ett kunskapslyft med 70 000 nya utbildningsplatser.

Vi har i dag 100 000 arbeten som inte tillsätts. Vad är anledningen till det? Jo, att arbetsgivarna inte hittar rätt utbildad arbetskraft. Vad är signalen till det? Det är utbildning. Vi har 70 000 nya utbildningsplatser.

Vi satsar på snabbspår för nyanlända, för dem som har en yrkesutbildning och kunskap i jobb där vi har brist. Vi satsar också på enklare vägar in för äldre med låg utbildning. Vi gör det med subventionerade anställningar och moderna beredskapsjobb, men också för dem med en del kortare yrkesutbildningar som inte kräver så stora förkunskaper.

Alla som kan jobba ska jobba. Arbetsmarknaden går åt rätt håll, men vi har ett antal människor som har svårare att komma in på arbetsmarknaden. Det ska vi ta oss an.

Men vi ska inte göra det med sänkta löner. De som har tittat på detta säger tydligt att om vi ska sänka lönerna måste de sänkas så mycket att de inte går att leva på. Då måste man ändå ha försörjningsstöd eller kanske två tre jobb. Det är inte framtiden för Sverige. Det är inte den svenska modellen.

Dessutom är det så att med den strategin står de arbetsgivare som i dag inte får tag i rätt utbildad arbetskraft ändå utan rätt utbildad arbetskraft. Det är inte den svenska modellen.

Frågan är varför ni är så hårda. Varför vill ni avveckla den svenska modellen genom att sänka skatter, skära ned, fortsätta vinstjakten i skolan och pressa ned löner och villkor?

Den 13 november sker det i kammaren en omröstning om också ni är beredda att stoppa lönedumpningen med hjälp av svenska skattemedel. Är ni beredda att göra det?

(Applåder)

Anf. 21 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Den där sista frågan, att vädja om sverigedemokratiskt stöd för regeringens upphandlingsproposition, får statsministern ta med Jimmie Åkesson. Alliansens positioner är kända.

(Applåder)

Första maj nästa år föreställer jag mig att det är fint värväder och att vi skriver på svaret på regeringens vårproposition, för om det fortsätter så här lär det inte stå något om jobben i den heller. Detta är ett seriöst problem, Stefan Löfven. Det antal människor som statsministern refererade till i dag är hundratusentals människor i utanförskap – över 900 000 i dag.

Vi skiljer oss inte åt i fråga om utbildning. När det gäller till exempel yrkesutbildning ligger vi lika i våra förslag. Det som skiljer oss åt är om man tar på allvar det stora utanförskap som riskerar att slita isär samhället, om man tar på allvar hur svårt det är att få sitt första jobb i Sverige och om man på allvar tänker ge fler människor den möjligheten. Hur gör du det på riktigt, Stefan Löfven?

(Applåder)

Anf. 22 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Moderaterna har själva konstaterat att de socialt utsatta områdena ökade under er regeringstid, Anna Kinberg Batra. En av de stora anledningarna till det är att ni slarvade med investering i utbildning. Ni var

så upptagna med att sänka skatterna att ni inte ens brydde er om att människor som behövde en utbildning för att ta sig vidare skulle få det. Det struntade ni i, och det är därför det i dag saknas 100 000 människor som kan ta de jobb som faktiskt finns. Varje gång du funderar på detta replikskifte, Anna Kinberg Batra, kom då ihåg att jämföra arbetslöshetsutvecklingen under er tid med den under vår tid!

Jag ser inte slarvigt på detta. Vi måste vidare. Det är inte låga löner som är svaret. Ni vet inte ens vad som händer med era låga löner. Ni är som fyra som leker blindbock. Ni tar på er var sin ögonbindel, och så chansar ni: Jag tror att det blir 16 000, och jag tror att det blir så.

Ni begriper inte detta. Ge er inte in i lönebildningen! Det är inte låga löner som gäller, utan det är sjysta löner, sjysta villkor och fler jobb till folket.

(Applåder)

Anf. 23 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Statsministern! Vi har hört några gånger nu, inte minst i samband med att Stefan Löfven och finansministern presenterade sina budgetförslag, att det går bra för Sverige, att tillväxten är hög, att jobben kommer och växer fram och att allt är frid och fröjd. Men i dag säger Stefan Löfven att han inte är nöjd. Det förstår jag.

En grupp som jag tror inte heller är nöjd är de fattigaste pensionärerna. Jag lyssnade på Stefan Löfvens regeringsförklaring, jag lyssnade på när man presenterade budgeten och jag lyssnade på hans anförande nu, men han säger ingenting om denna grupp. Samtidigt är fattigpensionärerna en grupp som nästan har fördubblats under de senaste tio åren.

Ideella organisationer, till exempel Stockholms Stadsmission, vittnar om en katastrofal situation där människor i Sverige i dag tvingas ta hjälp av Stadsmissionen eller andra ideella hjälporganisationer för att få mat och inte svälta.

Vi har lite drygt 230 000 äldre i vårt land i dag som lever på en inkomst som är lägre än den som EU betraktar som fattigdomsgräns. Min fråga till Stefan Löfven är: Ska det vara på det viset? Är det rimligt i ett land som Stefan Löfven säger ska hålla ihop? Är det verkligen värdigt ett välfärds-samhälle som det svenska? Jag tror inte att Stefan Löfven tycker det. Då är frågan: Varför gör ni ingenting för gruppen de fattigaste pensionärerna, Stefan Löfven? Ni gör ingenting.

(Applåder)

Anf. 24 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Med Sverigedemokraternas politik minskar resurserna till vård och omsorg. Många äldre behöver vård och omsorg, och ni drar ned på det, Jimmie Åkesson. Hur blir pensionärernas liv bättre när man drar ned på vård och omsorg? Vi satsar på vården och omsorgen.

Mer än 99 procent av Sveriges pensionärer får en ökning av inkomsten med i genomsnitt 500 kronor i månaden, ungefär. Det är bra. Dessvärre har några av de allra fattigaste fått sänkt inkomst. Det tycker jag inte är bra.

Jag tycker i grund och botten att det system vi har, där de sämst ställda följer med i prisutvecklingen, är rätt i grunden, för då skyddar man mot prisuppgång. Men det har bevisligen också fått den negativa effekten att

man kan få sänkt inkomst i andra tider. Det tycker jag inte är till fyllest, och därför ska vi se över grundskyddet för dem som har det allra sämst.

Men det vore hedersamt om Sverigedemokraterna kunde erkänna att ni hösten 2014 valde att rösta nej till en skattesänkning för pensionärerna, Jimmie Åkesson. Men då var ni så upptagna av att, som du hade uttryckt det, give them hell. Det var ditt svar på hur situationen i kammaren skulle hanteras – ge dem ett helvete. Det var viktigare än att stå upp för pensionärerna.

Vi hade lagt fram en motion på riksdagens bord som, om den hade gått igenom, hade gett Sveriges pensionärer en skattesänkning redan 2015. Ni röstade nej – är du stolt över det, Jimmie Åkesson?

(Applåder)

Anf. 25 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Jag är stolt över att vi gjorde vad vi kunde för att avsätta en inkompetent regering.

Det som Stefan Löfven säger är bara halva sanningen. Faktum är att mitt parti också hade lagt fram en budgetmotion som innehöll en rejäl skattesänkning för pensionärerna. Den röstade Stefan Löfven nej till. Det har Socialdemokraterna gjort år efter år.

Nu lägger vi fram ett motsvarande förslag där vi tar bort hela pensionärsskatten från och med den 1 januari 2017. Kommer du att rösta för det förslaget, Stefan Löfven? Om inte, är du stolt över att du röstar nej till en skattesänkning för Sveriges pensionärer?

Jag är nöjd där, herr talman.

(Applåder)

Anf. 26 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Det borde du vara, Jimmie Åkesson. Ni röstade inte ens på er egen motion. Hur ska man kunna lita på Sverigedemokraterna när ni lägger fram en motion men röstar på en annan? Det är inte en speciellt framgångsrik strategi. Vad Sverigedemokraterna håller på med får andra fundera över. Jag blir i alla fall inte klok på det. Ni hade en möjlighet att se till att pensionärerna får sänkt skatt, men ni gjorde inte det.

Huvudfrågan kvarstår: Ni kan inte förklara hur mindre pengar till kommunerna och landstingen – till vår välfärd – ska göra vårt samhälle bättre, inte minst för våra pensionärer. Det är faktiskt de som har sett till att du och jag, Jimmie Åkesson, får leva i det land vi i dag lever i. De förtjänar en bra och trygg ålderdom. Då ska äldreomsorgen och sjukvården ha mer resurser, inte mindre, som Sverigedemokraterna vill. Vi betackar oss, Jimmie Åkesson.

(Applåder)

Anf. 27 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Statsministern! Sverige behöver fler jobb och starkare företag. Sverige behöver fler reformer som sänker trösklarna in på arbetsmarknaden och som ser till att företag kan växa, starta och utvecklas i hela landet.

Centerpartiet var med och genomförde ett flertal sådana reformer under Alliansens tid vid makten. RUT-avdraget var en jobbsuccé, så också

ROT-avdraget. De har stärkt företag i hela landet. De har gett fler människor ett jobb att gå till och har gjort svarta jobb vita.

Mycket av detta raserar nu statsminister Stefan Löfven genom att kapa ROT-avdraget från 50 till 30 procent. Redan nu ser vi att sänkningen har lett till färre företag i ROT-sektorn, färre jobb och en oroväckande återgång från vita till svarta jobb. Var fjärde ROT-kund har uteblivit. Det är en oroande utveckling. Centerpartiet vill därför återställa ROT vid årsskiftet så att såväl barnfamiljen som pensionären får råd att renovera och så att jobb och företag kan växa fram i hela landet.

Regeringen kapade ROT-avdraget trots att Stefan Löfven och Socialdemokraterna lovade något annat i valrörelsen. Detta vallöftesbrott ska i stället finansiera ineffektiva byggsubventioner i storstaden – subventioner som inte ens de som ska ta emot dem vill ha. Finansminister Magdalena Andersson har dessutom sagt att de som förlorar jobben i små företag i exempelvis Norrbotten kan flytta till storstaden och renovera miljonprogrammen. Det är ett minst sagt uppseendeväckande uttalande.

Detta är en ny form av socialdemokratisk skatteväxling. Man tar från barnfamiljer, hantverkare, snickare, målare och elektriker och ger till rika byggherrar i storstaden. Jag vill därför fråga Stefan Löfven: Varför tycker Socialdemokraterna att det är viktigare att satsa på ineffektiva och dåliga byggsubventioner än att behålla och utveckla ROT-företag i Värnamo och Ådalen?

(Applåder)

Anf. 28 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Jag får börja med att påminna om några av Centerns bravader i regeringsställning. Den ena var ungdomsarbetsgivaravgiften. Den kostade över 100 miljarder kronor och ledde till högre ungdomsarbetslöshet. Den andra var satsningen på etableringslotsar. Ni skickade in den privata marknaden som skulle hjälpa de nyanlända. Det slutade med fiffel, fusk och bedrägeri. Säpo fick gå in och titta på hur det egentligen var ställt med detta. Det finns de – inte Socialdemokraterna och jag tror inte heller någon socialdemokratiskt nära stående tidning – som har uttryckt det som att Centern har gjort det här lättsinnigt och systematiskt, att staten ska vara en bankomat för den ekonomiska brottsligheten.

Man måste vara noggrann med hur pengar används. Vi ser till att bygga ut RUT med trädgårdsarbete, it och flyttjänster, och det skapar fler möjligheter.

När det gäller ROT måste vi kunna se på hela byggsektorn. Hur ser det ut? Snickare, målare och elektriker utbildas inte bara för att bygga om. De kan bygga nytt också.

Ni lämnade efter er en bostadsbrist. Vi har bostadsbrist i över 180 av Sveriges kommuner. Det innebär att människor inte kan flytta dit där jobben finns. Ungdomar kan inte flytta dit där de har fått sin studieplats. De kan inte flytta. Detta hämmar svensk konkurrenskraft. Det var bland annat därför vi åkte ned från tredje till tionde plats.

Nu vill vi bygga mer. Prognosen för nästa år visar att vi kommer att vara uppe på 61 500 nyligen påbörjade bostäder. Det är en ökning med 50 procent på tre år. Det är klart att en elektriker lika gärna kan vara på ett bygge där det byggs nytt som där det byggs om. Eller tror Annie Lööf att

elektriker, snickare och andra i byggsektorn bara utbildas för ombyggnad? Tycker inte Annie Lööf också att det är bra att vi bygger nytt?
(Applåder)

Anf. 29 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Att vi behöver fler bostäder är alla i den här kammaren överens om, precis som att de allra flesta, bortsett från regeringen, tycker att byggsubventioner är ineffektiva. Det är bara regeringen som står fast vid att byggsubventioner är bra. Inte ens de som ska ta emot dem för att kunna bygga vill ha dem för att de driver upp priset för att bygga.

Vi har testat subventioner tidigare. Det är ineffektivt, det är dyrt och det är dåligt. Jag vill se ett bostadsbyggande i hela landet, och det är anmärkningsvärt att finansministern i Stefan Löfvens regering säger att byggarbetaren kan flytta från Norrbotten till storstaden för att bygga bostäder.

Nu ska jag ge Stefan Löfven en chans till att svara på frågan om ROT-avdraget. Jag har fortfarande inte hört varför Stefan Löfven prioriterar att subventionera byggföretag i Stockholm, Göteborg och Malmö på bekostnad av företag i hela landet och på bekostnad av småföretag, målare, snickare och elektriker i hela landet. De sägs upp nu.

Vad säger Stefan Löfven till sina kompisar inom LO-förbundet? För det är företag och ROT-företag i Ådalen, Värnamo, Norrbotten och Skåne som drabbas.

(Applåder)

Anf. 30 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Byggsektorn tuffar och går, och den utvecklas. Det beror på att det byggs mer nu. När ni tog över 2006 hade nybyggnationen gått upp, och det var tack vare ett investeringsstöd. Boverket gjorde en analys av det investeringsstödet, och det fungerade alldeles utmärkt. Man bedömde, om jag kommer ihåg rätt, att en tredjedel av det som byggdes inte skulle ha blivit byggt utan det stödet. Ni tog bort det, och titta bara på resultaten! Vad hände med bostadsbyggandet under era åtta år? Det sjönk dramatiskt. Befolkningen ökade; bostadsbyggandet sjönk.

Nu har vi infört det här stödet igen, och vad händer nu? Nu ökar bostadsbyggandet igen. Finns det något samband? Det finns ett samband.

(Applåder)

När jag åker till Kalmar – ingen storstad, utan jag åker till Kalmar, men de skulle säkert bli glada över att bli kallade storstad – säger små byggföretagare där: Det här investeringsstödet betyder mycket för oss. Nu vågar vi bygga också i Kalmar.

(Applåder)

Anf. 31 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Statsminister Stefan Löfven! Jämlika samhällen är bättre samhällen. Både du och jag vet att det är så. Sverige var en gång ett av världens mest jämlika samhällen. Men det har hänt någonting de sista årtiondena. I inget annat utvecklat industriland har ojämlikheten ökat så snabbt som i Sverige under senare år.

Vi lever i dag i ett samhälle där en väldigt liten grupp superrika, ett fåtal personer, drar ifrån och kontrollerar en mycket stor del av landets förmögenhet. Samtidigt funderar miljoner svenskar på hur pensionen eller inkomsten från det tillfälliga jobbet ska räcka till det nödvändigaste.

En motor i ojämlikheten är den borgerliga skattepolitiken. Skattesänkningarna gick till dem som redan hade. De får också de stora avdragen i sina deklARATIONER. Vi har en bolagsskatt där blomsterhandeln på hörnet kan betala fler kronor i bolagsskatt än vad både Volvo och SKF gör. Vi har ingen förmögenhetsskatt och ingen arvsskatt. Vi har en fastighetsskatt som inte är progressiv. Sjuka, arbetslösa och pensionärer betalar högre skatt än den som har inkomst av anställning.

Det är ett system som den borgerliga alliansen riggade för att alltid gynna de rika. De ska alltid dra vinstlotten. Jag vill ha ett skattesystem som gynnar vanliga löntagare, vanliga pensionärer och vanliga småföretagare och inte de absolut rikaste.

Så klarar vi välfärden. Så bygger vi Sverige mer jämlikt. Vi vill det. Frågan är: Vad vill Socialdemokraterna i dag? Vi kan ju bestämma det här i budgeten. Om ni tar bort foten från bromsen kan vi bygga ett skattesystem som långsiktigt tryggar välfärden och som faktiskt gör Sverige mer jämlikt. Är ni beredda att göra de här förändringarna?

(Applåder)

Anf. 32 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Vi har precis lagt en budget på riksdagens bord, och det framgår tydligt vad vi anser i skattepolitiken. Vi har en utredning på gång som ser till att vi också får en rättvisare beskattning av finanssektorn, för där finns det betydligt mer att göra. Den har nu blivit så populär bland de borgerliga att trots att den inte är möjlig att genomföra förrän 2018 räknar de med den i budgeten för 2017.

Det allra viktigaste för jämlikheten vet både du och jag, Jonas Sjöstedt, är jobben. Vi har båda två stått där på fabriksgolvet, och vi vet att det är då som människor kan få sin frihet och utveckla sina liv. Det är jobben, det är jobben, det är jobben. Det är det som styr mig och hela mitt politiska handlande. Vi ska ha EU:s lägsta arbetslöshet 2020.

Det kommer att kräva insatser på skatteområdet, vilket vi har gjort, men det allra viktigaste är att se till att näringspolitiken fungerar.

Vi måste också i detta ta in: Hur ser vår omvärld ut? Vi är helt beroende av förutsättningarna i en global ekonomi, inte minst i EU dit vi exporterar ungefär 70 procent av våra varor. Men hela den globala ekonomin spelar roll. Vi får ta in hela den bilden och se på hur det ser ut. Hur ser konkurrensförutsättningarna ut? Hur ska svenska företag stärkas?

Då har skatter en viss betydelse, men framför allt handlar det om innovation och nya produkter. Det är därför vi satsar de här resurserna. Det är det som är det viktigaste. Ser man till att människor kommer i arbete ökar jämlikheten som allra mest. Det är mitt fokus.

Vi kan göra justeringar i skatterna – ja. Vi kommer att göra det 2018 då finanssektorn kommer att få betala mer, men det är inte det som är huvudfokus, utan vi ser till att både skatter och innovation, näringspolitik och arbetsmarknadspolitik fungerar. Människor ska tillbaka i arbete.

(Applåder)

Anf. 33 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! När det gäller arbete och när det gäller investeringar och behovet av en bra välfärd är vi nog ganska överens även om ambitionsnivån kan variera. Jag vet vad det innebär att ha ett arbete. Jag vet vad det innebär att förlora ett arbete när orderna inte längre kommer in.

Men fördelningen avgörs också av skattesystemet – vem som betalar sin skatt och vem som får så stora avdrag att man faktiskt inte betalar den skatt som det var tänkt att man skulle göra.

Här finns skillnaden mellan oss. Jag tror inte att det går att få ett mer jämlikt Sverige på allvar, eller att få en ekonomi som fungerar för alla och inte bara för dem som redan har, om man inte har ett skattesystem som är rättvist.

Att blomsterhandeln på hörnet betalar fler kronor i skatt än Volvo är inte rättvist. Att de stora avdragen går till dem som har tiotals miljoner kronor och köper de största fastigheterna är inte rättvist. Ska vi bygga ett mer jämlikt Sverige och en ekonomi som fungerar för alla måste vi göra det här. Lyft foten från bromsen!

Anf. 34 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Jag tycker att Jonas Sjöstedt åtminstone kan titta på budgeten och ta in det vi har gjort tillsammans. Vilken himmelsvid skillnad det är! Åtta år med borgerliga budgetar ledde hela tiden till att de som tjänade allra mest också fick allra mest. Nu har vi vänt på det. Nu har vi en socialdemokratiskt ledd regering tillsammans med Miljöpartiet. Ni har också varit med och förhandlat, Jonas Sjöstedt. Nu har vi sett till att budgetarna ger mest till dem som tjänar minst, dem som har det sämst. Vi har vänt på hela kuttingen. Det är en bra insats.

Den allra viktigaste åtgärden som vi kommer att kunna göra är att se till att människor kommer i arbete. För att göra det ska vi se till att vi har tillräckligt med skatteintäkter så att vi kan betala för bra skola och bra utbildning. Det är nämligen A och O för alla ungdomar som ska ut i arbete. Det har vi påbörjat nu. Vi ska alltid se till att vi har skatteintäkter för att ha stark näringspolitik och stark utbildningspolitik. Människor ska ut i arbete.

Vi ska också klara internationell konkurrens. Det är helt avgörande.
(Applåder)

Anf. 35 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Herr talman! Jag har noterat att de rödgröna redan har talat mycket om sjukvård i dag. Jag tror att det behövs. Vårdköerna till svensk sjukvård har nämligen ökat kraftigt sedan 2014.

Det är dessutom intressant att bland landstingen i Sverige är det i de landsting där Socialdemokraterna styr som köerna ökar kraftigast. De två landsting i Sverige som har de kortaste vårdköerna är Halland och Stockholm. Där har Socialdemokraterna varit borta från makten under lång tid. Men de landsting där vårdköerna nu växer kraftigt är alla socialdemokratiskt styrda.

Varför är det på det sättet, Stefan Löfven, att när Alliansen styr får patienterna snabbare vård men när Socialdemokraterna styr dröjer det längre innan man får vård?

(Applåder)

Herr talman! Jag läste en fruktansvärd historia i tidningen Aftonbladet i går om en MS-sjuk kvinna som avlidit på en offentlig toalett. Hon var MS-sjuk. Hon hade ansökt om mer stöd hos Försäkringskassan, enligt LSS, men hade förvägrats detta. Hon fick i stället färre timmars stöd.

LSS-reformen är en av de största frihetsreformerna i Sverige under modern tid. Den infördes av den borgerliga regeringen på 90-talet, trots ekonomisk kris. Antalet timmar som ges i stöd till funktionshindrade ökade kraftigt under alliansregeringen, trots ekonomisk kris. Den nuvarande regeringen anser att det är ett jättestort problem, att de funktionshindrade får för mycket hjälp. Ni har gett Försäkringskassan order om att dra ned på hjälpen till funktionshindrade i Sverige.

Varför har du beordrat stora nedskärningar för samhällets allra mest utsatta människor, Stefan Löfven?

(Applåder)

Anf. 36 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! En lögn blir inte till sanning för att man upprepar den.

Regeringen har inte fattat några som helst beslut om neddragningar eller ändrade regler. Det stämmer att regeringen ser över kostnadsutvecklingen för LSS. Det beror på att antalet timmar ökar rejält.

Vi ska se till att de människor som behöver hjälp ska få sin hjälp. De ska ha sitt stöd. Det här är en frihetsfråga för människor med funktionsnedsättning. Det råder inget tvivel om det. Men vi ser att antalet timmar inte ökar lika mycket som antalet personer som får rätt till LSS. Då tycker vi att det är rimligt att titta på vad det beror på. Kan vi minska på administrationskostnader? Vi ska hela tiden se till att stödet går till de människor som behöver stödet, inte till någonting annat.

Regeringen har inte fattat några som helst beslut. Vi ser att det finns två prejudicerande domar som kan ha påverkat utfallet. Därför har ansvarigt statsråd nu bett den myndighet som har hand om detta, Inspektionen för socialförsäkringen, att snabbt återkomma med en analys om vad detta beror på. Vi tänker icke försämma för människor som behöver sin hjälp.

Det är intressant att Liberalerna väljer att dra ned på sjukvården. Ni är ju med i skattesänkarracet, Jan Björklund. Om vi behöver mer och bättre sjukvård, varför ska sjukvården då få mindre resurser?

Jag kan berätta hur det gick till i det landsting där jag bodde förut, nämligen Västernorrland. Under föregående mandatperiod hade vi borgerligt styre även där. Det borgerliga styret i Västernorrlands läns landsting ledde till precis samma sak som borgerligt styre i Sverige gjorde – stora budgetunderskott. De vände ett budgetöverskott till ett budgetunderskott. Och där sitter nu den nya majoriteten med precis det problemet, som skapades av de borgerliga. Dessutom är det inte lika lätt att få detta att fungera i ett landsting med liten befolkning som det är i ett landsting med stor befolkning.

I Stockholm ser vi tydligt vad borgerlig sjukvårdspolitik innebär. Bevara oss!

(Applåder)

Anf. 37 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Herr talman! Stockholm och Halland har de kortaste vårdköerna för patienterna. Det kanske är ännu viktigare än hur landstingsråden mår.

Stefan Löfven säger något som jag måste ställa en kontrollfråga om. Han säger att regeringen inte har fattat några beslut som instruerar Försäkringskassan att dra ned på antalet timmar.

Jag har läst ett regleringsbrev till Försäkringskassan från regeringen för 2016 – det kanske är falskt; jag vet inte. Det står: ”Försäkringskassan ska bidra till att bryta utvecklingen av antalet timmar inom assistansersättningen.”

Det är en uppenbar order till Försäkringskassan att bli stramare i sina bedömningar. Men Stefan Löfven säger att man inte har fattat några beslut. Stämmer inte det här?

(Applåder)

Anf. 38 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Det jag säger är att regeringen inte har fattat några beslut om ändrade regler. Men det är rätt att antalet timmar ökar. Men antalet timmar ökar inte i förhållande till antalet personer som får hjälp. Det är inte där ökningen sker. Det är inte fler människor som får hjälp.

Vi står upp för LSS. Människor som har de här behoven ska få dem tillgodosedda. Det är en djupt ideologisk fråga för mig. Men vi måste någon gång, i detta system precis som i alla andra, våga titta på om det går att förhindra en kostnadsökning, så att vi på sikt kan visa att de som behöver hjälpen ska få den och att vi alltid kan garantera den. Det är vad den här regeringen står för.

(Applåder)

Anf. 39 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Herr talman! Vi har hört i statsministerns anförande och i replikskiftena hur nöjd han är med satsningar på välfärden och på vården. Men Stefan Löfven flyr undan sitt ansvar som statsminister för den dramatiska ökningen av vårdköerna som vi ser.

När Alliansen styrde Sverige införde Kristdemokraterna en kömiljard. När Kristdemokraterna ansvarade för Socialdepartementet klarade 16 av 21 landsting av att leverera vård inom 60 dagar. I dag rasar resultatet, Stefan Löfven. Bara sex av landstingen klarar av att erbjuda vård inom den tiden.

Vi kristdemokrater har klarat av att vända utvecklingen tidigare. Vi vill göra det igen, genom att återinföra den kömiljard som du avskaffade.

Du måste ta ditt ansvar för de ökade vårdköerna, Stefan Löfven. När du nu ser hur de ökar, är det inte dags att lägga undan skyggglapparna och återinföra kömiljarden?

(Applåder)

Anf. 40 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Vårdköerna ökade redan när kömiljarden fanns. Vårdköerna pekar på någonting annat.

Kömiljarden är utdömd av Sveriges läkarförbund. Den ledde nämligen inte till att människor fick vård efter behov. Det var helt andra saker som styrde. Det gällde att få in så mycket pengar så möjligt till den egna vårdinrättningen. Då tvingades läkarna fatta andra beslut än de egentligen skulle ha velat. Det var bristen med kömiljarden. Läkarförbundet har dömt

ut den. Låt oss åtminstone ta den professionen på allvar och säga att vi ska hitta ett annat system.

Vårdköerna ska minska. Då kan man inte vara nöjd med hur det ser ut. Jag är inte nöjd, just därför att det ser så eländigt ut efter era åtta år, Andreas Carlson. Därför måste ambitionerna vara högre. Därför måste vi skjuta till resurser.

Vad gör ni? Ni tar bort resurser från vården. Då blir det inte bättre. Det finns ett samband mellan resurser och kvalitet. Vi behöver se till att människor får den vård de behöver. Därför ska vi utveckla.

Vi behöver mer resurser till våra vårdcentraler. De finns nämligen närmare patienterna. Vi har över 1 000 vårdcentraler runt om i Sverige. Vi har ca 90 sjukhus. Tänk om vi skulle se över möjligheten att föra över lite resurser från sjukhusen till vårdcentralerna! Då skulle vården komma närmare.

Det kommer inte att kräva mindre resurser, inte mindre skattemedel. Det kommer att kräva mer resurser till sjukvården. Det är så vi måste arbeta. Vi måste föra till mer resurser, se till att föra vården närmare, lyssna på professionen och sätta patienterna allra främst. De ska få en patientkontakt som leder till att de vet att de får den vård de ska ha och att de får den i tid. Det är så sjukvårdspolitik ska utvecklas.

(Applåder)

Anf. 41 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Herr talman! Vi kristdemokrater har omfattande satsningar på vården och på välfärden i vårt budgetalternativ. Vi vill införa vårdserviceteam, vi lägger mer pengar på förlossningsvården och vi vill återinföra kömiljarden. Till skillnad från den professionsmiljard som regeringen har föreslagit riktar kömiljarden in sig på resultat, inte bara på att få ett avtal på plats.

Men, herr talman, när man lyssnar på statsministern i den här debatten hör man om de resurser som regeringen lånar till för att satsa på vården och för att lösa utmaningar inom sjukvården. Vi ska också lösa utmaningarna inom skolan. När man lyssnar på landsbygdsministern säger han att man ska använda de 10 miljarderna till kommuner och landsting för att lösa utmaningar på landsbygden. Och hur blev det med migrationen, Stefan Löfven?

När man lyssnar på statsministern låter det som pojken med guldbyxorna som plockar fram peng efter peng och som att de 10 miljarderna ska lösa alla problem. Det är inte seriöst, Stefan Löfven.

(Applåder)

Anf. 42 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Sanningen är att vi satsar mer än 10 miljarder. De 10 miljarderna är de välfärdsmiljarder som vi ger till landsting och kommuner och säger: De här pengarna får ni styra över precis som ni vill. Vi vill ge dem den friheten.

Därutöver satsar vi på cancervården, på förlossningsvården och på mer bemanning. Det är det som är vår satsning.

Under er tid minskade antalet välställda i välfärden i förhållande till befolkningen. Det är skillnad.

Sedan vill jag bara säga: Ta inte vägen att låna! Ni tog över ett budgetöverskott, precis som borgarna i landstinget i Västernorrland gjorde. Ni

lämnade över ett gigantiskt underskott. Det är tredje gången på tre försök nu som en borgerlig regering inte klarar att hålla en budget i balans. Det är något systemfel med er. Jag tror att det beror på att ni inte är så bra på att räkna. Ni räknar med att under 2017 använda pengar, såsom den skatt som vi exempelvis vill lägga på finanssektorn, som blir tillgängliga 2018. Så kan man inte sköta statens finanser.

(Applåder)

Anf. 43 JIMMIE ÅKESSON (SD):

Herr talman! Under söndagens partiledardebatt i tv fastnade jag för en sak som Stefan Löfven återkom till ett antal gånger. Han sa ungefär så här: Man måste titta på hur verkligheten faktiskt ser ut. Det är en bra egenskap hos någon som avser att företräda väljarna och folket, där är vi helt överens Stefan Löfven och jag.

Låt oss då titta på hur verkligheten faktiskt ser ut. Sverige har 53 områden som av polisen betecknas som utsatta områden. Det är områden som man skulle kunna likna vid mer eller mindre parallella samhällen med egna samhällsstrukturer, ofta med inslag av religiös extremism, hög brottslighet och en hög grad av otrygghet bland dem som bor i dessa områden. Polisen och annan blåljuspersonal har svårt att ta sig in här och göra sitt jobb.

Sommaren har dessutom präglats av bilbränder och sexualbrottslighet samtidigt som det råder kris inom svensk polis. Statskontoret framförde nyligen förödande kritik – detta trots att polisledningen själv hade varit med och påverkat innehållet i rapporten. Dessutom möts vi nästan dagligen av vittnesmål inifrån polisorganisationen. Man berättar om något som liknas vid närmast ett totalt kaos.

Stefan Löfven, som tycker att det är viktigt att titta på hur verkligheten faktiskt ser ut, väljer trots detta att ge ett ytterligt beskedligt tillskott till polisen nästa år. Merparten av den så kallade satsning som Stefan Löfven har talat om inför sitt budgetsläpp ligger i själva verket först på år 2019, det vill säga när Stefan Löfven sannolikt inte längre är Sveriges statsminister.

När regeringen presenterade sin budget för ett par veckor sedan framhöll man att det går bra för Sverige. Om vi tittar på hur verkligheten faktiskt ser ut befinner vi oss i högkonjunktur, men Stefan Löfven måste låna för att finansiera sina reformer. Det är inte ansvarsfullt, och det är definitivt inte ett tecken på att det går särskilt bra för Sverige, tvärtom.

Det är drygt 350 000 människor i det här landet som är arbetslösa. Det är omkring 7 procent av arbetskraften. Stefan Löfvens löfte om EU:s lägsta arbetslöshet 2020 ter sig ganska avlägset, till och med enligt regeringen själv. Det skulle krävas i princip halverad arbetslöshet för att nå det här målet.

I valrörelsen lovade Stefan Löfven 32 000 traineejobb. Det har hittills blivit ett hundratal. Han lovade 20 000 utbildningskontrakt. Det har hittills blivit knappt tusen. Han lovade 20 000 extratjänster som ersättning för fas 3. Det har hittills blivit ca 400. Regeringens jobbpolitik är – Stefan Löfvens påståenden till trots – ett stort, komplett fiasko.

Vi ser extremt långa vårdköer. Var tredje patient måste nu vänta längre än vårdgarantins 90 dagar. Barncancervården är i kris. Det saknas perso-

nal, både läkare och sjuksköterskor. Det är en stor press på förlossningsvården och på tandvården. Hela välfärden är till följd av ansvarslös politik extremt pressad.

Stefan Löfven hänvisar gång på gång till de 10 miljarder som han skickar till kommunerna. Men dessa 10 miljarder kan inte räcka till allting. De räcker inte ens som kompensation för de enorma kostnader som kommunerna har tvingats ta till följd av den ansvarslösa invandringsspolitiken.

Antalet pensionärer som lever på en inkomst under EU:s fattigdomsgräns har nära nog fördubblats på tio år. Vi pratar om ungefär 230 000 fattiga pensionärer, människor som tvingas att förlita sig på ideella hjälporganisationer för att inte svälta. För dessa människor gör Stefan Löfven faktiskt ingenting.

Samtidigt blir väntetiden för en plats på äldreboenden allt längre. Mer än en tredjedel av landets kommuner har brist på äldreboendeplatser i dag.

Vi har en säkerhetspolitiskt allvarlig situation med ett alltmer aggressivt Ryssland. Då duger inte Stefan Löfvens beskedliga anslagshöjningar i försvarsbudgeten. Det krävs betydligt mer.

Vi har ett land som håller på att slitas isär av segregation och polarisering till följd av decennier av misskött invandrings- och integrationspolitik. Ändå fortsätter man att mäta graden av integration genom arbetsmarknadsstatistik. Man fortsätter att erbjuda särlösningar och subventionerade låtsasjobb samtidigt som man väljer att bortse från de verkligt svåra integrationsproblemen som vi har till följd av värderingskonflikter och framväxande parallella samhällsstrukturer. Detta är enligt Stefan Löfven och hans regering ganska ointressant så länge som människor har en sysselsättning minst en timme i veckan, för då är man integrerad, enligt regeringen.

Herr talman! Jag skulle kunna stå här länge och fortsätta den här uppräknningen av hur det faktiskt ser ut i verkligheten. Stefan Löfvens politik rimmar väldigt illa med hur det faktiskt ser ut i verkligheten. Det skrämmer mig när jag hör Stefan Löfvens skönmålning av tillståndet i vårt land samtidigt som Stefan Löfven gör anspråk på att beskriva hur verkligheten faktiskt ser ut.

Herr talman! Det räcker inte med att säga hur verkligheten faktiskt ser ut. Politiken måste också svara upp mot verkligheten för att öka tryggheten både i utsatta områden och i samhället i övrigt. Då behövs det en riktig satsning på polisen och på rättsväsendet. Det behövs inte minst en riktig satsning på förbättrade arbetsvillkor för polisen så att de som är poliser vill fortsätta att vara poliser och så att fler vill bli poliser i framtiden. Vi måste se till att få fast och lagföra dem som begår brott och skapar otrygghet.

För att fixa jobben långsiktigt och komma till rätta med arbetslösheten krävs det ett slut på lappa-och-laga-politiken. Vi måste få bort de subventionerade låtsasjobben till förmån för riktiga reformer och riktiga jobb. Vi måste reformera Arbetsförmedlingen genom att renodla Arbetsförmedlingens uppdrag. Låt Arbetsförmedlingen vara en arbetsförmedling, inte ett integrationsprojekt! Satsa på små och medelstora företag där jobben växer fram! Inför riktiga lärlingsanställningar för dem som står långt från arbetsmarknaden!

För att komma åt problemen i vården och välfärden i övrigt behövs mer än att bara skjuta till mer än vad som i sammanhanget faktiskt är småpengar till kommunerna. Framför allt behövs satsningar på bättre arbetsvillkor,

fler utbildningsplatser och mer riktade pengar till de delar av vården som är mest ansatta.

Herr talman! För att förbättra situationen för de fattigaste pensionärer som jag talade om tidigare krävs höjd garantipension. Dessutom vill vi avskaffa pensionärsskatten redan från och med nästa år.

För att stärka vår säkerhetspolitiska situation och möta aggressionerna från Putins Ryssland behövs en massiv satsning på vår egen försvarsförmåga.

Integrationen löser vi långsiktigt genom att ställa krav, stärka medborgarskapet och tillgängliggöra det som vi förväntar oss att nya medborgare i Sverige ska bli en del av. Om du kommer från ett annat land och vill bygga dig en tillvaro i Sverige får du anpassa dig. Då får du lära dig språket, hur vårt samhälle är uppbyggt och hur det fungerar. Du får både lära dig och acceptera normer, värderingar och regler som gäller här. Du får inordna dig, annars får du bo någon annanstans.

Politiken kan inte göra detta åt den enskilde. Det är något som den enskilde själv måste vilja och aktivt måste sträva efter – det kan inte politiken göra. Politiken kan dock tillgängliggöra och möjliggöra, och det är vårt ansvar. Men det stora ansvaret för integrationen kommer alltid att vila hos den enskilde.

Herr talman! Det är viktigt att titta på hur verkligheten ser ut. Det räcker dock inte med att titta och sedan ändå beskriva något annat än det man ser. Eller kan det vara så att Stefan Löfven helt enkelt inte ser verkligheten så som den faktiskt ser ut? Det är i så fall väldigt illa.

(Applåder)

Anf. 44 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Jag tror att jag har med mig betydligt mer verklighet i bagaget än Jimmie Åkesson.

Det finns ingen oberoende som ens kan lita på att Sverigedemokraternas budget fungerar och håller ihop. Det går lätt att lova runt när ens budget i själva verket inte håller ihop. Arbetslösheten sjunker faktiskt i Sverige, Jimmie Åkesson. Det är verkligheten. Men jag är icke nöjd, för vi har alldeles för många som är kvar i arbetslöshet. Därför ska vi vidare. För det krävs dock rätt politik. Vi har rätt riktning nu, och i den ska vi fortsätta.

Problemet vad gäller segregation och klyftor är att Sverigedemokraterna vill dra ned på etableringsåtgärderna. Hur ska vi kunna minska klyftorna och få människor att bli delaktiga i samhället när ni drar ned på dessa resurser?

Vi ser helt annorlunda på detta. Vi ska vara tuffa mot brottsligheten, vilket vi också är. Vi tillför mer resurser och har fler polisanställda än någonsin i Sverige. Vi måste vidare, men vi kan dock bara anställa folk i den takt som de utbildas – såvida inte Sverigedemokraterna har någon egen lagerlokal med färdigutbildade poliser.

Dessutom ska vi ta tag i segregationen på riktigt. Det kräver att man tar tag i brottsligheten men också att man ser till att skolan fungerar, det bostadssociala området är sjyst, civilsamhället involveras och människor kommer i arbete. Detta är grunden för att bryta segregationen. För det behövs mer gemensamma resurser, och det vill Sverigedemokraterna i själva verket dra ned på.

Det finns fler anledningar till att vara kritisk mot Sverigedemokraterna: Ni är ett löntagarfientligt parti. Varför vill ni fortfarande att vi med svenska skattepengar ska kunna understödja lönedumpning? Varför är ni inte beredda att säga nej till det? Det kommer en omröstning här i riksdagen då ni har möjlighet att, tillsammans med de fyra borgerliga, rösta för att stoppa lönedumpningen. Vad är ert svar på det?

(Applåder)

Anf. 45 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Det fina och finurliga, och det lite kluriga, med verklighet och verklighetsbeskrivning är att man har bara sin egen. Det allra finaste med demokrati och hur vårt samhälle ser ut är att det är väljarna som avgör vem som har den bästa verklighetsbeskrivningen. Sedan kan man rösta på den som man kanske identifierar sig med. Vi får väl låta väljarna avgöra om det är jag eller Stefan Löfven som har den mest verklighetsförankrade verklighetsuppfattningen.

Men när segregation och integration diskuteras återkommer ständigt uttalanden om att vi i SD skulle ta bort alla åtgärder som ni andra vill vidta. Ni lägger massor av pengar på att människor ska integreras och få jobb. Det gör Stefan Löfven och hans regering. Det gjorde även den borgerliga regeringen i åtta år före honom. Och före Fredrik Reinfeldts regering gjorde också Göran Perssons regering det.

Man öser pengar över problemområden och över integrationsproblemen i hopp om att det ska lösa någonting. Men det har ju inte gjort det. Det enda som Stefan Löfvens regering gör när det gäller integrationspolitiken är att fortsätta göra mer av precis samma politik som har misslyckats i snart 20 år. Varför i hela friden skulle jag gå med på att stödja den politiken?

I mitt huvudanförande beskrev jag alldeles nyss en helt annan integrationspolitik, där vi också tar fasta på de värderingskonflikter som finns i det svenska samhället och som är en annan stor anledning till att människor inte kommer in i det svenska samhället. Lyft blicken, Stefan Löfven, och titta på hur verkligheten faktiskt ser ut! Det är det viktigaste och mest avgörande.

(Applåder)

Anf. 46 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Om man är besviken på denna politik undrar jag varför man för en politik som gör det etter värre. Vad tror Sverigedemokraterna händer med människor som inte kommer in i arbete, ungdomar som inte klarar av skolan och när vi har en bostadssegregation? Vilket slags samhälle vill Sverigedemokraterna se? Det blir ett samhälle fyllt av klyftor, och dessa klyftor kommer att öka. Detta är inte Sverige, och det är inte den svenska modellen.

Men återigen, Jimmie Åkesson, rycker du på axlarna åt det dubbla valsveket. Före valet sa ni att ni är emot vinster i välfärden och att det inte är någonting bra. Nu är ni för vinster i välfärden. Före valet sa ni också att ni ska försöka stoppa lönedumpningen som sker med skattemedel i dag och i stället ställa krav på kollektivavtalsenliga villkor när vi gör upphandlingar för 600 miljarder kronor per år i stat, landsting och kommuner. Nu

tycker ni att det är okej med lönedumpning. Vad är det som händer i Sverigedemokraterna när ni svänger 180 grader? Varför är det viktigt att skattebetalarnas pengar ska gå till att stödja lönedumpning? Berätta det för löntagarna!
(Applåder)

Anf. 47 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Jag tycker att Stefan Löfven kan berätta att han inte kan göra någonting åt lönedumpningen eftersom han inte är beredd att omförhandla vårt EU-medlemskap. Tyvärr är det så. Det är fakta.

Stefan Löfven undrar varför vi vill göra saker och ting värre. Vi vet ju redan vad er politik leder till. Det har vi sett i 20 år, och den hjälper ju ingenting till. Är det inte rimligt att då tänka om och göra på ett annat sätt? Kanske borde man förändra sin analys i stället för att bara fortsätta med precis samma politik som man alltid har gjort och som aldrig har fungerat. Möjligen har man hittat på några nya finurliga namn på reformerna, men det är precis samma misslyckade politik. Kom med något nytt i stället!

Låt oss tala om lönedumpning! Ni hade kunnat komma till oss och säga att ni vill göra något åt lönedumpningen. Vi har vädjat till er i sex år. I stället för att komma till oss och diskutera detta slänger ni fram ett förslag och förväntar er att ni ska få vårt stöd för precis allting i er politik. Så kan det naturligtvis inte gå till. Vill man ha igenom sin politik när man är en minoritetsregering får man faktiskt lov att förhandla om politiken.
(Applåder)

Anf. 48 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Jag har en egentligen rätt enkel fråga mot bakgrund av att Jimmie Åkesson tog upp den viktiga frågan i vår omvärld om det revanschistiska Ryssland och det alltmer avancerade och hotfulla agerandet i vårt närområde med exempelvis hybridinformation och ett hotfullt betende, förflyttning av robotar och en hel del annat.

Partiledare i denna kammare bör faktiskt ta ansvar för sina partier, för sina riksdagskanslier och för hur man agerar för att stå upp för svenska värderingar och svenska intressen, särskilt i en orolig omvärld. Därför vill jag fråga Jimmie Åkesson vilket ansvar han har som partiledare för att se till att det inte sker infiltration eller finns säkerhetsrisker här i riksdagen, i hans kansli och bland hans ledamöter och anställda.

Anf. 49 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Anna Kinberg Batra vet naturligtvis att ansvaret för allt som sker i mitt partis namn ytterst är mitt, precis som att ansvaret för allt som sker i Moderaternas namn ytterst är Anna Kinberg Batras. Det är inte så konstigt.

Sedan kan man diskutera huruvida det här är en angelägen fråga med anledning av någonting som har skett eller inte. Jag läste till exempel häromdagen om en centerpartist som agerat politiskt under falskt namn, skickat mejl och på det viset påverkat politiken. Är han rysk spion? Det vet vi inte, men det kan mycket väl vara så. Det får finnas lite proportioner i det här.

Vi gör de kontroller som vi tycker är rimliga på alla som anställs på vårt kansli. Det går via riksdagens säkerhetstjänst och involverar Säpo. När det sedan handlar om personer som ska jobba på vårt kansli och som kanske kan tänkas få tillgång till hemlig information – det finns ju en del sådant trots allt – görs det fördjupade kontroller.

Frågan är: Lever Moderaterna upp till detta? Lever Moderaterna upp till att på allvar kontrollera samtliga som anställs på Moderaternas riksdagskansli, till exempel mot Säpos register och liknande? Kan Anna Kinberg Batra svara på det? Jag har uppgifter om att det inte är så.

(Applåder)

Anf. 50 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Skälet till att jag tar upp det politiska ansvar man har som partiledare är att Jimmie Åkesson i sina intervjuer verkar lika förvånad varje gång det uppdagas säkerhetsproblem på riksdagskansliet eller samröre med Putinvänliga krafter i Europaparlamentet, väcks antisemitiska riksdagsmotioner, görs hotfulla uttalanden eller ageras hotfullt eller till och med våldsamt. Varje gång verkar det vara någon slumpmässig enskild händelse som Jimmie Åkesson försöker svära sig fri från ansvar för. Jag tror inte att svenska folket går på det längre.

Man har som partiledare ett ansvar för om man står upp för svenska intressen och svenska värderingar i en orolig omvärld eller inte. Man har ett ansvar för om man gör sitt allra bästa för att ha ordning och reda i sitt parti, vilket kan vara svårt. Står man upp för det och tar det ansvaret som partiledare eller inte? Det påverkar ytterst svensk säkerhet och vårt agerande i vårt närområde. Det är därför frågan om det ryska agerandet och vad vi gör för att undvika risker förknippade med det är seriös.

(Applåder)

Anf. 51 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! I ärlighetens namn förstår jag inte riktigt vad Anna Kinberg Batra är ute efter. Det är ett förvirrat resonemang.

Men jag håller med om att jag har ett ansvar. Jag står nu här och svarar på Anna Kinberg Batras frågor. Det är det som är mitt ansvar att ta, precis som jag tror att Anna Kinberg Batra kan svara på min fråga, som jag ställde alldeles nyss. Nu har hon tyvärr inte längre möjlighet att göra det i detta replikskifte.

Ingen ska någonsin betvivla att vi står upp för svenska intressen och att vi står upp mot aggressioner från stormakter eller andra i vår del av världen. Det är vi, vill jag påstå, herr talman, som under alla år som vi har funnits i den här kammaren och redan långt tidigare än så allra tydligast har pekat på just hotet från Ryssland, hotet från Putin och hotet som vi ser inom Ryssland, där man går mot mer och mer auktoritärt styre. Vad har Moderaterna gjort under tiden? Jo, man har monterat ned den svenska försvarsförmågan. Det är inte att ta ansvar.

(Applåder)

Anf. 52 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik:

Herr talman! Jimmie Åkesson! Du upprepade ganska många gånger någonting om hur det faktiskt ser ut i verkligheten. Men du nämnde ingen-

ting om att världen just nu står inför den största globala flyktingkrisen sedan andra världskriget. Vi har 65 miljoner människor på flykt. Vi har 130 miljoner människor i akut behov av humanitär katastrofhjälp just nu. De här människorna vill du och ditt parti helst inte ta emot i Sverige.

Ni talar väldigt mycket om att hjälpa på plats. Jag som biståndsminister vet att Sverige gör en mycket stor insats för att hjälpa på plats. Vi är en av världens största biståndsgivare. Jag ser varje dag och varje vecka hur stor hjälp det här biståndet ger på plats.

Vad du inte har varit tydlig med är att du och ditt parti vill sänka biståndsbudgeten. Ni har ett mål om att sänka den från 1 procent av bruttonationalprodukten till 0,7 procent. Det skulle innebära en sänkning på 14 miljarder kronor om året. Nu kommer du säkert att säga att ni kommer att höja biståndsbudgeten nästa år, men vad ni inte talar om är att ni till 2020 kommer att plocka bort 10 miljarder kronor från det svenska biståndet.

Jag skulle vilja fråga dig: Varför vill ni ge upp målet om att 1 procent av bni ska gå till att hjälpa fattiga människor? Det målet är någonting som svenska folket har stått bakom under lång tid – sedan 70-talet. Hur ska denna sänkning göra världen till en säkrare plats, och hur ska den hjälpa fattiga människor i en extremt osäker omvärld?

Anf. 53 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Man får i debatten ofta höra, inte minst från regeringshåll, att Sverige är en humanitär stormakt, att vi är så fantastiskt duktiga runt om i världen och så. Och visst, på papperet är det ju så i någon mening. Vi är väldigt bra på bistånd rent pengamässigt. Vi är i jämförelse med andra länder kanske i den meningen en humanitär stormakt. Det har jag inga problem med. Det är väl jättebra för Sverige att man har den bilden av oss i andra delar av världen.

Isabella Lövin säger att regeringen gör fantastiskt mycket, att Sverige gör otroligt mycket och att hon ser vilken nytta det svenska biståndet gör. Problemet med hela hennes resonemang är att det finns en annan verklighet. En väldigt stor del av biståndsbudgeten har de senaste åren gått till invandring till Sverige – inte till bistånd internationellt, utan till att hjälpa människor att komma hit och bo i det svenska samhället. Det är ett ganska ineffektivt sätt att hjälpa flyktingar.

Isabella Lövin tar själv upp det faktum att vi har 60–65 miljoner människor på flykt runt om i världen. Jag tror inte ens att Miljöpartiet, hur verklighetsfrånvända de än är, tror att alla de 60–65 miljoner människorna ska kunna komma till Sverige eller att den svenska välfärden på något sätt kan hjälpa alla de människorna i Sverige. Och då måste man, tycker jag, bestämma sig för hur vi bäst gör för att hjälpa så många som möjligt av de här 60–65 miljoner människorna. Isabella Lövins svar är att vi ska ha invandring till Sverige. Mitt svar är: Nej, det är ett ineffektivt sätt att hjälpa. Vi ska i stället rikta pengarna till närområdet, där de allra flesta människorna finns. Det är därför vi gör sådana satsningar. Det är därför vi satsar på flyktinghjälp och humanitär hjälp i biståndet, medan era biståndspengar i väldigt hög grad går till invandring till Sverige. Det är inte att vara en humanitär stormakt, Isabella Lövin.

(Applåder)

Anf. 54 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik:

Herr talman! Jag tror att Jimmie Åkesson upprepade ordet ”invandring” fyra eller fem gånger. Jag vet inte om den här verklighetskontrollen också kunde innefatta att Jimmie Åkesson kunde se skillnaden mellan en flykting och en invandrare. Vi har ett globalt ansvar för alla dem som flyr från krig och konflikter, som flyr undan tunnbomberna i Aleppo, Isis härjningar och talibanernas härjningar i Afghanistan. Vi kan inte låta dessa människor sitta kvar i en situation där de inte kan få skydd och hjälp.

Det stämmer att vi tar emot flyktingar i vårt land. En liten del av biståndsbudgeten har gått till att hjälpa de flyktingarna på plats i Sverige. Men, Jimmie Åkesson, du kommer inte undan att du med din budget tar bort 10 miljarder från det vi gör för att hjälpa på plats. Vi kan göra båda delarna. Vi är en humanitär stormakt, och det har vi fått ett stort erkännande för från FN, OECD och alla andra utomstående betraktare.

(Applåder)

Anf. 55 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Att andra länder är sämre betyder inte att man själv är jättebra. Det betyder bara att man kanske är lite mindre dålig än andra länder. Det är väl där ni befinner er, snarare än att det skulle vara fråga om en humanitär stormakt.

Jag vill ta fasta på någonting som Isabella Lövin sa här och som jag tycker är väldigt intressant, nämligen att det är skillnad på en flykting och en invandrare. Det är precis det jag säger. Det är precis det som min politik går ut på. För Isabella Lövin är flyktinghjälp detsamma som invandring till Sverige. För mig är flyktinghjälp att effektivt hjälpa så många flyktingar som möjligt.

Jag gör skillnad på att vara flykting och att vara invandrare. Det gör inte Miljöpartiet eller regeringen. Där är den stora skillnaden. Det är därför vår politik är en mycket mer effektiv flyktinghjälp än vad er politik är, Isabella Lövin.

(Applåder)

Anf. 56 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Vi kan höra att Sverigedemokraterna och ledande företrädare för dem under de senaste veckorna lite pliktskyldigt har tagit upp att den ryska aggressionen och Putins agerande är på riktigt. Men det är bara dimridåer för att skyla över de mycket besvärande fakta som har uppdagats inte bara nu utan under en lång rad av år.

Jag har under många år i partiledardebatten stått och frågat Jimmie Åkesson, som besvärat har skruvat på sig, hur det kommer sig att det finns ett mönster som hela tiden återkommer och uppdagas mellan Sverigedemokraterna, Sverigedemokraternas systerpartier i Europa och Rysslands Putin.

Det är inte så konstigt att Centerpartiet reagerar när Sverigedemokraterna konsekvent agerar på ett sätt som stöder Ryssland och Putin. I Europaparlamentet har vi ett antal resolutioner där Sverigedemokraterna har röstat. Du måste ta ditt ansvar som partiledare. Jag får göra det som partiledare i mitt parti. Jimmie Åkesson måste också göra det i sitt parti.

Vi ser hur Sverigedemokrater frottar sig med Putins politiska partner i Europa. Mönstret blir också väldigt tydligt när det uppdagas att Jimmie

Åkesson anställt inte bara en utan flera medarbetare på riksdagen som har kopplingar till Ryssland och den ryska regimen och som hyllat Putin och kallat honom för en stor statsman.

Vi är inte ensamma om vår oro. Det är inte någonting som Alliansens partier ensamma för fram, utan det är säkerhetsexperter på Försvarshögskolan som säger att varningsklockor blinkar obönhörligt vad gäller Egor Putilovs kopplingar till Putinregimen. Det är allvarligt.

För mig är det glasklart. Ryssen ska inte släppas in över den svenska gränsen men inte heller in i de svenska riksdagskorridorerna. Men tyvärr verkar Jimmie Åkesson enbart ta emot detta med skratt. Han raljerar, håller och skjuter ifrån sig ansvaret och säger att andra ska svara. Han har inget ansvar i detta.

Hur kommer det sig, Jimmie Åkesson? Varför är mönstret så tydligt när det kommer till kopplingar mellan Sverigedemokraterna och Ryssland? Svara nu för en gångs skull!

Anf. 57 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Jag menar inte att skratta eller att vara ohövlig på något sätt, men det blir lite bisarrt. Det är en av de värsta konspirationsteorier jag har hört i den här kammaren någonsin. Jag vet inte hur jag ska förhålla mig till det för det är så bisarrt på något sätt.

Vi har alla kunnat följa rapporteringen i medierna den senaste veckan. Det fanns då en person som möjligen hade något mystiskt för sig på vårt riksdagskansli. Huruvida han var rysk spion eller inte är däremot inte klarlagt, och det kommer det förmodligen heller aldrig att bli. Men om det vore så är det naturligtvis väldigt allvarligt. Han jobbar för övrigt inte längre kvar.

Annie Lööf står nu här och säger: Jag har under flera år försökt få svar från Jimmie Åkesson när det gäller Ryssland och hans partis kopplingar dit. Jag har varje gång svarat att det är vi som har tagit ansvar. Det är Centerpartiet som har suttit i regering i åtta år och som har varit med om att montera ned vår försvarsförmåga.

Jag roade mig lite med att gå tillbaka bara tre år i tiden till Försvarsberedningen. Den släppte en rapport sommaren 2013. Där var det Centerpartiet som ville mildra skrivningarna om Ryssland. Där sa er representant i Försvarsberedningen: I dag är Ryssland inte någon kommunistdiktatur utan mer åt demokratihållet. Det är tre år sedan, Annie Lööf. Sedan står du här i dag och säger att vi inte har tagit ansvar!

(Applåder)

Den konspirationsteori som du här lägger fram och de bisarra beskyllningarna har bara ett enda syfte, och det är att skyla över ert eget ansvar och er egen brist på att ta ansvar när ni hade chans i regeringsställning. Skyll inte på mig, Annie Lööf, att ni inte tog ert ansvar när ni satt i regeringsställning!

(Applåder)

Anf. 58 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Den ryska aggressionen har märkbart förändrats under de senaste åren. Det har också förändrat många partiers inställning till Ryssland. Vi har ökat försvarsanslagen när vi satt i alliansregeringen, och vi

har ingått en försvarsöverenskommelse förra året med den nuvarande regeringen. Vi markerar konsekvent mot Ryssland och har gjort det en lång tid, inte minst efter den olagliga annekteringen av Krim.

Det som är så graverande är att på Sverigedemokraternas lista står det att de har röstat för resolutioner som stöder Putin och Ryssland. De har anställt medarbetare som hyllar Putin som en stor statsman. De har konsekvent ett samarbete med politiska partner i Europa som samarbetar eller har dialoger på ett eller annat sätt med Putinregimen.

Detta är allvarligt, Jimmie Åkesson. Centerpartiet är berett att ta sitt ansvar för vilka vi anställer och vilka beslut vi fattar. Vi gör det varje dag. Men som partiledare står jag inte och raljerar eller hånlar. Ta nu ditt ansvar. Varför är mönstret så tydligt för Sverigedemokraterna när det kommer till Ryssland?

(Applåder)

Anf. 59 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Mönstret är tydligt. Det var vad jag försökte säga här. Men det är inte det mönster som Annie Lööf ser i sin konspiratoriska hjärna, utan det är ett helt annat mönster.

Låt mig läsa upp vad en av våra parlamentariker i Europaparlamentet sagt den senaste tiden om Ryssland och Putin: ”Ryssland säger sig agera i demokratins namn. Men när man urskillningslöst lägger bombmattor över sjukhus och civilbefolkning, då är det inte i demokratins namn man agerar. --- EU behöver göra vad man kan för att få Ryssland att dra sig tillbaka.” Detta sas med anledning av bombningarna i Syrien.

När det gäller annekteringen av Krim sa han: ”Det som pågår från Rysslands sida mot Ukraina i Krim är inte värdigt ett modernt samhälle. --- Som folkvalda politiker är det vår plikt att agera kraftfullt i denna fråga. --- Låt mig vara tydlig mot er EU-ledamöter som sprider osanningar om vårt parti. Ryssland måste här och nu packa ihop och lämna Krim och Ukraina, och det helst redan i går.”

Herr talman! Detta är den politik vi driver i Europaparlamentet. Annie Lööf försöker påstå något annat, men det är helt enkelt inte trovärdigt.

(Applåder)

Anf. 60 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Jimmie Åkesson! Jag fick e-post från en taxichaufför i Stockholm. Han heter Yasar. Han berättade om sin vardag och hur den ser ut. Han sitter och kör sin taxibil 11–13 timmar per dag, ibland inte fem dagar i veckan utan sex dagar. Han har en arbetstid och en timlön som väldigt få skulle acceptera eller kunna leva på i Sverige. Priset han betalar är att han ser sin familj väldigt lite. Det är självklart så om man jobbar 60 eller 70 timmar i veckan.

Han är en av tusentals personer i Sverige som arbetar under sådana arbetsvillkor. Det kan vara i taxi men också i andra branscher. Vi i riksdagen har ett direkt ansvar för att det är på det sättet. Om vi i riksdagen bestämmer att när man gör offentlig upphandling av till exempel färdtjänst, som är en väldigt stor del av taxis inkomster, kan vi kräva kollektivavtalsliknande villkor vid upphandlingen. Då kan vi se till att Yasar och hans arbetskamrater får köra en normal fulltid och får en lön som de kan leva

på. Det handlar om möjligheten att försörja sig och tryggheten för tiotusentals löntagare i Sverige.

Vi har andra exempel på hur skattepengar kan användas. Det upptäckts städfirmor där människor städar för inte ens 30 kronor i timmen. De utnyttjas hänsynslöst med offentliga medel. Vi kan kräva att de sjysta företagen med de sjysta villkoren får uppdragen så att människor inte utnyttjas så här. Förutom att det gynnar löntagarna och stärker deras rättigheter gynnar det också bra småföretag. Det är de småföretag som sköter sig, betalar skatt som de ska och ser till att de behandlar sina anställda bra. Det blir en riktig konkurrens och inte en fuskkonkurrens.

Men du säger nej till detta, Jimmie Åkesson. Du vill inte ställa de kraven. Du säger till Yasar och hans arbetskamrater: Kör du din taxi 11–13 timmar varje dag sex dagar i veckan. Det är vad du säger när du säger nej till att kräva kollektivavtalsliknande villkor vid offentlig upphandling.

(Applåder)

Anf. 61 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Jag har inte riktigt förstått varför regeringen och de övriga vänsterpartierna slår sig för bröstet så oerhört när det kommer till förslaget till ny upphandlingslag, för den är ganska tandlös.

Ingen ska jobba för 30 kronor i timmen på det sättet, och definitivt inte genom att städa skollokaler. Lagen är redan tydlig när vi kommer till det. Man ska förkasta den typen av anbud i dag och inte använda den typen av oseriösa entreprenörer i sin verksamhet. Gör man inte det är det i upphandlingen man har brustit lokalt. Det behövs ingen ny lagstiftning för det, och Jonas Sjöstedt vet att det är så.

Faktum är att de allra flesta kommuner i det här landet i dag styrs av vänsterpartier: Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och så vidare. Om man har problem med sina lokala politiker och hur de väljer att upphandla får man väl börja med att ta tag i det i stället för att stifta en lag – som förvisso innehåller en hel del bra. Jag tycker till exempel att förslaget om huvudentreprenörsansvar är oerhört viktigt, för det gör att man kommer åt de allra värsta fuskarna och så vidare. Men det finns andra saker som till exempel gör att mindre företag, små familjeföretag i exempelvis byggbranschen eller inom jordbruk, fullständigt diskvalificeras från i princip all typ av offentlig upphandling om lagen går igenom.

Då ställer man sig en fråga: När det egentligen handlar om att vi har ett EU-direktiv som vi måste förhålla oss till och som vi inte kan förändra – är det då rimligt att vi stiftar lagar som straffar svenska småföretag samtidigt som nyttan av detta är så minimal? Jag har svårt att göra den prioriteringen. Men jag är beredd att diskutera exempelvis huvudentreprenörsansvar och andra bra delar i propositionen med till exempel Jonas Sjöstedt.

(Applåder)

Anf. 62 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Du får ursäkta att jag säger det här, Jimmie Åkesson, för det kan låta lite hårt: Du är okunnig, och du är en hycklare.

Lagen behöver skärpas. Det är extremt tydligt. Vi har möjlighet att skärpa lagen för att kräva ordentliga villkor för Yasar och hans arbetskamrater. EU:s regler förbjuder oss inte att skärpa lagen, som du har hävdat. EU:s direktiv på området har ändrats. Vi har alla möjligheter att göra detta,

och vi har rätten att göra det. Vi har skyldigheten gentemot svenska löntagare att göra det. Det är inte så att man utestänger andra småföretag. Det handlar om liknande villkor som är jämförbara med kollektivavtalet. Man kräver inte ens kollektivavtal.

Det du gör när du står här är att du säger till tiotusentals personer som jobbar hårt i Sverige: Du får arbeta för 30 kronor i timmen. Du får sitta i din taxibil 13 timmar om dagen. Du får inte träffa din familj. Vi gynnar i stället de sämsta arbetsgivarna.

Du, Jimmie Åkesson, är svenska löntagares fiende.
(Applåder)

Anf. 63 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Löntagarna håller inte med om det. Vi har ett ganska stort stöd i LO-kollektivet, till exempel.

(Applåder)

Javisst, jag kanske är okunnig. Jag kanske inte kan någonting. I så fall vet jag ju inte det eftersom jag är så dum. Men faktum är att vi har EU-lagstiftning som styr svensk lagstiftning. Det är det som är problemet. Detta vet Jonas Sjöstedt. Jag må vara okunnig, men den står över svensk lagstiftning.

Om man tittar i den proposition som Jonas Sjöstedt tycker är så bra ser man att det är ett faktum att man inte kan ställa samma krav på till exempel utstationerad arbetskraft som på svenska företag. Det står svart på vitt i propositionen. Svenska småföretag och svenska företag missgynnas alltså i förhållande till utstationerad arbetskraft. Det är ett exempel på hur man missar målet och hur EU tyvärr omöjliggör att vi kommer vidare. Men som sagt diskuterar jag gärna viktiga och bra förslag i propositionen seriöst med Jonas Sjöstedt.

(Applåder)

Anf. 64 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Herr talman! Hédi Fried är 92 år. Som ung flicka var hon fånge i koncentrationslägret Bergen-Belsen. Hon hade turen att överleva och befriades av brittisk militär våren 1945. Hon skrev en artikel i Expressen i söndags där hon beskrev stämningen nu både i Sverige och i västvärlden. Hon menar att den påminner om stämningen i många europeiska länder i mitten på 30-talet. Hon säger inte att vi är i det som ledde till händelserna på 40-talet men i det som är upptakten till det som sedan hände.

Vi har alla ett stort ansvar för hur vi för samhällsdebatten. Vi kan ha tuffa debatter i många frågor. Jag har ändå uppmärksammat två uttalanden från ledande sverigedemokratiska riksdagsledamöter på senare tid som gör mig oerhört bekymrad över vart vi är på väg.

Riksdagsledamoten Anna Hagwall säger att familjen Bonnier inte borde äga så många tidningar. Ett av argumenten är att de är judar. Det gick då ut ett meddelande om att hon har fått avgå från sina uppdrag, men det visade sig sedan att hon inte alls hade gjort det. Hon fick avgå från uppdraget i skatteutskottet. Men hon är kvar som riksdagsledamot för Sverigedemokraterna i flera år till. Som om det vore ett skattetekniskt problem att man tycker att judar inte ska äga tidningar!

Oscar Sjöstedt, ekonomisk-politisk talesperson, står och hänskrattar när tyska nazister står och sparkar på döda får och kallar dem för ”die Juden”.

Det är ofattbara uttalanden som görs av sverigedemokrater. I varje annat parti hade dessa ledamöter fått lämna sina uppdrag. Om de hade vägrat att lämna en del uppdrag som partiet inte förfogar över hade man uteslutit dem ur dessa partier. I varje annat parti i Sveriges riksdag hade detta skett.

Varför sker inte detta i Sverigedemokraterna, Jimmie Åkesson?
(Applåder)

Anf. 65 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Jag delar Jan Björklunds uppfattning när det handlar om att vi behöver hålla en god ton, och gärna en saklig ton, i den politiska debatten. Uttalanden som på något sätt hamnar utanför denna ram bör man markera mot på olika sätt. Jag tycker att jag gör det. Jag tycker att jag kanske är den partiledare som gör det mest.

Däremot tycker jag att det också måste finnas någon form av intellektuell hederlighet i debatten. Vi vet hur den mediala dramaturgin ser ut. Det är klart att båda de saker som Jan Björklund tar upp är väldigt problematiska på var sitt sätt. I det ena fallet har det resulterat i att ledamoten i fråga har fått lämna ett antal uppdrag. Däremot styr inte jag över riksdagsuppdraget; det vet Jan Björklund. Det styr man bara över själv. Vi har gjort det som vi menar är möjligt. Sedan kan man tycka en massa, men det är en helt annan sak.

I det andra fallet är det inte så som det har beskrivits i medierna. Det är inte så som Jan Björklund beskriver det här. Jag känner inte till i vilket sammanhang detta har skett, men i något sammanhang beskrivs personer ordagrant som fullständigt galna idioter eller någonting sådant. Sedan berättar man denna anekdot, som i sig är väldigt osmaklig, och eftersom den är väldigt osmaklig blir klippet i sig väldigt osmakligt. Av någon anledning är det personer som skrattar i filmen. Jag tycker att det är osmakligt och olyckligt.

Men i sak kan du inte stå här och på fullaste allvar hävda att Oscar Sjöstedt är antisemit, Jan Björklund. Det är det du indirekt gör här, och det är inte hederligt att göra det. Det är inte intellektuellt hederligt, och det är inte heller hederligt på något annat sätt, för han är inte antisemit. Allting annat som Oscar Sjöstedt gör politiskt talar nämligen för att han inte är antisemit. Det gäller hur han agerar internt i partiet när det handlar om att motverka extremism eller liknande.

Jag vet inte vad det är du vill ha sagt. Jag tillstår att det där var väldigt olyckligt. Men i sak är inte Oscar Sjöstedt belagd med någon åsikt som jag inte kan stå bakom.

(Applåder)

Anf. 66 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Herr talman! Det här är inte mediernas fel, Jimmie Åkesson. Jag har inte påstått något nu utöver vad de här personerna själva har gjort och sagt. Jag frågade hur Jimmie Åkesson har agerat.

Det händer naturligtvis i alla partier att någon person agerar omdömeslöst. Det händer också i mitt parti någon gång, och då måste man ytterst vara beredd att använda de metoder man har i partiets stadgar. Jimmie

Åkesson kan naturligtvis inte avsätta någon som riksdagsledamot. Det vet jag; det står i grundlagen. Men Jimmie Åkesson kan se till att de inte representerar Sverigedemokraterna genom att utesluta dem ur partiet. Med dessa uttalanden hade det skett i varje annat parti i Sveriges riksdag, Jimmie Åkesson. Det sker inte i Sverigedemokraterna. Frågan hänger i luften: Varför gör det inte det?

(Applåder)

Anf. 67 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Jan Björklund har rätt i att det händer i alla partier ibland att en och annan uttalar sig konstigt eller att det finns en och annan som kanske egentligen inte passar in i partiet och så vidare. Vi har ett antal exempel. En styrelseledamot i Liberala ungdomsförbundet har fällts för Hitlerhälsning. Det är ganska ovanligt att man fälls för Hitlerhälsning i Sverige, men nu råkade det vara en folkpartist som gjorde det.

Jag tillstår att det här inte på något sätt är oproblematiskt. Men Jan Björklund kan inte säga att det är så här i sak, och det är det jag har att förhålla mig till här. Det här är osmakligt och olyckligt. Det tillstår också vederbörande själv, naturligtvis. Men här kan man på ett trovärdigt sätt förklara varför man gör detta och på ett trovärdigt sätt visa att man inte står för åsikter som dem som man i detta fall berättar om. Det har Oscar Sjöstedt gjort i allt annat som han gör i vårt parti – senast i budgetdebatten, där han framförde en väldig massa bra politiska uppfattningar.

(Applåder)

Anf. 68 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Herr talman! 2 500 kronor i månaden är skillnaden mellan Kristdemokraternas och Sverigedemokraternas budgetalternativ för en familj med två barn som äger en villa. Vi sänker skatten för den barnfamiljen med 1 000 kronor i månaden. Du, Jimmie Åkesson, vill däremot höja deras skatt med 1 500 kronor i månaden i din budget – bort med jobbskatteavdraget, höjd moms och slopade ränteavdrag. Jimmie Åkesson ser lite förvånad ut här, men detta står i hans budget på s. 44, 45 och 46.

Eftersom ni inte räknar på effekterna av er politik har vi bett riksdagens utredningstjänst att göra det. Då framkommer er familjefientliga politik tydligt. Barnfamiljer får betala 1 500 kronor mer i skatt varje månad, Jimmie Åkesson.

Er politik slår hårt mot väldigt många människor i det här landet. Ni skriver själva på s. 46 i er motion att andra grupper som kan antas bli negativt berörda är till exempel pensionärer, studenter, ensamstående och småbarnsföräldrar. Är pensionärer, studenter och småbarnsföräldrar grupper som Sverigedemokraterna tycker har goda ekonomiska marginaler, eller varför vill Jimmie Åkesson göra det sämre för dem? Varför vill Jimmie Åkesson höja skatten för en typisk barnfamilj i en villa i Sverige med 1 500 kronor varje månad?

Vi vill sänka skatten för familjer. Vi tror på familjer, och därför blir skillnaden varje månad mellan Kristdemokraternas politik och Sverigedemokraternas 2 500 kronor.

(Applåder)

Anf. 69 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Det Andreas Carlson inte nämner är att hela det förslag till utredning som vi har lagt fram syftar till en ganska omfattande skattereform för att just omfördela till dem som har det sämst i samhället. Arbetsinkomster upp till ungefär 150 000 kronor om året ska vara befriade från inkomstskatt. Det är en skattesänkning för människor. Det är själva syftet.

I texten resoneras man om hur man ska kunna finansiera en sådan reform. Det resoneras om många olika saker, till exempel att det nuvarande jobbskatteavdraget tas bort och ersätts av ett nytt avdrag. Man ska se över momssatser. Ränteavdraget minskas eller slopas i försvarbar takt. Arbetsmarknadspolitiska reformer som visat sig ineffektiva slopas.

Förslaget är att en parlamentarisk kommitté tillsätts för att utreda frågan. Innan detta har skett övergår det mitt förstånd: Hur i hela friden kan Andreas Carlson räkna på detta? Tanken är ju att effekten av det ska utredas. Om riksdagens utredningstjänst då ska sitta och räkna på något innan vi ens har föreslagit det är det helt enkelt inte på riktigt.

Jag har ingen aning om vad det är utredningstjänsten har räknat på, men det kan omöjligt vara vårt förslag, för där finns inget att räkna på. Vi säger att man ska se över momssatserna. Det kan betyda vad som helst. Hur räknar man på det seriöst? Det kan man naturligtvis inte, och det vet Andreas Carlson också.

(Applåder)

Anf. 70 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Herr talman! Till skillnad från Jimmie Åkesson lägger vi fram färdigutredda förslag. Vi har en fullt ut finansierad budget.

Det är dock ganska enkelt att räkna på era förslag. Ni har inte gjort det själva, men vi har bett riksdagens utredningstjänst att göra det. Ni skriver på samma sida att den skattereform som ni vill genomföra, med höjt grundavdrag om 150 000 om året, slopad allmän löneavgift och sjuklöneavgift, går på 180 miljarder kronor.

Sedan anger ni fyra olika områden där ni ska samla in dessa 180 miljarder kronor. Ni vill ta bort jobbskatteavdraget, se över momssatser och minska ränteavdraget. För att få ihop 180 miljarder från dessa olika förslag i er budget kommer ni att lägga en börda på Sveriges barnfamiljer, som får betala för era reformer. Att lägga fram detta på riksdagens bord och låta oss titta på det i detalj är inte seriöst om ni inte tror på er egen politik.

Ni beskattar barnfamiljer med 1 500 kronor varje månad.

(Applåder)

Anf. 71 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Detta är helt enkelt inte sant. Vår reform syftar till att göra det bättre för till exempel barnfamiljer och andra som har små ekonomiska marginaler. Det är utgångspunkten för detta.

Exakt vilka effekter detta kommer att få vet vi inte förrän vi har utrett frågan och bestämt hur det ska genomföras. Detta är inget som beräknas i vår budget. Vår budget är i balans, precis som er. Detta är ett förslag på hur man kan utveckla skattesystemet för att göra det bättre för dem med mindre ekonomiska marginaler.

Återigen: Hur Andreas Carlson har lyckats räkna på detta övergår mitt förstånd. Men vi fick ju höra här tidigare från någon annan att jag är ganska okunnig, så det är kanske därför jag inte förstår. Jag tror dock att ni gissar, höftar och plockar billiga poänger. Det beklagar jag.

Vi får väl återkomma när det finns något konkret att utreda och räkna på.

(Applåder)

Anf. 72 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP):

Herr talman! En rubrik i Dalarnas Tidningar i somras gjorde mig på oerhört gott humör: Jag blir så jäkla glad av att tanka! Vem hade trott att en bonde i Gagnef skulle säga så när Miljöpartiet sitter i regering? Men det är helt sant. I Gagnef i Dalarna håller bonden Mikael Säfström på att sätta upp en ny tankstation för biogas. I stället för att tanka fossil diesel i sina maskiner kan han nu använda avfallet från sitt jordbruk till att producera biogas. Bränslet blir inte bara nästan gratis utan också rent, och man blir av med problemet med avfall, allt i en smäll. Visst är det fantastiskt? Och detta blir möjligt med regeringens satsning Klimatklivet.

Det handlar om 700 miljoner kronor om året som går direkt till klimatsmarta projekt, och inte bara till Gagnef utan till hela landet. 500 lokala projekt har så här långt satts igång.

I Anna Kinberg Batras Stockholm byggs nu biogasanläggningar för fullt, så att bilar och bussar kan gå på biogas och inte på bensin, som Anna Kinberg Batra är så förtjust i.

I Jönköping, ditt län, Annie Löf, konverteras fossil gasol till bioolja, och i din gamla hemkommun Värnamo byggs det laddstolpar till elbilar tack vare Klimatklivet.

I Uppsala byter nu Björks bussbolag bränsle, från fossilt till förnybart, så att Ebba Busch Thor kan resa klimatsmart.

I ditt län, Jan Björklund, Västra Götaland, satsar man nu stort på klimatneutral färjetrafik.

Som klimatminister blir jag både stolt och hoppfull när jag ser hur hela Sverige vill vara med. Tack till alla er som klimatanpassar, bygger nytt, eller bara gör det väldigt kul att tanka! Tack, Mikael Säfström och alla andra klimathjältar, för att ni ställer om Sverige!

Herr talman! Vi miljöpartister har talat om den gröna omställningen i 35 år nu. Och det är nu det händer. Tror ni mig inte, se er om i världen! Den förnybara energin växer så det knakar. Bara förra året ökade solenergin i världen med 30 procent, och vindkraften med 17. Och det är inte så konstigt, för investeringskostnaderna störttycker. Sedan 2010 har priset på solceller gått ned med över 60 procent. Utvecklingen går långt snabbare än vad vi någonsin hade kunnat tro.

Parisavtalet kommer att träda i kraft redan i år. Kina, USA, Indien, EU – alla pekar med hela handen: Vi ska ha en fossilfri ekonomi. I dag fattar riksdagen beslut om att Sverige ska godkänna Parisavtalet. Och med Miljöpartiet i regering står vi väl förberedda för att också genomföra avtalet på hemmaplan.

På två år har antalet laddbara bilar fyrdubblats, och laddstolparna har gått från 2 000 till 6 000 tack vare Klimatklivet. Vi har fördubblat andelen biodrivmedel som tankas på tre år. Installationen av solceller ökade med 60 procent bara under förra året.

Herr talman! Förr i tiden ställdes ofta miljöhänsynen mot jobben och ekonomin. Man trodde att miljöhänsyn och utveckling av ekonomin var två motpoler. Nu vet vi att det är fel. Förnybar energi sysselsätter mer än 1 miljon människor bara i Europa, 400 000 bara i Tyskland. Och vi är mitt uppe i energirevolutionen. Sverige ska ligga i framkant. Det är därför vi storsatsar på förnybar energi och gröna jobb. Det är därför vi fördubblar anslagen till klimatforskning. Just nu investerar vi för att svensk ståltillverkning ska kunna ske utan kol. Stål utan kol kan bli en ny svensk klimatsmart exportframgång. Vi ska exportera de smarta lösningarna, inte utsläppen.

Herr talman! Det jag ser framför mig är ett Sverige där inte bara tillverkning och transporter är klimatsmarta utan hela livet. Våra investeringar i naturskydd är inte bara en kostnad. Sedan vi tillträdde har regeringen utsett fler än 100 nya naturskyddsområden. Och vi har anslagit pengar till ledssystem i fjällen, skötsel, information och fler broar på populära vandringsleder. Det är för att vi alla lättare ska komma ut i naturen.

Men det är inte bara jag och vi svenskar som njuter när vi kan uppleva sådant som att se havsörnen segla eller se älgar dricka vatten i vattenbrynet i gryningen. Turismens exportvärde ökade förra året med nästan 18 procent. 9 000 fler jobb skapades inom turismen. Exportvärdet av turism är i dag mer än dubbelt så stort som för järn- och stålindustrin. Genom de unikt stora satsningar på skydd av natur som regeringen just nu gör och vår beslutsamhet att rusta upp järnvägen och satsa på tågnätet gynnar vi ekoturism, småföretag, sysselsättning och livskvalitet i hela landet. Det är en modern grön ekonomi.

Herr talman! Jag blev faktiskt väldigt bekymrad när jag läste oppositionspartiernas budgetar. Samtliga borgerliga partier och Sverigedemokraterna vill montera ned hela det miljöarbete som nu möjliggör den gröna omställningen. Alla vill skära bort minst 2 miljarder från miljöbudgeten. Alla vill ta bort Klimatklivet. Alla vill skära ned på skogsskyddet. Hur ska vi då klara klimatet? Hur ska vi då göra omställningen till ett hållbart samhälle? Politik spelar roll. Det spelar roll vem som styr Sverige.

Herr talman! Sommaren 2016 blev en mycket mörk sommar i världen. Under sex års tid har krigets helvete rasat i Syrien, dag efter dag, månad efter månad. Samtidigt som vi står här i kammaren kämpar människor för sina liv i Aleppo och i hela Syrien. Vi ser hur Asadregimen tillsammans med Ryssland inte ens drar sig för att bomba sjukhus för att få kontroll över områden. Barn, sjuka, gamla och lastbilar med mat, förnödenheter och mediciner bombas. Ingenting är längre heligt. Sverige fördömer de brutala attackerna med full kraft. De ansvariga måste ställas till svars, vem de än representerar – IS, Syrien eller Ryssland.

På många håll i världen ser vi också hur de mänskliga rättigheterna är under attack och hur våldet mot kvinnor och flickor används som en krigsstrategi. I denna oroliga tid är Sverige en humanitär stormakt. Vi bidrar varje dag till att rädda liv och ge framtidstro åt världens mest utsatta människor. Vi är en stark röst för demokrati också i tuffa miljöer, och vi ger stöd till frihetskämpar på en lång rad platser i världen. Från och med nästa år är vi medlemmar i FN:s säkerhetsråd. Vi kommer att jobba hårt för att vara med och bygga en fredligare värld, där humanitära principer och män-

skliga rättigheter respekteras och där också kvinnor får delta i fredsbyggandet. Utan kvinnor blir det ingen hållbar fred, och utan fred blir det ingen utveckling.

Herr talman! Sedan regeringen tillträdde för två år sedan har vi vänt politiken. I stället för stora skattesänkningar har vi genomfört investeringar i välfärden, i sjukvården, i skolan, i äldreomsorgen, i järnvägen, i klimatomställningen och i allt det som skapar trygghet och framtidstro. Regeringens samhällsbygge har nu börjat ge resultat. 120 000 fler har fått ett jobb att gå till. Bostadsbyggandet är på rekordnivåer, och skolresultaten börjar vända uppåt.

Vi har startat den gröna omställningen. Vi gröna vill fortsätta att investera i det som gör Sverige bättre för alla. Vi vill skapa städer där människor, inte bilar, sätts i centrum. Vi vill bygga en skola som ser varje elev för den som den är. Vi vill att alla nyanlända ska få en bra start i Sverige med utbildning, jobb och bostad. Och vi vill att hela Sverige ska leva.

Den här regeringen har presenterat en vision för Sverige. Vi ska bli ett av världens första fossilfria välfärdsländer. Det är ett grönt och hållbart Sverige. Det är ett feministiskt Sverige. Det är ett solidariskt Sverige. Och det är ett Sverige där alla människor har samma möjlighet att skaffa sig en bra framtid.

(Applåder)

Anf. 73 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Jag ska börja med att ta upp en sak som jag tror att både Isabella Lövin och jag tycker är bra och viktig, särskilt när vi tar ansvar i en orolig omvärld. Det är den internationella givarkonferensen om Afghanistan, där Sverige deltog för exakt en vecka sedan. Sverige var också med och lovade fortsatt stöd, som vi nu har gett ett bra tag, för återuppbyggnad i Afghanistan.

I samband med konferensen lovade Sverige också att teckna ett återtagandeaftal. Det är någonting som inte minst vi moderater länge har krävt och som vi tog upp vid besöket i Sverige av Afghanistans president för ett tag sedan. Det här välkomnar jag. Jag stöder regeringens ansträngningar för att få det på plats. Det är viktigt för att inte minst unga flickor ska kunna gå i skolan i Afghanistan och kunna bygga en bättre framtid där och för att Sverige i ordnade former ska kunna ta sitt ansvar i en väldigt orolig värld.

I dag har polisen här i Sverige ungefär 19 000 öppna återvändandearenden. Det är ingen hemlighet att det har varit svårt att få det här att fungera som det ska. Om inte ett ja är ett ja och ett nej är ett nej riskerar människor att hamna i kläm, försvinna in i skuggsamhället och utnyttjas av kriminella. Och det blir svårare för Sverige att ta ansvar. Därför vill jag fråga Isabella Lövin vad hon och regeringen gör för att få återtagandeaftalet att fungera i praktiken.

Anf. 74 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik:

Herr talman! Jag är väldigt glad att riksdagen ger ett brett stöd för vårt stöd till Afghanistan – det är ett unikt långsiktigt stöd fram till 2024. Det är vårt största biståndsland.

Jag vill börja med att korrigera Anna Kinberg Batra. Det var inte så att återtagandeaftalet hade en koppling till givarkonferensen, där vi sedan en lång tid har haft ett åtagande om att stödja Afghanistan. Det handlar om

att bygga upp ett land som just nu har enorma utmaningar, speciellt när utländska trupper som tidigare har upprätthållit säkerheten i Afghanistan har dragit sig tillbaka. Ekonomin har just nu sjunkit som en sten. Därmed har arbetslösheten ökat. Och osäkerheten och talibanerna har fått ett större utrymme i och med det. Det är alltså oerhört viktigt att vi håller fast vid vårt långsiktiga stöd.

När det handlar om återvändande har jag personligen haft samtal med president Ashraf Ghani flera gånger. Jag har besökt Afghanistan. De har mycket stora utmaningar. I dag ser de hur många som återvänder också från Pakistan och från Iran. Det gör att det här fattiga landet har väldigt stora utmaningar. Men det stämmer – nu har vi ett gemensamt memorandum of understanding med Afghanistan – att de ska hjälpa till. Om vi skickar tillbaka ensamkommande flyktingbarn ska de se till att dessa tas om hand och att deras föräldrar eller anhöriga kontaktas. De som behöver stöd ska få det. Och om de kommer tillbaka ska de inte riskera att hamna i anklagelser och åtalas för olika brott, om de inte har gjort sig skyldiga till krigsbrott eller någonting annat. Detta är viktigt för att dessa återtaganden ska ske på ett rättssäkert sätt, och det handlar om skydd för de allra mest utsatta.

Anf. 75 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Jag förstår inte riktigt vad det var Isabella Lövin ville korrigera. Menar hon att regeringen *inte* har tecknat återtagandavtal? Det är den uppgift jag har fått från Utrikesdepartementet, som jag välkomnar och som jag hoppas också stämmer.

Min fråga var hur regeringen och Isabella Lövin tänker få det här att fungera. Vi har ett läge med 19 000 öppna återvändandearenden, även om det förstås per definition är svårt att veta hur många som har gömt sig och inte går in i de officiella systemen. Polisen vittnar om att det här är svårt. När man har fått ett lagakraftvunnet beslut om att man inte får stanna i Sverige och nu har möjlighet att åka hem till sitt land för att det finns ett avtal, då måste man faktiskt åka hem. Men hittills har ju sådant polisarbete mötts av kraftiga och politiska protester från miljöpartister av olika slag.

Min fråga till Isabella Lövin som ledare för Miljöpartiet och som tungt ansvarig minister för de här frågorna är, återigen: Hur tänker hon se till att det här fungerar och också verkställs?

Anf. 76 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik:

Herr talman! Korrigeringen gällde att vara tydlig med att vi inte villkorar vårt bistånd till Afghanistan med att de ska återta sina medborgare. Det var det första förtydligandet.

Det andra var att asylrätten ska respekteras. Det betyder att om man inte beviljas asyl får man heller inte stanna. Det har vi inga som helst otydligheter kring i Miljöpartiet.

Däremot är det också viktigt vi ser till att de ensamma flickor, barn och pojkar som ska återvända och i vissa fall till och med utvisas inte hotas på något sätt – att det finns någonstans att återvända och att de har anhöriga som tar hand om dem.

Det är dessa diskussioner vi har haft med Afghanistan, och där har vi fått ett memorandum of understanding så att vi också kan se att det går säkert till.

Prot. 2016/17:13
12 oktober

Partiledardebatt

Anf. 77 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Regeringens budget har alltså gällt i knappt tio månader. Ändå står Isabella Lövin här och slår sig för bröstet. Hon sa att under de senaste två åren har laddstolparna byggts ut i Sverige. Ja, för Centerpartiet och Alliansen satsade på detta, och det är det vi nu ser resultatet av.

Den gröna skatteväxling som Miljöpartiet en gång stod bakom har blivit en röd skattehöjning. Dessutom lägger Miljöpartiet i regeringen nu också skatt på solel och på förnybara bränslen.

De här miljöpartistiska skattehöjningarna såg man inte riktigt komma, om man säger så. I Centerpartiets budget tar vi bort skatt på solel och skatt på förnybara bränslen. Vi ska inte beskatta det förnybara.

Regeringen höjer dessutom skatterna på jobb och företagande fem gånger mer än vad man höjer skatten på miljöförstöring, alltmedan Centerpartiet skatteväxlar 26 miljarder mer än regeringen under de kommande åren.

Det är miljöresultaten som räknas i svensk miljöpolitik, och under det första kvartalet i år vände återigen Sveriges klimatutsläpp uppåt. Jämfört med första kvartalet föregående år ökade utsläppen av växthusgaser med 2 procent. Under Alliansens tid vid makten minskade klimatutsläppen med i genomsnitt 5 procent per år. Med Miljöpartiet vid rodret ökar Sveriges klimatutsläpp.

Parisavtalet är en seger för hela världen. Det är en seger att det nu kommer på plats, och det är en stolt dag för Sverige, som i dag ska rösta. Men när vi nu tittar på Miljöpartiets budget ser vi att 75 procent av den historiska miljöstatsningen ligger efter nästa val. Det är som om Miljöpartiet inte sitter i regeringen. Tre fjärdedelar av miljöstatsningarna ligger efter nästa val!

Hur, Isabella Lövin, kan Sverige vara ett miljöföredöme i världen när man inför skatt på förnybart, när man säger nej till grön skatteväxling och när man lägger 75 procent av miljöstatsningarna långt fram i tiden?

Anf. 78 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik:

Herr talman! Annie Lööf! Vi borde ha så mycket gemensamt, och jag är väldigt bekympad över att du står här och drar till med historier som inte stämmer.

Vi satsar 25 miljarder på miljö och klimat under den här mandatperioden. Vi har höjt miljö- och klimatbudgeten med 73 procent redan nu, inte i framtiden. Om du jämför med när Lena Ek och Andreas Carlgren satt som miljöministrar har vi höjt budgeten med 73 procent.

Det är den skillnaden Miljöpartiet gör i regeringsställning, jämfört med när ni ska vara den gröna rösten i en alliansregering. Om vi kunde samarbeta om vissa av de här frågorna skulle vi komma mycket längre framåt.

Annie Lööf vet precis lika väl som jag att den här så kallade solskatten drabbar ytterst få solanläggningar. Vi är på väg att ta bort den. Du måste ha så mycket solel – flera fastigheter eller hela villaområden – för att komma i fråga för den här solskatten, och det här är någonting som vi nu har tittat på eftersom EU-lagstiftningen inte ska drabba dem som storsatsar

på solen i framtiden. Vi vill ge förutsättningar att inte behöva skatta för egenproducerad el, och det står den här regeringen fast vid.

Vi har ett klimatkliv, som Annie Lööf inte ställer upp på, där vi satsar 700 miljoner på att delfinansiera klimatsmarta investeringar i hela landet som gynnar småföretag och möjliggör för klimatomställningen.

Det är inte så att vår budget har gällt i tio månader. Vi lade fram en ändringsbudget efter ett halvår, och det vet du också, Annie Lööf. Håll dig till sanningen, så kanske vi kan samarbeta i framtiden!

(Applåder)

Anf. 79 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Jag tvivlar inte på Isabella Lövin och Miljöpartiets engagemang i miljö- och klimatfrågor. Tvärtom måste vi vara fler krafter som arbetar för att den gröna omställningen verkligen kommer igång.

Men det är miljöresultaten som räknas, och under den tid Centerpartiet satt i alliansregeringen uppnådde vi väldigt många bra och gröna resultat. Det jag konstaterar är att utsläppen nu vänder uppåt med Miljöpartiet i regeringen. Nu ökar alltså utsläppen i Sverige. Under Alliansens tid vid makten minskade de.

Jag kan också konstatera, och det står ju svart på vitt i budgeten, att regeringen och Miljöpartiet vill införa en solskatt och skatt på förnybara bränslen. När vi tittar på de satsningar som ni har presenterat ligger ju 75 procent av dem först efter nästa mandatperiod.

Jag tycker inte att det är att ta den gröna ledartröjan på sig. Sverige behöver nu ett grönt ledarskap, och därför lägger Centerpartiet 1 miljard mer på såväl Gröna fonden och internationellt klimatarbete som ökat järnvägsunderhåll i hela landet.

Anf. 80 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik:

Herr talman! Vi har mycket ambitiösa satsningar även i framtiden, men vi satsar 25 miljarder under den här mandatperioden. Vi har höjt miljö- och klimatbudgeten med 73 procent sedan Centerpartiet satt på ministerposten, och det kan Annie Lööf absolut inte komma undan.

Det är väldigt intressant att ni nu har accepterat den bensinskatt höjning som regeringen har lagt fram och som Annie Lööf har ägnat en väldigt stor del av sitt politiska kapital åt att tala om skulle förstöra för hela landsbygden. Nu är hon för den, och det välkomnar jag också.

Jag är också väldigt glad över att även ni numera lägger pengar på klimatfinansiering utomlands, men jag är bekymrad över att ni inte vill sluta utsläppsgapet i Sverige. Det är nämligen det som den här regeringen gör genom våra insatser. Klimatklivet kommer att sluta utsläppsgapet med 25 procent. Vi har minskat det med 50 procent redan, och ni hade inte ens ambitionen att göra det. Ni ville i stället minska utsläppen utomlands, inte i Sverige.

Sverige ska vara ett föregångsland, och det är det vi också är med Miljöpartiet i regeringen.

(Applåder)

Anf. 81 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Jag tycker att det hedrar Isabella Lövin att hon nästan är den enda i den här debatten som har lyft upp flyktingproblematiken och de

krig och konflikter som driver många miljoner människor från deras hem runt om i världen.

Vi har ett antal konflikter, inte minst i Mellanöstern, där människor helt enkelt tvingas fly för livet. Ibland drivs konflikterna på av den internationella vapenhandeln. Även vårt land tillhör de stora vapenexportörerna per person.

En ganska undangömd konflikt i dag är kriget i Jemen. Det beror nog mest på att de jemenitiska flyktingarna inte tar sig till Europa. De tiotusentals som flyr detta grymma krig hamnar i mycket fattiga länder som Somalia och Djibouti i stället.

Det är ett krig där den saudiledda koalitionen och Saudiarabien upprepade gånger har bombat. Senast var det ett begravningsfölje med ett par hundra döda som följde. Man har bombat sjukhus och man har bombat skolor. Det är en alldeles orimlig situation.

Samtidigt har Sverige exporterat mycket vapen till Saudiarabien – ett land som är en politisk diktatur, ett land som för krig och har trupper i andra länder.

Just nu ses den svenska vapenlagstiftningen med regler om vapenexport över. Jag tycker att det är helt orimligt att Sverige exporterar vapen till länder som Saudiarabien. Vi ser ju hur de använder sin militär.

Min fråga är: Kan Miljöpartiet godta en förändrad vapenexportlagstiftning som tillåter fortsatt vapenexport till ett land som Saudiarabien?

Anf. 82 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik:

Herr talman! Tack, Jonas Sjöstedt, för frågan! Den här specifika frågan har redan varit uppe i regeringen. Regeringen är mycket nöjd med att vapenavtalet med Saudiarabien inte har förlängts. Vi ser just nu över hur vi ska skärpa demokratikriteriet för svensk vapenexport.

Här är jag som minister ansvarig för politiken för global utveckling. Det ska vara en koherent politik, det vill säga en samstämmig politik på alla politikområden. Då måste vi se hur saker och ting hänger ihop. Sverige ska inte bara ta sitt ansvar som biståndsgivare och för de humanitära katastroferna i världen, utan vi måste också med hjälp av politiska medel samt handel och export gynna mänskliga rättigheter och en demokratisk och fredlig utveckling i världen.

Då är det oerhört viktigt att vi inte exporterar vapen till krafter som är icke-demokratiska och som hotar oskyldiga människor att delta i fruktansvärda, blodiga krig.

Det vi ser i Jemen just nu är en av de bortglömda konflikterna, som jag som ansvarig för biståndet prioriterar. Vi måste jobba förebyggande för att inte fler länder ska ramla isär på samma sätt som vi har sett i Syrien, Somalia och Sydsudan. Listan kan göras oerhört lång.

Vi får inte bara titta på de konflikter och flyktingkatastrofer som för tillfället är i rubrikerna. Vi måste också jobba långsiktigt med det som sker lite undanskymt men som vi snart kan se blossa upp. Jag är rädd att situationen i Jemen är en sådan konflikt.

Anf. 83 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Om man menar allvar med att vi inte ska exportera vapen till diktaturer och till länder som använder vapnen mot civilbefolkningen

borde Saudiarabien vara helt uteslutet för någon som helst form av vapenexport från Sverige. Det är viktigt att göra åtskillnad i det avtal som fanns om vapensamarbete. Det handlade primärt inte om vapenexport, utan det var något annat som ingick i det.

Men frågan ska avgöras, och förslagen ska läggas fram. Jag undrar vad Miljöpartiet tycker. Kommer ni att säga nej till en lagstiftning som innebär att vapenexporten till ett land som Saudiarabien kan fortsätta? Där saknade jag ett tydligt svar.

Anf. 84 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik:

Herr talman! För Miljöpartiet är det viktigt att vi gör skillnad på riktigt. Vapenlagstiftningen och exportlagstiftningen ses nu över i ett brett parlamentariskt arbete. Här har vi arbetat mycket hårt för att vi ska få så starka skrivningar som möjligt för att omöjliggöra export till diktaturer som exempelvis Saudiarabien. Här är vi tydliga med att det är vår absoluta övertygelse att Sverige inte ska exportera till diktaturer eller till icke-demokratiska länder som kan använda vapen mot oskyldiga människor.

Vad vi kämpar för i regeringen, och tidigare har gjort i opposition, är exakt detta, men det måste också komma lagstiftning på plats som fungerar och kan tillämpas. Jag tror inte att jag kan vara tydligare än så.

Anf. 85 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Herr talman! Jag vill prata tåg.

Det finns en målkonflikt för varje sittande regering – jag vet eftersom jag själv satt med dessa konflikter – när det ska satsas på infrastrukturpropositionerna.

Ska man bygga nya saker, eller ska man underhålla det som redan finns? Det är hela tiden målkonflikten. Det är mycket roligare som statsråd och kommunalråd att klippa band för nya spår och nya vägar och att ta nya spadtag än att pytsa in pengarna i att underhålla det som redan finns. Om man gör den prioriteringen kommer dock i längden det som redan finns inte längre att funka. Det vet vi alla.

Alliansregeringen höjde anslagen till drift och underhåll. Vi sa delvis nej till en del nya projekt. Frågan är nu vad den nya regeringen gör.

Då ser jag att ett av Miljöpartiets allra viktigaste vallöften var att tågen ska komma i tid. Jag har med mig här en artikel skriven av Gustav Fridolin före valet. Det är klart att ingen regering kan lova fullt ut att en tidtabell ska hållas, men vad Fridolin lovar är en kraftigt ökad nivå på drift och underhåll av järnvägen. Det är vad det handlar om. Man vill skjuta till mer pengar över längre tid i statsbudgeten eftersom det har byggts upp en stor skuld av uteblivet underhåll under många år och så vidare. Det är fullt av sådana formuleringar.

Då kommer nu facit när Trafikverkets generaldirektör Lena Erixon i går utvärderade regeringens politik på området som nyss har lagts fram. Hon säger: ”I princip kan vi säga att vi har fått det vi behöver för att klara att hålla statusen, men inte att ta hem det eftersläpade underhållet.” Så sa Trafikverkets generaldirektör till TT i går.

Isabella Lövin! Varför sviker ni ert vallöfte?

Anf. 86 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik:

Herr talman! Tack, Jan Björklund, för att du vill prata miljö och järnvägar.

Jag kan bara konstatera att med er miljöbudget och klimatbudget skär ni ned var fjärde krona som vi satsar på miljön och klimatet. Ni tar bort hela Klimatklivet. Ni tar bort stadsmiljöavtalen som möjliggör kollektivtrafik, det vill säga att gå över från bilköer till bussar, tunnelbana och kollektivtrafik även på landsbygden.

Regeringen har lagt fram en infrastrukturproposition som tillför 100 miljarder till infrastruktur i Sverige. Det är en mycket stor satsning. I den har vi angivit att vi vill se järnvägsunderhåll som en av de absolut främsta prioriteringarna. Vi ökar järnvägsunderhållet med 47 procent. Det är för att tågen ska kunna gå i tid. Det är för att vi ska rusta upp järnvägsbanor runt om i hela Sverige. Det är för att människor ska kunna välja tåget och klimatsmart kollektivtrafik i stället för att sitta i bilar.

Jan Björklund är emot höghastighetstågen. Det är en anmärkningsvärd sak – på tal om vallöften. Alliansen stod med spadar och hjälmar och talade om att de tågen var framtiden. Det anser den här regeringen fortfarande är framtiden. Med hjälp av den kraftigt utökade ramen i infrastrukturpropositionen gör vi det möjligt att påbörja arbetet med höghastighetstågen. Just nu är det fullt på spåren. Vi måste kunna flytta över gods från långtradare till järnvägstrafik, och fler människor måste kunna förflytta sig på ett modernt sätt mellan Stockholm, Göteborg och Malmö och vidare ut i Europa. (Applåder)

Anf. 87 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Herr talman! Jag hörde mycket, men jag hörde inte svaret på min fråga.

Trafikverkets generaldirektör sa i går att de anslag som ni ger till drift och underhåll av järnvägen i Sverige räcker till att vidmakthålla den eftersläpande nivån, men de kommer inte att ta igen eftersläpningen – vilket ni lovade i valrörelsen. Jag upprepar min fråga: Varför sviker ni vallöftet?

Anf. 88 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik:

Herr talman! Jag kan konstatera att Trafikverket fortfarande har att komma in med en åtgärdsplanering där man noggrant kan analysera vilka åtgärder som kan vidtas i närtid och på längre sikt.

Att vi tillför 100 miljarder till infrastrukturplaneringen kan knappast innebära att man inte ska kunna underhålla järnvägen. När vi specifikt anger att järnvägsunderhållet ska öka med 47 procent kan det knappast innebära att det kommer att minska. Vi får helt enkelt invänta myndighetens mer formella svar innan vi kan göra en bedömning.

Regeringens viljeinriktning – vilket är mer än vad man kan säga om Liberalernas – är att det ska finnas höghastighetståg och att det ska satsas på modern järnväg och underhåll i hela landet så att vi faktiskt kan leva upp till Parisavtalet, så att trafik kan flyttas från vägar till järnväg och klimatsmarta transportmedel. Det är framtiden, Jan Björklund! (Applåder)

Anf. 89 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Herr talman! Natten till i går skulle polisen kontrollera ett fordon i Hallonbergen i Sundbyberg. Det skulle vara ett rutinuppdrag en vardagsnatt,

men poliserna som arbetade den natten skulle snart själva få reda på att det inte längre finns något som kan kallas vardag och rutinuppdrag. När de lämnade parkeringsgaraget kastades stenblock och lastpallar mot dem. Poliserna klarade sig som tur var oskadda, och de agerade snabbt – de grep en misstänkt gärningsman. Men då, herr talman, dök ett tjugotal personer upp och fritog den misstänkte som hade gripits av polisen.

Så här kan det se ut. Kriminella gäng mer eller mindre tar över på plats efter plats i landet i dag. I 14 bostadsområden som är särskilt prioriterade sätter kriminella spelreglerna. Gängen börjar ta kontrollen.

Här krävs givetvis breda satsningar på förebyggande arbete, åtgärder som leder till att fler kommer i jobb och satsningar på skolan, civilsamhället och familjen. Men en avgörande fråga, herr talman, är att polisen måste ha de resurser som krävs.

Vi kristdemokrater vill anställa 2 000 fler poliser och 500 civilanställda redan nästa år för att avlasta polisen och få ut fler som kan arbeta i yttre tjänst. Vi vill fördubbla insatsstyrkan, höja polislönerna och förbättra arbetsvillkoren för att få stopp på att så många inom polisen slutar.

Regeringen som Isabella Lövin är vice statsminister i hävdar att den satsar på polisen, men alla större satsningar ligger efter nästa val. Ni skjuter era satsningar framför er. Det är ett svek mot dem som drabbas. Det är ett svek mot de poliser som behöver fler kollegor.

Min fråga till vice statsminister Isabella Lövin är: Varför skjuter ni satsningarna på framtiden?

Anf. 90 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik:

Herr talman! Jag vill börja med att tydligt konstatera att vi är helt överens om att det måste finnas lag och ordning och trygghet och säkerhet i Sverige och i världen i övrigt.

Vi gör ett mycket seriöst arbete för att förstärka polisens resurser. Vi ser också över hur polisorganisationen ska kunna förbättras ytterligare.

Det som förvånar mig något i de stora ord som kommer från Kristdemokraterna är att ni vill satsa mycket men inte talar om hur mycket ni vill satsa på att sänka skatterna. 29 miljarder blir det sammanlagt, och tillsammans med era allianskollegors blir skattesänkningarna 80 miljarder.

Det är klart att då måste ni skära ned på andra saker. Bland annat tar ni bort välfärdsmiljarderna till kommunerna – 10 miljarder som de kan använda till skola, äldreomsorg och alla de insatser som behövs för att stärka de människor som i dag upplever ett stort utanförskap. Där behöver vi fler sociala satsningar för att jobba förebyggande, exempelvis så att ungdomar inte faller in i kriminalitet. Det här är nog så viktigt att ta med i beräkningarna när vi talar om det ökade våldet, som är helt fruktansvärt och som vi givetvis totalt tar avstånd ifrån. Ni skär också i bemanningssatsningen för äldreomsorgen med era skattesänkningar. Det är sådant som skapar otrygghet i samhället, skulle jag vilja säga.

Den här regeringen satsar på att bygga det gröna samhället, och det ger trygghet, säkerhet och framtidstro för det här landet.
(Applåder)

Anf. 91 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Herr talman! Jag kan lugna Isabella Lövin med att vi har en palett av åtgärder och satsningar på äldreomsorgen. Vi föreslår en äldreboendegaranti som vi har finansierat i vår budget. Men det kommer inte att lösa problemen i de 14 prioriterade områdena.

I var tredje kommun anlitar man i dag säkerhetsbolag för att kunna upprätthålla lag och ordning och trygghet på offentlig plats. Rekordmånga poliser slutar, förtroendet för myndigheten sjunker och antalet uppklarade brott är det lägsta på 16 år. 10 miljarder i välfärdssatsningar till kommunerna kommer inte att lösa de problem som vi diskuterar här i partiledardebatten.

Isabella Lövin! Vi sparar inte på polisen; vi satsar. Vi lägger nära en halv miljard mer på polisen jämfört med regeringen redan nästa år eftersom utmaningarna är så stora.

Kommunpolitiker över hela landet ropar nu efter fler synliga poliser som arbetar lokalt och finns på plats för att öka tryggheten. Är det inte dags att börja lyssna på de kommunpolitikerna, Isabella Lövin?

(Applåder)

Anf. 92 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik:

Herr talman! Vi lyssnar på kommunpolitikerna. De är väldigt glada över de 10 miljarderna som inte är öronmärkta och som kommunerna kan använda till de insatser som de bäst behöver – i skolor, i äldreomsorgen eller vad det nu må vara. Det är anmärkningsvärt att Kristdemokraterna inte vill ge kommunpolitikerna friheten att stoppa pengarna i de hål där de bäst behövs.

Utanförskapsområdena ökade under era åtta år i regering. Det är det vi tyvärr ser resultatet av nu. Klimatet har hårdnat både för dem som känner sig utanför och för dem som är inne. Det har ni bidragit mycket till genom att sänka skatterna och göra det sämre för dem som har det sämst ställt. Och den politiken vill ni fortsätta med – 29 miljarder mindre i skatteintäkter blir det med er budget.

Ni tar dessutom bort mest av alla från miljö- och klimatbudgeten, ni som vill värna om skapelsen. Det är dåligt.

(Applåder)

Anf. 93 ANNIE LÖÖF (C):

Herr talman! Dagligen gör sig omvärlden påmind. Vi kan se hur hagelstormar av bomber har förvandlat Aleppo i Syrien till helvetet på jorden. Bilder som kablas ut därifrån skär i hjärtat. Människor drivs på flykt mot ett lamslaget Europa där populister firar segrar på förnuftets bekostnad. Storbritanniens beslut att lämna EU gör framtiden oviss för europeisk ekonomi. På andra sidan Atlanten pågår en presidentvalskampanj som får världen att hålla andan.

I Sverige, som med Alliansens politik kommit lindrigt undan finanskrisen, råder högkonjunktur. Men världens bekymmer angår också oss. Vi berörs. Vi påverkas. Våra utmaningar här hemma är av annan karaktär, men också de kräver ansvarstagande politiker.

Beskedet som förra veckan nådde Ericssons anställda påminner om vikten av ett gott företagsklimat i Sverige och om det drastiska i att nås av besked om varsel för de människor som drabbas och de orter som berörs.

Regeringen måste visa vägen och underlätta omställningen till ett nytt jobb.

Sverige står inför ett vägval. Det handlar om ansvarstagande och ledarskap i en svår tid, om att ha svaren på framtidens utmaningar, om behovet av reformer som gör att Sverige kan stå starkt också när konjunkturen vänder nedåt. Centerpartiets inställning är tydlig: Sverige behöver ett nytt ledarskap.

Herr talman! Grunden för stabila finanser är ekonomiskt ansvarstagande. Centerpartiet presenterar en budget som är i balans 2017 och går med överskott 2018 medan regeringen går med underskott i högkonjunktur och lånar till utgifter och bidragshöjningar. Kontrasten mot regeringens ekonomiska politik är därmed uppenbar. Till skillnad från regeringen får vi plus och minus att gå ihop och detta utan skadliga skattechöjningar på jobb och företagande.

Herr talman! Tudelningen av Sverige är på riktigt. Den går djupt mellan stadsdelar och landsändar. Den skär mellan dem som har god utbildning och dem som inte ens gått ut gymnasiet, mellan inrikes födda och nyanlända, mellan dem som alltid haft ett jobb och dem som alltid varit utan. I tudelningens spår riskerar en ny social underklass att växa fram, parallella samhällen att uppstå och otrygghet att breda ut sig. Men regeringen blundar.

En av Centerpartiets viktigaste prioriteringar de kommande åren är därför att bryta tudelningen och den sociala och regionala klyvningen av Sverige. Vi gör det genom tydliga reformer inom tre områden.

För det första behöver vi reformer för fler jobb, inte minst fler enkla jobb för att nyanlända och unga ska kunna komma in på arbetsmarknaden. Vi behöver också förnya den svenska modellen. Vi vill sänka företagens kostnader för att anställa genom lägre arbetsgivaravgifter, ett så kallat ingångsavgift. Vi tredubblar RUT-avdraget och gör det billigare att anställa den första medarbetaren.

För det andra handlar det om att tryggheten måste säkras i hela landet. Det är dags att man börjar känna trygghet i stället för lukten av brandrök i de utsatta områden där bilar fortsätter brinna. Det är dags att människor på landsbygden återigen kan känna tillit till rättsstaten i stället för en växande oro för inbrott och stölder. Polisen behöver mer resurser och bättre arbetsvillkor. Därför lägger vi en halv miljard mer på polisen än regeringen nästa år för en tillgänglig och närvarande polis i hela landet.

För det tredje måste det förebyggande arbetet förbättras. Det handlar då om att stärka det civila samhällets insatser för att skapa fler jobb genom mentorskap och praktikplatser men även om resurser till tryggare stadsmiljöer och det brottsförebyggande arbetet i de 14 särskilt utsatta områden som polisen själv lyfter fram.

Med jobb, med trygghet och med förebyggande åtgärder bryter vi tudelningen. Så bygger vi Sverige starkare. Så visar vi vad ett nytt ledarskap för Sverige innebär.

Herr talman! Centerpartiet vill också stärka kommunerna. De får med Centerpartiets politik 50 miljarder mer i generella statsbidrag de kommande fyra åren. Det är 10 miljarder mer än regeringen lägger under samma period. Det är viktiga resurser som kan användas till minskade barngrupper, kvinnors hälsa och bättre skola, men också till en förbättrad inte-

gration. Det är resurser som krävs för att klara av välfärden och bryta tildelningen och som gör att kommunerna själva bättre kan planera sin verksamhet och göra sina prioriteringar utifrån de behov som finns i varje kommun.

Herr talman! Varje dag sker högkvalitativ verksamhet på skolor, förskolor, vårdcentraler och äldreboenden som drivs i såväl privat som offentlig regi. Hundratusentals människor har valt förskola till sina barn; man har valt såväl privat som offentlig. Man har listat sig på den vårdcentral som passar ens egna behov bäst. I Sverige spelar varken kontanter eller kontakter roll. Välja skola får alla göra, oavsett storleken på plånboken.

Tyvär är denna valfrihets- och rättvisereform, som kommit Sveriges elever, äldre och patienter till del, hotad. Välfungerande företag brottas med hot om nedläggning trots att de levererar hög och god kvalitet – långt bättre än sina kommunala motsvarigheter.

För Centerpartiet står kvaliteten i centrum. Vi vill se tuffa kvalitetskrav och skarp tillsyn för alla, men vi står upp för allas lika rätt att välja, oavsett bakgrund och inkomst. Planerna på massnedläggning av svenska välfärdsföretag behöver läggas där de hör hemma, nämligen i papperskorgen.

Herr talman! En reformagenda för fler jobb behöver innefatta en politik för målaren med egen firma på landsbygden, för böndernas långsiktiga konkurrenskraft och för programmeraren i startup-företaget som utvecklas i något av landets alla tillväxtkluster. Vi sänker skatten på jobb och företagande med 29 miljarder. Vi gör det för att jobben behöver bli fler och för att företagsklimatet behöver förbättras. När jag möter små byggföretag och hantverkare vittnar de om kärvare tider. De berättar att de tvingas säga upp sin personal, att deras överlevnad hotas och att var fjärde ROT-kund har försvunnit; det märks.

Centerpartiet har därför som enda parti gett besked om att vi vill återställa ROT-avdraget till 50 procent efter regeringens neddragning. Vi har hört i dag att Socialdemokraterna tycker att det är rätt att kapa ROT-avdraget och satsa på ineffektiva byggsubventioner i storstäder.

Sverige behöver utöver detta bli bättre på att locka till sig den nya ekonomins innovatörer. Därför lägger vi fram ett förslag om förbättrad beskattning av personaloptioner, som underlättar för startups och andra snabbväxande tillväxtbolag att attrahera rätt kompetens. Vi lägger 1 miljard på bredband för att öka konkurrenskraften i hela landet. Det gör att vi kan säga att alla jobb behövs – att alla företag behövs.

Herr talman! När man läser regeringens budget slås man av att så många av deras satsningar sker först efter nästa val. Först efter valet kommer majoriteten av pengarna till miljö, klimat och infrastruktur. Det är som att de inte har insett att det är nu de sitter i regeringen.

Centerpartiet väljer en annan väg. Vi gör avgörande miljö- och klimatsatsningar här och nu. Med en närtidssatsning på infrastruktur på en halv miljard mer än regeringen skapar vi förutsättningar för att rusta och förbättra järnvägsunderhållet i hela Sverige – därför att behoven är stora nu.

Vi gör en historisk grön skatteväxling på hela 26 miljarder mer än regeringen, där skatterna på miljöförstöring bidrar till att skatten på jobb och företagande kan sänkas. Där gör regeringen tvärtom. När vi står för en grön skatteväxling står Miljöpartiet och regeringen för en röd skattehöjning.

Vi vill också stärka det internationella klimatarbetet. FN:s gröna fond får en resursförstärkning på en halv miljard mer än vad regeringen satsar

nästa år för att hjälpa världens fattigaste länder att klara kraven i Parisavtalet. Så genomför vi satsningar här och nu. Så får vi miljöresultat i praktiken, inte sedan utan nu.

Herr talman! Framtidens utmaningar – tudelningen av Sverige, jobben och klimatet – förtjänar att tas på allvar. Det kräver ansvarstagande och handlingskraft, och det kräver ett nytt ledarskap för Sverige.
(Applåder)

Anf. 94 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Annie Lööf och jag har ofta olika synpunkter på saker och ting, och ibland kan det också bli hårda drabbningar. Det är faktiskt något jag uppskattar. Jag tycker att det är bra att vi har olika uppfattningar. Politik ska diskuteras, och vi ska utbyta åsikter med varandra. Det är så demokratin fungerar, och det är så vi tar oss framåt.

Sedan finns det vissa frågor som man ska hålla ihop om och vara rädda om, och det är inte minst de grundläggande mänskliga värdena: människors lika värde och lika rätt.

Därför tänkte jag använda repliktiden till att höja blicken, och jag ska till och med säga några uppskattande ord. I denna tid, 2016, blåser ganska kalla och hårda vindar runt om i världen. Vi lever i en orolig tid, och i västvärlden ser vi att rasister har tagit plats i flera parlament. Vi ser hot mot pressfrihet och öppenhet, och vi ser att toleransen utmanas.

I den tiden är jag väldigt glad att centerledaren Annie Lööf visar ryggrad, mod och ledarskap och är tydlig i sin hållning gentemot Sverigedemokraterna. För det ska Annie Lööf ha ett erkännande. Det är inte alltid en lätt och angenäm uppgift, men den har centerledaren tagit på sig. Här svajas det inte i kampen mot rasism, och här öppnas ingen dörr mot den avgrund som skulle öppna sig om en regering gör sig beroende av Sverigedemokraterna i Sveriges riksdag. Vi kommer att ha en hel del debatt i framtiden, men där står vi eniga.

Det finns dock en fråga som jag måste lyfta med centerledaren, och det är kollektivavtalsenliga villkor. Vi upphandlar för över 600 miljarder kronor per år i stat, kommuner och landsting. Nu vill vi se till att de skattepengarna inte används till att dumpa löner på svensk arbetsmarknad. Varför är Centerpartiet emot detta? Varför vill ni fortsätta med lönedumpningen?

Anf. 95 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Det är intressant att höra att det finns olika tonlägen från Stefan Löfven beroende på dag eller timme. För bara någon timme sedan dömde Stefan Löfven ut mig och mina tidigare allianskollegor för att vi inte kan räkna, för att vi inte begriper något och för att vi har förstört Sverige. Nu hyllas jag för att jag visar ryggrad mot SD – här svajas det minns inte – och jag är glad för det. Jag har principer och står upp för dem.

Men samtidigt kan jag konstatera att Stefan Löfven bara för en timme sedan stod här och försökte fria till Jimmie Åkesson och Sverigedemokraterna och sökte stöd för lagen om offentlig upphandling. Det skulle jag aldrig göra.

Anledningen till att Centerpartiet är emot regeringens förslag är mycket enkel. Vi vill exempelvis att svenska bönder som inte har kollektivavtal ska kunna leverera mat till köken i Sverige. Vi vill till exempel att de

60 procent av småföretagen i Sverige som stängs ute med regeringens förslag ska få möjlighet att vara med i upphandlingar runt om i landet. Jag tycker att det är väldigt viktigt att inte bara större företag, med muskler att kunna skicka in anbud i offentliga upphandlingar, kan vara med, utan även de mindre företagen.

Dessutom gör regeringen här ett avsteg från den svenska modellen. Det är ju inte parterna som nu ska bestämma vilka kollektivavtal som ska gälla, utan det är myndigheterna som gör detta. Det har Stefan Löfven också fått kritik för i sina egna led. Jag tycker att det är en otroligt undermålig lagstiftning. Lagrådet har sågat den jäms med fotknölarna.

Dessutom ser man effektivt till att småföretagen, som skapar jobben i det här landet, utestängs från en av de viktigaste marknaderna, nämligen den offentliga sektorn. Som Stefan Löfven själv säger upphandlar den för över 600 miljarder per år. Därför säger Centerpartiet nej. Vi värnar jobb och företag i hela landet, även de ungefär 180 000 småföretag som Stefan Löfven stänger ute med den lagstiftning som nu ligger på riksdagens bord. (Applåder)

Anf. 96 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Herr talman! Man ska ha olika uppfattningar i sakfrågor. Jag tycker att det är bra för demokratin. Därför sker ibland också en hård ordväxling, och det är inte konstigare än så: Vi har ordväxlingar i sakfrågor, och sedan står vi upp för värderingar tillsammans. Det tycker jag är bra.

Nej, det är inte så. Jag vet inte om ni har fått det om bakfoten eller om ni vill vantolka. Det finns inget krav på kollektivavtal i den föreslagna lagstiftningen. Däremot finns det krav på att man ska följa kollektivavtalsenliga villkor; det är den svenska modellen.

Nu används upphandling bland annat på ett sådant sätt att taxichaufförer förutsätts tjäna 27 kronor i timmen. Så här använder vi skattepengar för att pressa ned lönerna för taxichaufförer, lastbilschaufförer, lokalvårdare och vårdpersonal. Det kan inte vara meningen.

Nu har vi ett lagstiftningsförslag där detta tas om hand. Det är ni emot. Ni är emot löntagarna i just den frågan. Det är synd. (Applåder)

Anf. 97 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Det är inte bara Centerpartiet och övriga allianspartier som är kritiska till denna lagstiftning. Lagrådet har, som sagt, sågat lagstiftningen jäms med fotknölarna. Landets samtliga företagarorganisationer har också gjort det. Även fackliga organisationer kritiserar regeringen för att den inte följer den svenska modellens principer. Det är inte längre parterna som ska tolka kollektivavtalskraven utan myndigheter som upphandlar.

Jag tycker att det är viktigt att komma ihåg att det inte är några anonyma människor som sitter och upphandlar runt om i landet, utan det är oftast politiker och tjänstemän som leds av lokala och regionala politiker. Ställ krav! Det ska vara lite ordning och reda. Men kollektivavtalsenliga krav innebär också att egenföretagaren ska ha exempelvis ett antal semesterveckor och jobba ett antal timmar varje dag. Så funkar det inte i ganska många små företag. Det krävs enorma insatser för att få väldigt många av de företag som finns att över huvud taget gå runt. Och detta tyder på en

mycket stor okunskap hos Stefan Löfven om hur svenska företag skapar jobb och bygger sin verksamhet stark.

(Applåder)

Anf. 98 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Det finns en lek där man kastar runt saker, och man vill bli av med den man får i sin famn så fort som möjligt och kastar den till någon annan. Jag är väl den slängklumpen eller vad det nu är som de andra kastar runt på olika sätt för att vinna poängar mot varandra. Det är naturligtvis en roll som man kan ha i svensk politik.

Herr talman! Jag kan konstatera att alla allianspartier nu står här och talar om att de vill bilda en alliansregering. Jag förstår att de vill det. Men sedan har vi verkligheten. Hela den förra mandatperioden hade vi en minoritetsregering, och den här mandatperioden har vi en mycket svag minoritetsregering. Sannolikt kommer vi att ha en minoritetsregering även efter nästa val om denna blockpolitik fortsatt är cementerad.

Invandringspolitiken och integrationspolitiken är sådana områden som splittrar Alliansen. Annie Lööf har tidigare talat om 40 miljoner invandrare till Sverige. Hon har i något sammanhang sagt att vi med en alliansregering får en mer generös flyktingpolitik, det vill säga att vi får en större invandring av asylinvandrare till Sverige. Man föreslår också ökad invandring i sin budget. Men man budgeterar inte för den ökade invandringen, det vill säga man anslår inte några pengar. Samtidigt har den senaste tidens diskussion och migrationskaos tydligt visat att just invandring kostar väldigt mycket pengar.

Annie Lööfs ekonomisk-politiska talesperson uttalade sig i Dagen – häromdagen eller möjligen i dag – och sa följande:

Tanken att beräkna effekterna av vad som skulle hända om alla våra förslag blir verklighet öppnar för stora märkligheter i en budget.

Då undrar jag: Varför räknar ni inte på detta? Varför anslår ni inte pengar till den politik som ni bedriver?

Anf. 99 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Jag tycker att det är dags att Jimmie Åkesson tar av sig offerkoftan. Den passar inte dig, Jimmie Åkesson. I olika sammanhang när vi har debatter om regeringsfrågan ställer sig Jimmie Åkesson alltid med en stor och tjock offerkofta och tycker synd om sig själv.

Det finns klara och tydliga anledningar till att politiska partier inte vill samarbeta med dig. Jag vill inte samarbeta med dig, och jag vill inte heller samarbeta med Vänsterpartiet. Och det är politiska anledningar som gör att jag inte vill samarbeta med er. Det måste Jimmie Åkesson faktiskt respektera.

Jag har gett tydliga besked om vad Centerpartiet tycker i regeringsfrågan. Vi kommer att fälla Stefan Löfven efter nästa val, eftersom vi i sann demokratisk ordning vill få till stånd en talmansrunda för att utreda vilken statsministerkandidat som har det största regeringsunderlaget. Jag tycker att det är rimligt.

Jag har också sagt att jag inte tänker sätta mig i en regering som kräver ett aktivt stöd av Sverigedemokraterna.

Mitt tredje besked har varit att jag vill hålla ihop Alliansen. En ny och stark alliansregering, som kan genomföra reformer för fler jobb, ökad trygghet och en styrka i alla delar av landet, är nämligen det bästa för Sverige.

Även när det gäller invandringspolitiken har Centerpartiet varit tydligt. Vi står upp för en reglerad invandring. De som får bifall och som får stanna i det här landet ska ha möjlighet att snabbt komma till det första jobbet och att snabbt integreras och få ett bra mottagande. De som får avslag ska helt enkelt lämna landet.

Den andra delen som är viktig handlar om att vi ska effektivisera och minska våra kostnader för flyktingmottagande i kommunerna. Vi har en rad förslag i vår budget där just detta hanteras.

En annan del som är viktig handlar om vad som skiljer Jimmie Åkesson och mig åt. Det finns ganska mycket som skiljer oss åt inom flyktingpolitiken. Men den viktiga delen handlar om möjligheten för barn att återförenas med sin mamma och pappa. Vi är ett antal allianspartier som tycker att regeringen i den delen har gått alldeles för långt. Det skär i hjärtat på mig när jag ser små barn i Aleppo som inte får återse sin mamma och pappa för att det finns politiker i denna riksdag som har sagt att de ska vara åtskilda.

Anf. 100 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Herr talman! Jag har full respekt för att Annie Lööf inte vill samarbeta med mig. Det var inte heller det som min fråga handlade om. Jag förstår att man kanske inte vill det. Jag skulle helst vilja bestämma allting själv. Men problemet är att verkligheten inte låter mig göra det. Så är det inte heller för Annie Lööfs del. Det är det som är kärnan i hela regeringsfrågan, alltså att inget av de traditionella blocken – inte ens Annie Lööfs allians – kommer att få egen majoritet. Hur ska man då förhålla sig? Det är det som vi diskuterar.

Då tycker jag att invandringspolitiken är intressant, därför att tre av fyra allianspartier säger att de vill öka invandringen. Och Annie Lööf är den som går allra längst i fråga om detta. Men samtidigt sägs att man tänker bilda en regering tillsammans. Då är det klart att man också måste kunna ge besked om vilken invandringspolitik vi får.

Min fråga gäller egentligen det som Centerpartiet nu gör. Varför säger ni att ni ska öka invandringen när ni inte anslår pengar till den ökade invandringen? Det tycker jag är märkligt.

Anf. 101 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Jag kan ge ett ganska enkelt svar på det. Vi använder oss av de officiella prognoser som kommer från Migrationsverket. Det är dessa prognoser som vi baserar vår budget på.

Det som är en viktig markering när vi talar om framtidens migrationspolitik är att Alliansens fyra partier och regeringen förra hösten, för ungefär ett år sedan, kom fram till den enda migrationspolitiska överenskommelsen hittills. Det är en ganska bra grund för framtida samtal inom ramen för Alliansens arbete. I vårt valmanifest inför nästa val kommer det tydligt att framgå vad som är Alliansens politik.

Det som är viktigt för mig är att vi står upp för en reglerad invandring, att vi står upp för rätten att söka asyl här och att vi står upp för en human men också ansvarsfull migrationspolitik där vi inte skiljer små barn från deras föräldrar, vilket jag inte tycker är värdigt ett land som Sverige. (Applåder)

Anf. 102 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik:

Herr talman! När Miljöpartiet kom in i regeringen ärvde vi ett underskott, när det gäller att minska koldioxidutsläppen i Sverige, på 4 miljoner ton koldioxidekvivalenter som den tidigare regeringen inte hade tänkt åtgärda med nationella åtgärder.

Sedan vi kom in i regeringen och fram till i dag har vi ökat miljö- och klimatbudgeten med 73 procent. En av de mest effektiva och populära åtgärderna är Klimatklivet. Naturvårdsverket beräknar att Klimatklivet kommer att sluta detta utsläppsgap med ungefär en fjärdedel, och vi har redan gjort det till hälften.

Klimatklivet har hittills öppnat möjligheterna för över 500 klimatsmarta åtgärder runt om i hela Sverige, och många är på lokal nivå. Det är många småföretag utanför storstäderna som får ta del av detta stöd.

Jag är faktiskt mycket förvånad över att du, Annie Lööf, som företrädare och ledare för Centerpartiet – det gröna partiet i Alliansen – är så besjälad av att radera ut denna satsning på lokala och nationella klimatåtgärder som gör att Sverige kan ställa om till ett klimatsmart välfärdsland som kan visa vägen för resten av världen i fråga om hur vi ska kunna ställa om till en fossilfri framtid. Varför vill du inte ha laddstolpar i Värnamo? Varför vill du inte att biogasanläggningar ska kunna byggas runt om i hela Sverige? Varför vill du stoppa Klimatklivet, Annie Lööf?

Anf. 103 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Jag ska ta tillfället i akt och förklara för Isabella Lövin vad skillnaden är mellan Miljöpartiets miljöpolitik och Centerpartiets miljöpolitik. Det finns nämligen en skillnad.

Vi tycker inte att den bästa miljöpolitiken är den som sätter mest sprätt på skattebetalarnas pengar. Vi tycker att den bästa miljöpolitiken är den som ger bäst resultat för miljön och klimatet i praktiken. Den bästa miljöpolitiken är också den som lyckas med en grön skatteväxling – som höjer skatten på miljöförstörande verksamhet och samtidigt använder dessa pengar till att sänka skatten på jobb och företagande. Det är så Centerpartiets miljöpolitik ser ut.

Jag är väldigt stolt över de resultat vi fick under Alliansens tid vid makten. Bland annat sjönk ju klimatutsläppen med i genomsnitt 5 procent per år. Vi leder ligan i Europa när det gäller förnybar energi, och vi byggde ut vindkraften tio gånger om – för att ta bara några exempel. Jag skulle kunna säga mycket mer, men resultaten är det viktiga.

Tittar man på Klimatklivet – det har hetat lite olika saker under åren – ser man att det är ineffektiva subventionsprogram. Vi har haft sådana tidigare som har blivit sågade jäms med fotknölarna för att de inte har fungerat och lett till konkreta resultat. På Isabella Lövin låter det som att man blir grön bara man köper Miljöpartiets politik, med erkänt misslyckade subventionsprogram, men det är ju resultaten som räknas.

När det gäller den laddstolpe i Värnamo som har varit uppe mycket i debatten kan jag garantera att kommunerna själva har betalat många sådana. Några andra har de fått genom de pengar alliansregeringen satsade på laddstolpar.

Regeringens budget har som sagt gällt i tio månader. Jag är glad att regeringen satsar på laddstolpar; det gör Centerpartiet också i sin budget. Förutom det tar vi bort den skadliga solskatt som Miljöpartiet har infört, och vi tar bort den skadliga skatt på biobränslen som Miljöpartiet har infört.

Återigen: Miljöpartiet lägger alltså 75 procent av sina satsningar först efter nästa val. Det är inte trovärdigt.

(Applåder)

Anf. 104 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik:

Herr talman! Vi har som sagt höjt miljö- och klimatbudgeten med 73 procent till och med i dag. Sedan har vi ytterligare satsningar som kommer att ge mycket större utväxling om vi sitter kvar efter nästa val, och det hoppas jag.

Jag hoppas också att vi kan samarbeta om någon av de klimat- och miljöåtgärder som Centerpartiet vill stå för. Om ni ska regera tillsammans med era tidigare kamrater i alliansregeringen kommer du nämligen att få oerhört svårt att få genomslag för dina klimatsatsningar, Annie Lööf. Ni vill satsa en halv miljard till på Gröna klimatfonden – jättebra, men era allianskamrater Moderaterna vill skära ned på biståndet. Jag tror alltså inte att den satsningen kommer att lyckas särskilt väl.

När det gäller hur utsläppen fluktuerar i kvartalsperioder tycker jag inte att du är särskilt ärlig, Annie Lööf. Du pekar på det första kvartalet när vi hade kyla och högkonjunktur, och du jämför med annat. Det är inte vetenskapligt korrekt att göra på det sättet. Naturvårdsverket har pekat på Klimatklivet och säger att det minskar utsläppen med en fjärdedel av det utsläppsgap ni lämnade efter er.

Anf. 105 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Nu står ju Isabella Lövin återigen och säger att det är den som satsar mest kronor i miljöbudgeten som gör det bästa för klimatet. Jag tror inte det. Jag tror att det är viktigt att konstatera att det är resultaten som räknas. Centerpartiet var till exempel med i alliansregeringen och initierade den gröna fonden globalt. Vi lade pengar i den, tillsammans med övriga allianspartier. Nu vill Centerpartiet ta ytterligare ett steg utöver vad regeringen gör.

Det är också viktigt att konstatera att tågen måste gå i tid även nu, inte bara efter nästa val. Därför lägger Centerpartiet fram en närtidssatsning på en halv miljard mer än vad regeringen satsar under de kommande två åren. Det är som sagt resultaten och inte skattekronaerna i miljöbudgeten som är det avgörande. Det måste innebära konkret skillnad i vardagen.

Vi höjer skatten på miljöförstöring med 8 miljarder mer än regeringen, och vi lägger varenda en av de kronorna på sänkt skatt på jobb och företagande. Miljö, klimat, jobb och företagande går hand i hand för Centerpartiet. Det är skillnaden mellan Centerpartiets politik och Miljöpartiets politik.

(Applåder)

Anf. 106 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! I svensk äldreomsorg arbetas det varje dag, dygnet runt. Man arbetar vardagar och helger; man arbetar julafton och midsommarafton. Det är ett kvinnodominerat område där lönerna är väldigt låga, där många får arbeta deltid och där det finns alltför många otrygga anställningar. Det är till exempel väldigt många undersköterskor som inte orkar till pension därför att det är ett så tungt och krävande arbete. Låga löner ger också låga pensioner. Det vet vi. Det är så det ser ut.

Det finns skillnader i villkoren beroende på var man arbetar i äldreomsorgen. Fackförbundet Kommunal, som organiserar många av dem som gör detta livsviktiga arbete varje dag, har undersökt detta. Man märker att skillnaderna ökar. Det finns också en stor skillnad mellan dem som arbetar för en offentlig arbetsgivare – som ofta inte är tillräckligt bra, det ska jag gärna medge – och dem som arbetar för en privat arbetsgivare.

En av de stora skillnaderna gäller lönen. Det skiljer i genomsnitt hela 2 500 kronor i månaden i grundlön. Om man tjänar mycket pengar spelar 2 500 kronor inte så stor roll, men om man har en grundlön på 20 700 kronor – vilket man har hos de privata arbetsgivarna i äldreomsorgen – är 2 500 kronor i löneförhöjning väldigt mycket pengar.

Så ser det ut trots att vi har gjort en hel del. Vi har anslagit pengar till äldreomsorgen, och vi har välfärds miljarderna, men så ser det ut. Vart tar då dessa 2 500 kronor vägen? Det är den skillnad som gör att man inte kan leva på sin lön och att man får så låg pension. Ja, de pengarna hamnar i fickan hos de privata ägarna till äldreboendena. Det är de lågavlönade kvinnorna som betalar priset för ert privatiseringsexperiment, Annie Lööf.

Tycker du att det är rimligt att man får 20 700 kronor i grundlön för en heltid för att någon annan ska göra vinst på ens arbete?

(Applåder)

Anf. 107 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Jag har på grund av olika personliga omständigheter fått tillbringa många julaftnar på äldreboenden, för att fira med äldre släktingar. Personalen gör fantastiska insatser såväl på högtidsdagar som på vardagar – inte minst undersköterskorna.

Av den anledningen lägger också Centerpartiet mer pengar i sin budget på just välfärdssatsningar. Jonas Sjöstedt har slagit sig för bröstet och sagt att han satsar 10 välfärds miljarder till kommunerna, men Centerpartiet lägger varje år 12 ½ miljard. Det är för att kommunerna ska kunna prioritera välfärden så som de behöver. Jag kan också konstatera att Värnamo, som är en alliansstyrd kommun, har de bäst betalda undersköterskorna i landet enligt de rapporter jag har fått. Man har nämligen gjort riktade satsningar på just detta. Jag tycker att det är bra. Man ska satsa på detta.

Sedan kan jag och Jonas Sjöstedt stå och slå enkäter med olika resultat i huvudet på varandra. Jag har en annan enkät, nämligen Jobbhälsobarometern. Utifrån den kan man konstatera att anställda inom vård företag har högre löner. De är sjukskrivna i mindre utsträckning och trivs mer på jobbet. Det är den enkätundersökning bland medarbetare som jag använder mig av, och Jonas Sjöstedt har en annan.

Det viktigaste för mig är givetvis att lyssna på undersköterskorna – att lyssna på medarbetarna där ute. Jag tror att väldigt många gärna vill få upp sin lön. Jag tror att man vill ha goda arbetsvillkor, och jag tror att man vill

kunna påverka sin arbetsmiljö. Det bästa sättet att göra det är att kunna byta arbetsgivare, det vill säga ha många olika arbetsplatser att välja på. Finns det bara en, offentlig, blir det varken så att kvaliteten blir bättre eller att medarbetarna får möjligheten att välja bort dåliga arbetsgivare.

Jag står alltså upp för kvinnors rätt att starta företag inom detta, såklart, men också för de anställda medarbetarnas möjlighet att höja sina löner genom att välja andra arbetsgivare.

(Applåder)

Anf. 108 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Så ser teorin ut – medarbetarna har möjlighet att höja lönen. Men detta är ju svart på vitt. Man har undersökt vad de faktiskt har för lön, och de tjänar 2 500 kronor mindre i månaden därför att de ska betala någon annans vinst med sitt arbete.

Dessa kvinnor har underbetalda arbeten, och som straff för det får de en pension – det är ofta grundpension – som gör att de inte klarar sig på ålderns höst. Det är de som betalar priset för att ni tycker att det är så viktigt att någon, till exempel riskkapitalbolag, ska tjäna mycket pengar på deras arbete. Du kan inte komma undan att någon betalar priset när vi ska ha stora vinster i offentlig sektor, Annie Lööf, och jag tycker att det är uppenbart att du inte heller kan svara på det.

Jag har funderat på det här med att ni skjuter till lite mer pengar till välfärden än vad vi gör. Ni är ju det enda borgerliga partiet som gör det; en del har tagit bort de 10 miljarderna. Jag tror att jag har kommit på varför ni gör det, Annie Lööf. Ska ni betala de privata vinster ni så gärna vill ha måste ni nämligen skjuta till fler miljarder för att det ska bli lika mycket gjort i välfärden. Det finns alltså någon sorts logik i det, men det blir inte bättre välfärd.

(Applåder)

Anf. 109 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! De enda som fokuserar på vinster i välfärden är Jonas Sjöstedt, Stefan Löfven och möjligtvis Isabella Lövin. Det är vänstersidan i svensk politik som är konstant förblindade av vinstfrågan.

Ni har helt kapitulerat i kvalitetsfrågan. De allra flesta människor runt om i landet vill ha en bra äldreomsorg. De vill ha trygg vård och omsorg för sina äldre, och de vill ha tillgänglig vård när de blir sjuka. De vill ha en väl fungerande skola och förskola. Jag är själv listad på en landstingsdriven vårdcentral, och jag är listad på en tandläkarmottagning som hör till Folkandvården. Det är jag för att de har bra tillgänglighet, men jag har för den delen inga problem med att välja privata alternativ.

För mig handlar det inte om vem som äger väggarna, utan det viktiga är att det är hög kvalitet och att medarbetarna där är nöjda. Det måste vi politiker se till. Jag vill ha högre kvalitetskrav, och jag vill se till att det blir en skarpare tillsyn oavsett aktör. Men jag vill försvara människors rätt att välja, oavsett kontanter eller kontakter. Det är en rättvisereform.

(Applåder)

Anf. 110 JONAS SJÖSTEDT (V):

Herr talman! När jag åkte hem efter den senaste partiledardebatten, i SVT:s *Agenda* i söndags, tänkte jag på det höga tonläget i svensk politik.

Jag tycker faktiskt att det är ganska högt. Jag tror att många människor som sitter och lyssnar funderar över det höga tonläget kombinerat med att det ibland är svårt att få saker gjorda.

Vi har ett osäkert och delvis oklart läge. Sverige har en minoritetsregering med litet stöd i riksdagen. Men en av de få saker som har levererats – en av de saker som har inneburit att reform på reform har genomförts och att livet har blivit bättre för miljoner svenskar – är budgetsamarbetet mellan regeringen och det oppositionsparti som är berett att samarbeta om ekonomin: Vänsterpartiet.

Genom våra budgetsatsningar har Sverige blivit lite mer jämlikt och lite mer rättvist. Vi har satsat på välfärden, klimatet och bostadsbyggandet tillsammans.

Det märks även i den budget som ska gälla nästa år. Jag hade precis ett replikskifte med Annie Lööf, och det är intressant att se hur populära våra vänstermiljarder till välfärden är. De är så populära att regeringspartierna gärna vill säga att idén egentligen kom från dem fastän den kom från oss. De är så populära att moderata kommunalråd säger att de helst skulle vilja ha dem även om regeringen har tackat nej till dem. De är så populära att till och med Annie Lööf försöker vara med i budgivningen om välfärden.

Vi vet att en bra välfärd är viktig för Sverige. Dessa pengar kommer att göra nytta i skolan, i sjukvården och i äldreomsorgen. De kommer att göra att Sverige håller ihop bättre.

Vi har också som vänsterparti fått igenom flera andra reformer. Vi har sett till att ungdomar och andra som inte har körkort ska kunna få det med CSN-lån. Detta kan tyckas vara någonting lite udda eller märkligt, men för den som är arbetslös är körkortet ofta skillnaden mellan att kunna söka ett jobb och att inte kunna göra det. Att ha ett körkort innebär att man exempelvis kan ta ett arbete i hemtjänsten eller pendla till grannsamhället. Det är en praktisk, konkret politik som gör att fler kan ta de jobb som faktiskt växer fram i Sverige nu.

I dag finns ett dilemma: Om du inte har något arbete får du inget lån, och då kan du inte ta det där körkortet. Men nu löser vi det. Vi fixar det för många som behöver det.

Vi vidtar konkreta åtgärder mot skattesmitningen, som kostar tiotals miljarder varje år för den gemensamma välfärden. Skatten skulle kunna vara lite lägre för småföretagare och vanliga löntagare om alla betalade skatten som de ska – om vi hjälptes åt som vi borde göra. Det är väldigt sällan undersköterskor eller rörmokare fastnar i Panamahärvorna. Det är en helt annan del av samhället som håller på med den här skattesmitningen.

Vi vidtar åtgärder mot fiffler i åkerinäringen, vilket är ett konkret steg för att få bättre villkor på svensk arbetsmarknad och för att gynna seriösa, bra småföretag.

Vi ser till att göra tandvården billigare för dem som har blivit pensionärer. Det är viktigt – med låga pensioner är det i dag inte självklart att man har råd att gå till tandläkaren.

För oss visar detta på ett dilemma. Vi inser att pensionssystemet måste göras om, eftersom så många arbetare och så många kvinnor inte får pensioner som de kan leva på.

Men just eftersom vi tycker så här får inte Vänsterpartiet vara med och förhandla om pensionerna. Det får man bara om man gillar dagens pen-

sionssystem. Vi har i stället fått gå andra vägar, som att se till att tandvården blir billigare, sänka skatten för dem som har lägst pensioner, höja bostadstillägget och från årsskiftet ta bort avgifterna när man går till läkare. Detta har vi gjort därför att vi inser att Sverige måste bli jämlikare och rättvisare.

Det är också en stor feministisk fråga. Det är ofta vår farmor eller morfar som efter ett långt yrkesliv inte har en pension som går att klara sig på.

Vi har sett till att man gör satsningar på arbetsmiljön. Den arbetsmiljöforskning som var världsledande och som borgerligheten lade ned och rustade ned börjar vi återigen att satsa på, och vi ska ha fler kontroller. Många arbetsgivare sköter det här bra, men alltför många gör det inte.

Detta visar på ett mönster. När regeringen samarbetar med Vänsterpartiet får vi en starkare välfärd, och vi lyfter upp grupper som fick stå tillbaka under de många borgerliga åren. Ensamstående föräldrar är plötsligt vinnare i en svensk statsbudget. Vi ser till att de som har låga pensioner får större ekonomiskt utrymme. Vi får äntligen fart på bostadsbyggandet, och vi gör rejäla klimatsatsningar. Det är vi stolta över. Det är också en mycket tydlig kontrast mot den högerpolitik som har styrt Sverige i så många år.

Jag får ibland frågor om hur vi kan få igenom så mycket från Vänsterpartiets sida. Jag tycker att vi har fått igenom bra saker, men jag tror också att det beror på att vi vill mycket och att vi har många konkreta förslag.

Men jag ska inte sticka under stol med att vi är oeniga med denna regering på viktiga punkter. Vi har haft allvarliga motsättningar i de budgetförhandlingar som har förekommit.

Sverige präglas av stora klassklyftor. Man behöver bara åka med bussen eller lokaltrafiken genom vilken svensk stad som helst för att se det med egna ögon. Och klassklyftorna i Sverige minskar inte tillräckligt, trots dessa satsningar.

Jag tror att många svenskar inte känner igen sig när regeringen talar om att det går bra. Om man inte får pensionen att räcka är det svårt att glädjas över tillväxttalen. Om man inte har råd att bo kvar i sin nuvarande lägenhet är det svårt att glädjas över att det byggs bostadsrätter som kostar flera miljoner kronor att köpa.

Vi behöver en ekonomi som arbetar för alla. Vi behöver ett skattesystem som håller ihop Sverige och som gör att vi blir ett mer jämlikt land. Då duger det inte att behålla ett i grunden borgerligt skattesystem. Då duger det inte att blomsterhandeln på hörnet betalar mer bolagsskatt än vad Volvo gör. Då duger det inte att samma personer som har fått de stora skattesänkningarna – de med riktigt höga inkomster – också kan göra de stora skatteavdragen. Då duger det inte att de sjuka och arbetslösa får betala högre skatt.

Här finns en avgörande skillnad mellan oss och regeringen. Här har vi inte lyckats – åtminstone inte än. Vi måste få en ekonomi som skapar jämlikhet, ett Sverige som fungerar för alla och en ekonomi som arbetar för alla. Annars kommer det att bli svårt att vinna nästa val.

Vi har stora uppgifter framför oss. En viktig del i att skapa ett bättre Sverige är att skapa en välfärd som man kan lita på och att skapa trygga arbeten. Vi behöver en tydlig vänsterpolitik för att klara det.

Det är helt orimligt att taxichaufförer i Sverige arbetar 11–13 timmar per dag och ändå knappt kan försörja sig och sina familjer. Det är orimligt

att vi med skattepengar betalar firmor som städar åt kommunala inrättningar och som fuskar och utnyttjar personalen med riktigt låga löner. Detta är oförsvarbart.

Det är obegripligt att de borgerliga partierna tillsammans med Sverigedemokraterna försvarar den råa exploateringen och inte tycker att man ska gynna sjysta företag och sjysta villkor för löntagarna.

Likadant är det med välfärden. Sverige är ett extremt land. Sverige är det enda land i världen där man får ta ut hur mycket vinst man vill från skolan. Det får effekter: skolor som går i konkurs, lägre lärartäthet och nu skolor på börsen.

Vad tror ni att de börsbolagen kommer att göra den dag börskursen viker och vinsten går ned? Man kommer att göra som Ericsson. Man kommer att säga upp personal och lägga ned olönsamma enheter. Men skolor ska inte drivas som privata industrier. Skolor är till för eleverna, inte för aktiespekulanterna. Den välfärden vill vi i Vänsterpartiet se.

Nu är vi halvvägs mellan valen. En politik för en välfärd att lita på, för en ekonomi för alla kan man bara bedriva tillsammans med Vänsterpartiet. Man kan inte bedriva den med de borgerliga partierna. Det är detta regeringsfrågan handlar om: Vilken politik vill vi se i Sverige? Där är vi garanten för ett jämlikare och rättvisare Sverige.

Vi vill se en rödgrön sida med Vänsterpartiet, Socialdemokraterna och Miljöpartiet, som är tydligt större än den borgerliga. Vi är beredda att ta regeringsansvar och att fortsätta att styra Sverige genom att se till att vi har bra statsbudgetar. Vi drömmer inte om att bjuda in borgerliga partier i regeringsställning; vi drömmer om hur vi ska se till att borgerliga partier inte hamnar i regeringsställning! Detta är en viktig skillnad mellan oss och regeringen.

(Applåder)

Det är mycket som står på spel. År 2018 kan en röst på den borgerliga alliansen vara en röst på Jimmie Åkesson. Vi har fått väldigt otydliga besked, framför allt från kristdemokrater och moderater, om möjligheten att göra sig direkt beroende av Sverigedemokraterna. Det kommer vi aldrig att göra. Vi vill inte ha ett Sverige som styrs av Anna Kinberg Batras privatiseringar och klassklyftor i förening med Jimmie Åkessons rasism. Det här fina landet är värt mycket bättre än så.

(Applåder)

Anf. 111 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Sverige ska vara ett tryggt land. Tryggheten är till för alla, för varje stadsdel och varje del av landet. Som boende på landsbygden ska man inte känna att man blir bestulen två gånger, en gång av de kriminella och en gång för att samhället och polisen inte räcker till.

De som bor i Sveriges alla förorter ska inte vakna upp till ljudet av upplopp och bilar som brinner och inte behöva riskera att stå utan hjälp vid sjukdom eller olycka när blåljuspersonalen inte kommer fram på grund av stenar och hot.

I Sverige finns det, enligt polisen, 15 särskilt utsatta områden. Det är områden där polisen har svårigheter att utföra sitt uppdrag och där det växer fram parallella samhällsstrukturer. Lövgårdet och Biskopsgården i Göteborg, Ronna i Södertälje och Norsborg i Botkyrka är några exempel.

I 10 av dessa 15 särskilt utsatta områden är Vänsterpartiet med och styr. Vänsterpartiet är även stödparti till regeringen.

Vi i Centerpartiet har i vår budgetmotion en riktad satsning på dessa 15 utsatta områden med brottsförebyggande åtgärder och satsningar för en tryggare stadsmiljö. Vi lägger ytterligare 600 miljoner de kommande fyra åren på civilsamhället och satsar nästa år en halv miljard mer än regeringen på polisen. Vi tänker inte lämna någon del av Sverige kvar i otrygghet.

Jag vill därför fråga Jonas Sjöstedt: Vad gör Vänsterpartiet konkret för dessa särskilt utsatta områden? Vad gör Vänsterpartiet för att stoppa bilbränderna, för att ta ifrån de kriminella nätverken deras makt och för att öka tryggheten? Vänsterpartiet är ändå med och styr i majoriteten av dem.

Anf. 112 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Det är riktigt att bilbränderna är fler i områden med riktigt låga inkomster, med hög trångboddhet och hög arbetslöshet. Och det finns ju en klassdimension i svensk politik. Människor med låga inkomster röstar mer vänster och människor med höga inkomster röstar mer höger. Så ser det svenska samhället faktiskt ut.

Jag tycker att det är otroligt viktigt att politiken reagerar kraftfullt, och jag håller med om väldigt mycket av det som du säger, Annie Lööf. Det är därför som vi har gjort upp med regeringen om att satsa mer pengar på polisen, till exempel för att få fler poliser. Men jag tror inte att det räcker att bara prata om antalet poliser. Jag tror att vi också måste ha en polis som arbetar nära människor och har människors förtroende, som hjälper till att ta tillbaka deras samhälle och som säger ifrån och drar gränser. Därför har vi betonat att vi vill ha fler områdespoliser, som finns i de här områdena hela tiden, vilket inte alltid har varit fallet.

Vi tycker att det är rimligt att skydda blåljuspersonalen bättre, och vi kräver vissa lagskärpningar. Men om vi ska knäcka de kriminella nätverken, som ju gör livet så mycket sämre i många områden, måste vi gå längre än att prata om polisen. Vi måste ha en skattemyndighet som tar toppen på de här ligorna – om man åker runt i en Maserati och enligt deklARATIONEN tjänar 30 000 per år är det något som är fel – och det har man gjort i Södertälje, till exempel. Samtidigt har man arbetat mot nyrekrytering till de kriminella gängerna. Det är ett mycket effektivare och bredare sätt att arbeta på, och det måste vi lära av.

Inte minst tror jag att vi ska se att det inte är en tillfällighet att det är där trångboddheten är stor, arbetslösheten hög och framtidstron liten som kriminaliteten får fotfäste. Därför måste vi göra mer. Men ni struntar i de här förorterna. Ni byggde nästan inga nya bostäder. Ni renoverade inte de gamla slitna områdena, som vi vill göra. Servicen utarmades under er tid.

Jag tror att man måste se en helhet, att vi måste ha både ett effektivt polisarbete och ett samhälle som ger människor bostad, arbete och framtidstro, för att lyckas med det här.

Uppgiften är helt enkelt svårare än vad du tror, Annie Lööf.
(Applåder)

Anf. 113 ANNIE LÖÖF (C) replik:

Herr talman! Vänsterpartiet och Jonas Sjöstedt pratar gärna om otryggheten. De har skrivit fint om det i sociala medier och de håller högtidstal i

riksdagens kammare. Men trygghet skapas inte av fina ord utan av kraftfulla reformer.

Det stämmer, som Jonas Sjöstedt säger, att det inte bara är fler poliser och mer resurser till polisen som hjälper. Det var därför jag också tog upp att vi satsar 600 miljoner de kommande fyra åren på att stärka det civila samhället. Vi satsar ytterligare pengar på det brottsförebyggande arbetet för att få en tryggare stadsmiljö i dessa områden. Det är en viktig del för att stärka kommunerna med särskilt utsatta områden, och Vänsterpartiet sitter med och styr i 10 av de 15.

Vi vill se till att de får en tryggare stadsmiljö och ett bättre förebyggande arbete. Men min poäng här är att Vänsterpartiet inte står bakom trygghetsåtgångarna som Centerpartiet gör. Man tar inte tryggheten på allvar. Det är för lite och för sent, och det sviker de utsatta områdena.

Jonas Sjöstedt säger att hans parti är ett oppositionsparti, men det stöder regeringen. Hur kommer det sig att ni inte gör mer för det civila samhället och det brottsförebyggande arbetet?

(Applåder)

Anf. 114 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Vi satsar mer än någonsin på polisen, mer än vad ni gjorde när du satt i regeringen, Annie Lööf.

Vi har också ärvt en situation. Men jag tycker på ett sätt att den diskussionen är meningslös. Det viktiga är vad vi kan göra framåt. Och jag tror att vi behöver fler poliser, framför allt fler poliser som jobbar nära människor och har det lokala förtroendet. Men med det svåra och viktiga arbete som polisen har måste vi se till deras arbetsmiljö.

Poliserna är underbetalda i Sverige, och det hänger ihop med att vi inte gjorde polisutbildningen till en treårig högskoleutbildning. Ni släpade fötterna efter er. Jag tycker att vi ska göra slag i saken nu och se till att vi har ännu bättre utbildade poliser som har en bättre utbildning i botten. Det gör att yrket kommer att bli mer attraktivt, att man förhoppningsvis kan få en bättre lön och fler möjligheter att utvecklas. Ni gjorde inte det. Jag hoppas att ni kommer att göra det. Jag hoppas också att vi ska vara överens om att göra det.

(Applåder)

Anf. 115 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Herr talman! En ideell organisation här i Stockholm som driver ett äldrecentrum har en sparbössa. De som har råd ombeds att lägga i en tjugolapp som betalning för dagens lunch, men 40 procent av dem som passerar får sänka blicken, för de har inget kvar att ge.

Vi kristdemokrater sänkte skatten på pensioner i vårt förra budgetalternativ. Vi sänker skatten också i den här budgeten. Vi höjer bostadstillägget med 500–600 kronor i månaden för dem som har det allra sämst ställt. Vi sluter skattegapet mellan dem som har arbete och dem som har en pension på upp till 14 000 kronor. Och vi dubblar jobbskatteavdraget för dem som är 64 år. Totalt lägger vi 5,3 miljarder i budgeten för nästa år för att förbättra pensionärernas ekonomi och äldres möjligheter på arbetsmarknaden.

I ditt anförande, Jonas Sjöstedt, lät du nöjd med att de med låga pensioner får det bättre. Men vi är inte nöjda. Kristdemokraterna vill göra mer. Därför föreslår vi mer i vår budget.

Min fråga till Jonas Sjöstedt, som är en del av regeringsunderlaget, är: Varför prioriterar ni inte de pensionärer som har det allra sämst ställt?

Anf. 116 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Det finns ett uttryck som lyder att kasta sten i glashus, och just nu kraschar det liksom runt Kristdemokraterna här.

(Applåder)

Jag ska bara påminna om att ni skapade skatteflyktan. Det var ju ni som såg till att pensionärer får betala mer skatt än andra. Vi har börjat att ta bort det. Men ni införde den saken och har ansvaret för det.

Vi är, till skillnad från er, utestängda från pensionsförhandlingarna därför att vi vill ha ett nytt, mer rättvist pensionssystem som inte missgynnar arbetare och kvinnor. Ni tycker att dagens pensionssystem, som skapar skatteflyktan, är bra. Ni står bakom det och har försvarat det. Därför utestänger ni oss som vill ändra det. Jag tycker inte att det där håller.

Då måste vi göra någonting annat. Vad har Vänsterpartiet fått göra? Vi sänker skatten, och vi börjar med dem som har lägst pension. Vi har i den här budgeten höjt bidraget för tandvård så att fler har råd att gå till tandläkaren. Vi har höjt bostadstillägget, vilket är mycket träffsäkert när man vill höja den ekonomiska standarden för dem som har lägst pension. Och vi kommer från och med årsskiftet att ta bort avgifterna vid besök på vårdcentral eller sjukhus. Alla ska ha råd att besöka sjukvården och alla ska ha råd att gå till tandläkaren.

Vi är inte nöjda med detta. Vi inser att det pensionssystem som ni har skapat, och som ni står bakom, kommer att fortsätta att innebära att många, framför allt kvinnor med arbetaryrken, kommer att gå ut med garantipension och ändå inte klara sig. Det är en skam för Sverige, och det vill vi göra någonting åt. Ett nytt pensionssystem behövs.

(Applåder)

Anf. 117 ANDREAS CARLSON (KD) replik:

Herr talman! I den budget som Jonas Sjöstedts parti stöder rör man kanske lite på ytan när det gäller det som är skadligt för jobben, skadligt för arbete. Men i grunden accepterar Vänsterpartiet jobbskatteavdragen genom att stödja den budget som föreligger. Jag har inte hört några förslag från regeringen om att driva tillbaka alla de tusenlappar i skattesänkningar som har blivit resultatet av jobbskatteavdraget, tack vare Alliansens politik.

Vi sänkte skatten för pensionärerna under alliansregeringen, inte en gång och inte två gånger utan fem gånger. Vi höjde bostadstillägget vid tre tillfällen. Och vi föreslår i vår budget redan för nästa år ytterligare 5,3 miljarder för att stärka pensionärernas ekonomi.

Vi är inte nöjda; det krävs mer. Det är förvånansvärt att Jonas Sjöstedt ger sitt stöd till en budget som gör så lite för de pensionärer som har det allra sämst ställt.

Anf. 118 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Herr talman! Om ni hade varit hälften så bra i regering som i opposition, tänk vad fint Sveriges pensionärer hade haft det! Men det var ni inte. Ni införde skatteklifytan. Nu är det vi som får försöka lappa och laga så att Sveriges pensionärer med låg pension har råd att bo kvar i sina lägenheter och gå till tandläkaren och sjukvården när de behöver det.

Döm efter gärningarna, inte bara efter retoriken! Ni fick inte mycket gjort. Ni försvarar ett pensionssystem som innebär att hundratusentals, framför allt kvinnor, inte kan leva på sin pension. De som drömde om att gå i pension och kunna hjälpa sina barn och barnbarn lite grann får nu i stället be sina barn om hjälp. Det är ovärdigt. Detta beror på det pensionssystem som ni försvarar och som vi vill göra om. Smit inte undan från det ansvaret!

(Applåder)

Anf. 119 JAN BJÖRKLUND (L):

Herr talman! Vi lever i en orolig tid. Vi har just gått igenom den djupaste ekonomiska krisen på 80 år, och ett sammanbrott i Mellanöstern orsakar både flyktingströmmar och terroristhot. Sammantaget leder detta till en stor oro hos västvärldens befolkningar, som i sin tur utnyttjas av dem som vill spä på oron och skapa grogrund för extremism och populism.

Vi ser högerpopulister som Donald Trump, Marine Le Pen, Alternative für Deutschland. Ukip och brexit drevs fram av denna typ av krafter. Vi ser också vänsterpopulister som Podemos och Syriza i Sydeuropa, och Tony Blairs parti Labour leds av en kommunist.

Den stora utmaningen för västvärlden och Europa är givetvis både ekonomi och flyktingströmmar men också den extremism och populism som frodas.

Att se till att denna extremism inte tillåts slita sönder våra samhällen är den allt överordnade uppgiften. Vi måste hålla ihop. Det är Sveriges framgångsrecept. Uppgiften är att säkra den humanistiska, liberala samhällsmodell som mödosamt har byggts upp under generationer. Det krävs ansvarstagande i både Sverige och Europa i den tid som ligger framöver.

Herr talman! Den stora utmaningen här hemma i Sverige under kommande år kommer att vara integrationen. Det finns en stor potential i att människor kommer till Sverige, om vi tar till vara dessa möjligheter. Utanförskap och bidragsberoende måste bytas mot egenförsörjning.

Människor som kommer till Sverige har ett eget ansvar att medverka till att bli integrerade. Omhändertagandets modell fungerar inte.

Samtidigt har staten ett ansvar för att skapa förutsättningar för integration. Här brister politiken. Trösklarna för att komma in på arbetsmarknaden är alldeles för höga för nyanlända, i synnerhet för dem som inte har utbildning. Statsministern sitter i knät på LO och blockerar de reformer som är nödvändiga för att människor ska komma in och få riktiga jobb.

Gör man inget åt detta, Stefan Löfven, kommer alla att drabbas, inte bara de som är arbetslösa. Utanförskapet cementeras, och välfärdsstaten monteras ned. Misstron kommer att öka. Det är så samhällen slits isär, och det får inte hända.

Vi liberaler vill se startjobb för nyanlända med en kortare tid med lägre ingångslön. Det är bättre att ha ett jobb även om lönen är något lägre än att gå arbetslös och hamna i långvarigt utanförskap.

Jobb är mer än försörjning. Jobb handlar också om självständighet, stolthet och gemenskap på arbetsplatsen. Jobb ger möjlighet att gå till banken och bli kreditvärdig för att köpa och äga en bostad. Det finns också ett värde i att barn ser sina föräldrar försörja sin familj genom att gå till jobbet. Vi får inte låta utanförskap gå i arv.

Regeringen borde tänka om, göra om och göra rätt. Det behövs fler enkla jobb. Jag tyckte att Stefan Löfven var inne på en bra tanke en kort stund när han gav Mikael Damberg i uppdrag att ordna fler enkla jobb. Sedan fick regeringen uppenbart skäll av LO och bromsade in igen. Men det är denna väg vi måste gå.

Herr talman! Integration handlar inte bara om jobb. Det handlar också om värderingar. Sverige står inför en mycket stor utmaning vad gäller jämställdhet mellan kvinnor och män. Vi har i hundra år kämpat för mer jämställdhet i vårt land. För snart hundra år sedan fattade man beslut om rösträtt för kvinnor. Sedan har det under generationer tagits steg för steg för ökad jämställdhet.

Men plötsligt finns det öar i Sverige där jämställdheten är tillbakakastad ett antal generationer. Jag var i Hedemora häromveckan med en ung kvinna, Walaa. Hon är för övrigt medlem i Liberalerna. Hon blev miss-handlad av religiösa moralpoliser i Hedemora för att hon inte klädde sig på det sätt som de förväntade sig. Nu måste Walaa gömma sig.

Det är ett stort misslyckande för samhället att det är Walaa som måste gömma sig. Det är Walaa som ska kunna röra sig fritt i Hedemora. Det är de som slår henne som ska låsas in.

(Applåder)

Vi kan inte kompromissa på denna punkt. Jämställdheten ska omfatta alla. Den ska omfatta alla kvinnor och män oavsett om de är födda i Sverige eller någon annanstans.

(Applåder)

Herr talman! Om skolan lyckas kommer Sverige att lyckas. Men om skolan misslyckas kommer Sverige att misslyckas. Det är därför skolan är så central under de kommande åren.

I vårt budgetförslag satsar vi liberaler mer än 40 miljarder kronor mer på skolan under ett antal år framöver än vad som görs i dag. Kunskap står i fokus. Grundskolan behöver förlängas. Skolplikten behöver förlängas ytterligare för dem som kommer till Sverige i tonåren. För dem behöver vi förkorta sommarlovet.

Lärarnas yrkesstatus och auktoritet ska fortsätta att återupprättas. De ska vidareutbildas. Det måste bli mer av karriärtjänster och möjligheter.

Framför allt måste det bli studiedisciplin och arbetsro i våra klassrum. De stökigaste kan inte tillåtas att sätta standarden i klassrummet.

Det är så vi skapar fler livschanser för fler barn och ungdomar.

Sverige har i decennier fallit i de så kallade PISA-mätningarna. Alliansen gjorde mycket omfattande reformer på utbildningsområdet – så mycket att de flesta klagade på att reformtaktan var för hög. Men sanningen är att det kommer att behöva göras mer.

Jag är bekymrad över regeringens kraftlösa utbildningspolitik. Det händer nästan ingenting. Utbildningsminister Fridolin talar om att avskaffa nationella prov. Han kallar dem byråkrati. Han är också inne på att återinföra skolstyrelser för lokala skolor, med elevmajoritet. Eleverna ska kunna rösta ned sina lärare.

Vad har man för bild av skolans problem om man tror att lösningen är att eleverna ska bestämma mer över lärarna?

Ser vi oss runt i världen på vilka länder som lyckas med skolan och ligger högt i PISA är det Finland och länder i Asien. Där sätter man kunskap och läraryrket i högsätet. Man kommer inte på tanken att avskaffa betyg och prov i dessa skolor, och man kommer inte på tanken att eleverna ska bestämma över sina lärare.

Herr talman! I Sverige ska vi känna oss trygga. Det betyder att man ska kunna lita på att polisen kommer när olyckan är framme. Så är det inte i dag. Vi behöver öka rättstryggheten, det behövs fler poliser och riksdagen behöver ägna ökad uppmärksamhet åt rättsfrågor.

Det behövs också en yttre trygghet, ett skydd mot yttre hot. Den ryska aggressionen är oroväckande. Upprustningen fortsätter, och ryssarna placerar nu en ny generation kärnvapen vid Östersjöns strand. Försvarsöverenskommelsen som slöts mellan regeringen och de övriga allianspartierna framstår alltmer som otillräcklig.

Allra mest märkligt är att Sverige denna höst inleder utskrotning av 100 moderna stridsflygplan. De 100 JAS-plan som köptes in senast och levererades från fabriken för ett och ett halvt år sedan ska redan börja skrotas eftersom regeringen och de övriga allianspartierna inte vill anslå medel för att ha piloter, startbanor och annat för dem.

Det är en kraftig nedrustning av det svenska luftförsvaret som nu är beslutad och som kommer att påbörjas inom kort. Sedan köper man nya flygplan. Det är bra – vi är för det. Om man köper nya och behåller de gamla blir det en kraftig förstärkning av luftförsvaret i stället för den omfattande försvagning som nu är på gång.

Fru talman! De utmaningar som Sverige står inför är omfattande och kommer att kräva handlingskraft för att forma en långsiktig migrationspolitik som förenar både humanism och realism, en kraftfull integrationspolitik som bryter ned trösklar, omfattande åtgärder för att stärka vår egen säkerhet i ett oroligt Östersjöområde, en fortsatt kunskapsinriktad utbildningspolitik för att lyfta Sverige inför framtiden och en ekonomisk politik som främjar arbete och företagande och därigenom säkrar resurser för framtidens välfärd.

I västvärlden och i Sverige är liberala värderingar hotade i dag. Extremismen firar framgångar, men vad Europa behöver är mer liberalism, inte mer extremism.

(Applåder)

Anf. 120 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Fru talman! Även i detta replikskifte vill jag ta tillfället i akt och tacka för tydligheten vad gäller att icke på något sätt vilja bli beroende av Sverigedemokraterna. Det står Jan Björklund upp för. Jag tackar också för ett pragmatiskt funderande på hur vi ska ta hand om en svår parlamentarisk situation i Sverige. Det kommer vi säkert att behöva göra om några år. Det tackar jag för.

Sedan kommer vi att fortsätta att diskutera sakfrågor, så även denna gång. Den svenska modellen har byggt vårt land oerhört starkt. Det innebär att vi ska ha små klyftor, löner som går att leva på och en stark generell välfärd. Dessvärre fortsätter Liberalerna sin marsch med skattesänkningar. Inget av de problem som Jan Björklund adresserade i sitt anförande, vare sig det gäller poliser, skolor eller annat, löses med sänkta skatter. Ändå vill Jan Björklund tillsammans med de andra tre partierna i borgerligheten sänka skatterna med 80 miljarder kronor.

Jag är bekymrad för den svenska skolan och har så varit under ett antal år beroende på att vi ser dramatiskt fallande skolresultat, inte minst när vi tittar på OECD:s jämförelser. Nu gör vår regering historiskt stora satsningar för att få upp kunskapsresultaten och öka kvaliteten: Vi höjer lärarlönerna, vi har 13 000 fler anställda i skolan, vi investerar i mindre klasser – framför allt i de lägre åldrarna för att de ska få mer studiero – och vi investerar i lärarnas status och en jämlik skola. Dessa resurser behövs i skolan.

Liberalerna vill sänka utgifterna för skolan och dessutom låta en del av välfärdspengarna gå till privata vinster. Vi behöver mer resurser till skolan. Min fråga är: Varför är det så viktigt för Liberalerna att en del av skattebetalarnas pengar ska gå till vinstuttag, ibland till Caymanöarna?

Anf. 121 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Fru talman! Det var rätt många sakfel i Stefan Löfvens påståenden.

Till att börja med minskar lärartätheten i svensk skola nu. Det gör den sedan ett par år tillbaka. Stefan Löfven skakar på huvudet, men det är Skolverkets statistik: Lärartätheten minskar. Stefan Löfven skakar återigen på huvudet, men vi kan titta efteråt på vad Skolverkets statistik säger. Jag säger det en gång till: Just nu minskar lärartätheten i svensk grundskola.

Storleken på årskullarna av elever varierar. Vissa år är det mindre kullar, och då drar kommunerna ned något och lägger över pengarna till förskolan. Andra år är det tvärtom. Lärartätheten minskar just nu med Stefan Löfven som statsminister. Jag vill inte påstå att den hade kunnat öka med oss i regeringsställning, för det har kommit många fler elever. Men stå inte och påstå att lärartätheten ökar, Stefan Löfven, för den sjunker just nu.

När det gäller ökningen på 13 000 skedde mer än hälften under min tid som utbildningsminister, före regeringsskiftet. Jag vill inte säga att det var mitt ansvar, för det var kommunerna som satsade. Men det var alliansstyrda kommuner som gjorde det därför att det blev fler elever. Trixa inte med statistiken, Stefan Löfven!

Vi föreslår en sänkning av marginalsatterna, och det attackerar Stefan Löfven alltid. Men det var ju det som Ingvar Carlsson, Bengt Westerberg och Anne Wibble en gång kom överens om – att låta marginalsatterna vara max 50 procent. Berätta gärna varför Ingvar Carlsson hade fel, Stefan Löfven!

(Applåder)

Anf. 122 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik:

Fru talman! Vi ökar antalet anställda i skolan, och det är viktigt. Vi har fler vuxna i skolan nu, och det är bra.

De sammanlagda skatteintäkterna skulle minska med 80 miljarder kronor med de fyra borgerliga partierna. Jag tror inte att skolans problem löses med 80 miljarder kronor i skattesänkningar.

Jan Björklund svarade inte på den viktigaste frågan: Varför är det viktigt att först dra ned anslaget till skolan och sedan låta en del av pengarna gå till vinster, som inte används? Vi behöver mer resurser till skolan, mer för lärarna och mer för barnen, bibliotek, elevhälsa och allt som vi behöver satsa på i skolan. Ni tycker att det är en bra idé att en del ska gå till vinster.

Det finns inget annat land som har ett så marknadsliberalt skolsystem som Sverige – vi är det enda i världen. Frågan är: Är vi det land i världen som har de bästa skolresultaten? Nej, vi har de mest dramatiskt fallande skolresultaten i OECD. Detta är en del av förklaringen. Varför tycker Liberalerna att det är viktigt att skattebetalarnas pengar går till vinster?

Anf. 123 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Fru talman! Liberalerna lägger i budgetförslaget 43 miljarder kronor på skolan under fyra år. Vi lägger mer på skolan än vad regeringen gör. Ni lägger mer på AMS-satsningar och kallar det för utbildning, men det är en annan sak, Stefan Löfven.

Jag tycker att det är viktigt att det finns valfrihet. Friskolereformen och valfrihetsreformen är en viktig del i de stora frihetsreformer som har skett i Sverige i modern tid. Föräldrar kan själva välja vilka skolor deras barn ska gå i.

Engelska Skolan är Sveriges mest populära skola – mycket mer populär än Stefan Löfvens alla kommunala skolor tillsammans. Den har 130 000 elever i kö. Det är den som måste stänga igen om Reepaluutredningens förslag vinner. Den har höga kunskapsresultat och är inte en del av resultatfallet. Det är det kommunala skolväsendet som är en del av resultatfallet, Stefan Löfven.

Du och jag skakade hand på ditt arbetsrum en gång när jag var utbildningsminister, om Friskolekommitténs förslag. Jag står för det handslaget – det bör genomföras.

(Applåder)

Anf. 124 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Fru talman! Jan Björklund framhöll i sitt anförande att extremismen är på framfart. Det finns helt klart sådana exempel. Grekland är ett – där har situationen varit extrem. Han nämnde även en del andra, till exempel Ukip i Storbritannien, brexitomröstningen och så vidare.

Jag undrar vem som egentligen avgör vad som är extremism och vad som är extremt. När det gäller till exempel synen på EU och Europasamarbetet i den brittiska kontexten är det egentligen Jan Björklund som är extremisten. Där är det Jan Björklund som står för en annan uppfattning än den som den stora majoriteten har. Jan Björklund vill till och med fortfarande att Sverige ska gå med i EMU. Det betraktar jag som en extrem uppfattning i en modern kontext.

Jan Björklund vill att Sverige ska överge alliansfriheten. Det är faktiskt också en ganska extrem uppfattning i en svensk kontext. Jan Björklunds tidigare EU-minister har talat om att avskaffa Sverige. Det är en väldigt extrem uppfattning.

Den detalj som jag tycker att Jan Björklund glömmer i sitt resonemang är att de partier som är på framfart och som han tog upp har stöd av folket. Det är människor – väljare – som röstar på de partierna. Då tycker jag att det blir lite egocentriskt eller självgott att stå och säga: Min politik är fantastiskt mycket bättre än dessa partiers – det är bara det att folk inte begriper det.

Väljarna är helt enkelt inte tillräckligt smarta, så att de röstar på partier som liknar Jan Björklunds. Jag tycker faktiskt att det är lite förmätet att uttrycka sig på det sättet.

Anf. 125 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Fru talman! Jag angrep extremismen i Sverige, och Jimmie Åkesson kände sig uppenbarligen apostroferad utan att jag nämnde honom.

Det är sant att vad som är extremt kan variera från tid till annan. Vi behöver inte slåss om ordens betydelse, men jag är orolig för den väldiga polarisering som sker. Den håller på att slita isär Europa, och du är en del av den polariseringen, Jimmie Åkesson. Visst har du väljarstöd, men jag vill bara säga att jag är orolig för det.

Jag tror inte att alla som röstar på ett visst parti nödvändigtvis håller med om precis allting. Att väljarresultaten för den typ av parti som Jimmie Åkesson representerar och även för vänsterpopulistiska partier har ökat kraftigt i hela västvärlden de sista åren beror inte på, skulle jag säga, att folk i allmänhet har blivit rasister eller extremkommunister eller något annat, utan det är en oro över en lång rad fenomen som är orsaken.

Jag är mycket självkritisk, ska jag säga. Jag tycker att vi – och med vi menar jag en bred palett av partier i det politiska mittfältet – inte har lyckats adressera de här utmaningarna på ett sätt som har väckt tillräckligt förtroende. Det är inget angrepp på Jimmie Åkesson, utan jag kan gratulera till de väljarframgångar du har haft, men det är klart att vi andra måste fundera över och sätta en agenda för detta.

Jag kommer att ägna mitt politiska engagemang under kommande år åt att försöka lösa de problem som gör att människor blir så oroliga att de söker sig till extremistpartier. Om Jimmie Åkesson är extremist eller inte kan vi väl ha olika uppfattning om, men det är inte det centrala. Det centrala är att våra samhällen håller på att slitas isär, och det bekymrar mig mycket.

(Applåder)

Anf. 126 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik:

Fru talman! Jag kände mig inte särskilt träffad. Jag noterade att Jan Björklund inte nämnde mig i det här sammanhanget. Det var inte heller därför jag valde att ta upp det här, utan jag valde att ta upp det därför att du specifikt nämnde Storbritannien som ett exempel där extremismen är på framfart och där extremismen är en majoritet av väljarna som har röstat på ett visst sätt. Det är det Jan Björklund menar är extremism. Det tycker jag är lite märkligt.

Problemet är den här självgodheten och den totala bristen på förståelse för vad som händer i samhället i dag, inte bara i Sverige utan i hela Europa. Vi hör den återigen när Jan Björklund säger: Jag tror att man inte nödvändigtvis vet vad partiet man röstar på tycker, utan det handlar om en rad fenomen. Det är inga fenomen eller problem som har uppstått ur tomma

intet, utan det är för att ni i de gamla partierna har skapat problem som väljarna överger er och röstar på nya partier som har svar på de moderna problem och utmaningar som vi står inför i dag.

Ni är skyldiga till problemet. Det är därför man väljer att inte rösta på dig, Jan Björklund, utan på mig i stället.

Anf. 127 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Fru talman! Det är möjligt att Jimmie Åkesson kan säga att jag är ansvarig för den djupa lågkonjunkturen i världen och att jag är ansvarig för sammanbrottet i Mellanöstern, men det kanske är att tillmäta mig något för stor betydelse, trots allt.

Jag medger att vi inte har hanterat många av de utmaningar som västvärlden har stått inför på ett tillräckligt skickligt sätt. Det gäller liberaler, det gäller socialdemokrater och det gäller de statsbärande konservativa kristdemokratiska partierna i Europa. Därför känner många människor oro och går till partier som Jimmie Åkessons parti fast över hela Europa. Jag utesluter inte att det är ungefär samma fenomen som just nu driver fram Donald Trump i USA.

Jag är naturligtvis kritisk mot dina lösningar, men du och ni pekar på en del problem som finns med integration och så vidare och som vi borde ha tagit tag i tidigare. Där är jag mycket självkritisk. Men du har fel i dina lösningar. Debatten nu måste handla om hur vi ska lösa de här problemen.

Jag tror inte på att stänga Sverige. Jag tror inte på att Europa ska splittas igen. Jag tror inte på att vi inte ska samarbeta med varandra. Lösningen på detta ligger i mer samarbete i Europa, inte mindre.

(Applåder)

Anf. 128 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik:

Fru talman! Först och främst vill jag tacka dig, Jan Björklund, för det besked du gav nyligen om att vi bör vara öppnare med att jobba över blockgränserna för att ta ansvar för Sverige i en parlamentarisk situation där Miljöpartiet precis som Liberalerna är beredda att vara konstruktiva.

En fråga där vi har nått en bred enighet här i riksdagen tillsammans med Centern, KD och Moderaterna men tyvärr inte med Liberalerna är den om energipolitiken. Där har vi fått en överenskommelse om att vi ska jobba mot ett 100 procent förnybart elsystem med långsiktiga spelregler för energisektorn. Tyvärr bestämde sig Liberalerna och Jan Björklund för att hoppa av den för att man av någon outgrundlig anledning hellre vill fortsätta satsa på gammaldags kärnkraft.

Vårt grannland Finland gjorde precis det som Jan Björklund vill göra. Man bestämde sig 2002 för att bygga en ny reaktor i Olkiluoto som skulle ha tagits i bruk 2009. Det skulle ha kostat ungefär 30 miljarder kronor. Det är fortfarande inte färdigt. Det beräknas vara färdigt 2018 som tidigast, och kostnaden beräknas bli uppåt 11 miljarder euro, alltså runt 100 miljarder kronor eller lite mindre. Än så länge har detta inte producerat en enda kilowattimme el.

Samtidigt som solet, förnybar el, transmission, lagring och energieffektivisering blir billigare och billigare – tycker du, Jan Björklund, att Sverige ska göra som Finland och satsa 100 miljarder på att bygga nya reaktorer när vi behöver satsa på en omställning till förnybar energi *nu*?

Anf. 129 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Fru talman! Det var några pusselbitar som saknades i Isabella Lövins redogörelse. Det är sant att den nya finska reaktorn både har blivit dyrare och försenad, men trots det har finnarna bestämt sig för att bygga ännu en ny reaktor. Trots att den alltså blir både dyrare och försenad landar man i slutsatsen att det här är en teknologi man vill satsa på för framtiden.

Sedan gör Isabella Lövin en poäng av att reaktorn ännu inte har producerat någon kilowatt. Det är klart att den inte har, för den är ju inte färdig än. Men när den väl är färdig kommer den att stå för en betydande del av Finlands elförsörjning i generationer framåt.

Vi kan jämföra med några länder, för det är inte bara Finland som satsar på kärnkraft. Storbritannien bestämde häromveckan att bygga två nya reaktorer. Frankrike och USA är på gång. Det är Tyskland som avviker. Vi kan titta lite på Tyskland: Varför blev det ett sådant liv om kolgruvorna nyligen? Jo, det var för att Tyskland behöver sitt kol därför att de har bestämt sig för att stänga igen kärnkraften.

Man måste alltså förstå alternativen. Då säger Isabella Lövin: Det där är inte alternativ. Nej, det är det inte för Sverige, och det håller jag med om. Men för många länder i Europa handlar det nu om ifall man ska lägga ned kolkraften eller kärnkraften. Man kan säga: Vi är emot allt. Men riktigt så fungerar det inte, för samtidigt behöver vi elektricitet i våra samhällen.

Det Isabella Lövin nu i stället har bestämt sig för, i och med den här uppgörelsen, är att svensk kärnkraft ska stängas till 2040 – jag är förvånad över att några av mina borgerliga bröder och systrar har gått med på det – och dessutom att havsbaserad vindkraft ska vara en viktig del i ersättningen.

Men ursäkta mig, när vi nu talar om dyra kärnkraftverk: Det finns mig veterligen inget dyrare sätt att producera elektricitet än genom havsbaserad vindkraft. Att bygga ut så mycket havsbaserad vindkraft som ni tänker erkommer att få Nuonaffären att framstå som en lottovinst.

(Applåder)

Anf. 130 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik:

Fru talman! Jag konstaterar att Jan Björklund inte svarar på frågan. Tycker Jan Björklund att vi ska bygga nya reaktorer i Sverige med de kostnader som vi ser nu? Förresten har finnarna skrinlagt planerna på en fjärde reaktor med tanke på att den tredje inte har kunnat tas i bruk.

När det gäller britterna tänker man bygga kärnkraftverk, men där har skattebetalarna fått gå in och subventionera ett fast pris på el på över 1 000 kronor per megawattimme för 35 år framåt. I dag är marknadspriset 434 kronor.

Ska vi subventionera kärnkraft för generationer framåt när vi i stället kan göra investeringar i förnybar energi? Gör vi det senare kan vi producera energi gratis för framtida generationer i stället för att lagra kärnbränsle i hundra tusen år.

Anf. 131 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Fru talman! Gratis energi skulle jag vara för om det fanns någon sådan. Om den havsbaserade vindkraften ska byggas ut i de volymer som ni tänker er för att vår energibalans ska gå ihop måste vi lägga ned mellan 50

och 100 miljarder i subventioner på detta under lång tid, både i investeringssubventioner och i driftsstöd.

Det är riktigt att när man precis just nu ska räkna på vad som är lönsamt är inget lönsamt därför att elpriserna är så otroligt låga. Ingenting är lönsamt att bygga just nu när det gäller energi. Så är det ju.

Sverige behöver inte bygga ny kärnkraft precis just nu, utan det här handlar om några årtionden framåt. Då tycker jag att det är olyckligt att nu utesluta den möjligheten. De stora tunga länderna i västvärlden med undantag för Tyskland har bestämt sig för att bygga en ny generation kärnkraft. Jag tycker inte att vi ska utesluta den möjligheten för framtiden. Precis just i dag behövs det inte, för just nu har vi el så att det räcker. Men i det läge då de nuvarande sex större reaktorerna börjar fasa ut enligt den tidsaxel som ni säger ska gälla behöver vi ny elektricitet.
(Applåder)

Anf. 132 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Fru talman! Du nämnde jämställdhet i ditt anförande, Jan Björklund. Det blev jag glad över. Du gör sällan det, särskilt med tanke på att ni utger er för att vara ett parti som står för jämställdhet mellan män och kvinnor.

Jag menar att om man skulle genomföra ert budgetförslag skulle inkomstklyftan mellan män och kvinnor i Sverige öka påtagligt. Det är en inkomstklyfta som redan är på flera miljoner kronor över en livstid – en ren orättvisa mellan män och kvinnor. Ert budgetförslag går ut på att sänka skatten för dem som tjänar allra mest. Den övervägande delen som gör det är män.

Samtidigt säger ni nej till att satsa 10 miljarder kronor på välfärden. Där arbetar många kvinnor som egentligen förtjänar en lönehöjning. Och när välfärden inte fungerar är det ofta kvinnor som får göra det arbetet obetalt.

Ni säger nej till förslag som gör livet lättare för ensamstående föräldrar. De flesta ensamstående föräldrar i Sverige är kvinnor, inte alla men de flesta. Ni säger nej till att höja underhållsstödet och till fria glasögon för barn.

Ni säger också nej till avgiftsfri öppenvård för dem som har fyllt 85. Det är ofta kvinnor med väldigt låga pensioner som skulle få ta del av den reformen. Ni säger förstås också nej till sådant som att göra tandvården billigare för unga eller att bygga fler bostäder i Sverige.

Det finns ett tydligt mönster här. Det är att ni fördelar om från låginkomsttagare och kvinnor, från kvinnor med låg pension och ensamstående föräldrar till de män i Sverige som har de allra högsta inkomsterna.

Handen på hjärtat, Jan Björklund – är det inte så att om man genomför er budget ökar inkomstskillnaderna mellan män och kvinnor i Sverige?

Anf. 133 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Fru talman! När skattereformen genomfördes för ett antal år sedan sa man att ungefär 10–15 procent av svenska folket skulle betala statlig inkomstskatt, det vill säga de som räknas som höginkomsttagare. Sedan har det kommit att förskjutas så att en allt större andel betalar. Nu ökar den andelen ännu mer.

I den budget ni lägger fram, Jonas Sjöstedt, är det så sanslöst att 40 procent av Sveriges sjuksköterskor räknas som höginkomsttagare. Och drygt

30 procent av Sveriges gymnasielärare räknas som höginkomsttagare. Det är klart att man kan få vilken effekt som helst om man räknar med de inkomsterna som du är för.

Jag tror att väldigt få sjuksköterskor i Sverige upplever sig som höginkomsttagare. Men vi ska naturligtvis upplysa dem om att de rödgröna anser dem vara det. Och de ska hårdbeskattas för att de är höginkomsttagare. Detta har betydelse, eftersom marginalskatten slår till stenhårt när man kommer över en viss inkomstgräns.

Nu råkar det vara på det sättet att det blir enorma effekter när det gäller den gruppen om man låser, eller rent av sänker, inkomstgränsen för länge. Lönen höjs dessutom alltid med några procent varje år, och de som jobbar inom vården har övertidsersättningar och allt vad det är. Tänk att det råkar vara kvinnodominerade akademikeryrken som ni slår till mot! Det är där ni slår till. Och ni är helt okänsliga för det.

Jag lovar att om det hade drabbat manliga LO-yrken hade du varit jätteupprörd. Men nu är det kvinnodominerade akademikeryrken. Då betyder det ingenting för dig, Jonas Sjöstedt. De ska beskattas!
(Applåder)

Anf. 134 JONAS SJÖSTEDT (V) replik:

Fru talman! Jag frågade dig hur din budget påverkar män och kvinnor, Jan Björklund. Du verkar inte ens ha funderat över frågan. Du ger definitivt inget svar på den. Du väljer att svara på någonting helt annat i stället.

Er budget gynnar rika män, på bekostnad av kvinnor som har låga pensioner eller är ensamstående föräldrar till exempel. Det är anmärkningsvärt att du inte ens har funderat över hur er budget slår. I stället står du här och hetsar upp dig över att den som tjänar 50 000 kronor i månaden får betala 70 kronor mer i skatt. Då är det Armageddon, jordens undergång och Gud vet vad, som har drabbat oss alla.

Jag tror att många gärna betalar 70 kronor mer i skatt om man får en välfärd som fungerar bättre.

Tänk om du hade varit hälften så upprörd över alla pensionärer som funderar på om de har råd att gå till tandläkaren eller vars pensioner inte räcker till slutet av månaden. Då hade det varit någonting med er feminism, Jan Björklund.

Anf. 135 JAN BJÖRKLUND (L) replik:

Fru talman! Det är något konstigt med det här. Om en man går fem år på universitetet för att studera till ingenjör eller ekonom, någon typiskt mansdominerad akademikerutbildning, anses lönerna i Sverige vara höga. Det är bonusar och vissa villkor som gäller. Men om en kvinna går fem år på universitetet och blir gymnasielärare och tjänar mediokert, som jag tycker – lärarlönerna borde vara högre – betraktas hon som höginkomsttagare.

Gränsen går inte vid 50 000 utan vid 36 000, Jonas Sjöstedt. Många gymnasielärare kommer upp i det. Snart gör även nästan hälften av sjuksköterskorna det. Och eftersom ni fryser gränsen kommer en majoritet av sjuksköterskorna att göra det inom några år. Och då klipper ni till.

Det är en väldig skillnad på arbetsvillkor för kvinnor med lång utbildning och män med lång utbildning på svensk arbetsmarknad. Så länge jag

är politiskt aktiv kommer jag att driva att det ska löna sig att utbilda sig i Sverige, även till yrken där kvinnor dominerar.
(Applåder)

Anf. 136 ANDREAS CARLSON (KD):

Fru talman! Partiledardebatten har pågått här i kammaren ett bra tag nu. Skiljelinjen i svensk politik visar sig återigen. Den går mellan Alliansens partier och en trött och nöjd regering.

Om Sverige ska stå starkt behövs reformer som stärker enskilda människor och familjer och som ökar vår gemensamma trygghet, i alltifrån äldreomsorgen till polisen. För Kristdemokraterna går vägen till ett samhälle mer präglad av tillit och trygghet via en alliansregering som intar Rosenbad senast efter valet 2018.

Fru talman! I mitt anförande kommer jag att fokusera på de prioriteringar vi kristdemokrater gör i vårt budgetalternativ. Det handlar om fler jobb. Det handlar om att stärka pensionärernas ekonomi. Det handlar om satsningar på vård och omsorg. Det handlar också om ökad valfrihet och förbättrad ekonomi för Sveriges barnfamiljer. Och det handlar om ett krispaket för svensk polis.

Att ha ett jobb att gå till handlar om mycket mer än att få mer pengar i plånboken. Det handlar om att bli en del av ett sammanhang, att få arbetskamrater, att få sitta på fikaraster och snacka om vad man har gjort eller ska göra i helgen. Det handlar om rutiner. Men det handlar också om att kunna förverkliga sina drömmar. För vårt gemensamma betyder det mer välfärd. Grunden för vår välfärd är nämligen att människor har ett jobb att gå till.

Till skillnad från regeringen har Kristdemokraterna ett batteri av verkningfulla åtgärder på jobbmrådet. Vår stora jobbreform, introduktionsanställningar, gör det möjligt för fler att få ett första jobb och att lära sig jobbet på jobbet. Vi sänker skatten för unga under 25, för långtidsarbetslösa, för långtidssjukskrivna och för nyanlända som får jobb. Vi förenklar arbetsmarknadspolitiken genom att lägga ned ineffektiva arbetsmarknadsutbildningar. Vi förbättrar matchningen genom att satsa kraftfullt på yrkesvux och yrkeshögskolan. Vi vill utveckla RUT-avdraget. Och vi stimulerar för att få fler och nya jobb inom vården. Detta är förslag som står i kontrast till Löfvenregeringens misslyckade jobbreform.

Fru talman! Efter ett långt arbetsliv blir det så småningom dags att gå in i ett nytt skede i livet, att gå i pension. Förutsättningarna för att växla om till ett liv som pensionär skiftar. Gruppen pensionärer är långt ifrån en homogen grupp. Vi kristdemokrater har flera olika förslag för gruppen.

För personer över 64 år dubblar vi jobbskatteavdraget om de väljer att fortsätta arbeta och bidra med sitt kunnande och sin erfarenhet på arbetsmarknaden ytterligare ett eller ett par år.

För Kristdemokraterna har det alltid varit viktigt att stärka pensionärernas ekonomi. Alliansregeringen sänkte pensionärernas skatt vid inte mindre än fem tillfällen. Vi höjde också bostadstillägget vid tre tillfällen. Sammanfattningsvis gav detta en garantipensionär totalt en extra månadsbetalning per år. Men vi är inte nöjda.

Vi föreslår ytterligare kraftfulla skattesänkningar för pensionärer i vårt budgetalternativ som ligger på riksdagens bord. Vi vill stänga gapet mellan pensionärer och förvärvsarbetande. Och vi tar ett stort och kraftigt steg i

den riktningen när vi sänker skatten för inkomster upp till 14 000 kronor i månaden. Men vårt mål är att sluta gapet helt. Vi vill fortsätta satsa på dem som har det allra sämst ställt. Därför höjer vi bostadstillägget med 500–600 kronor i månaden för dem med lägst pension.

(Applåder)

Fru talman! Utan förvarning kan något ske i livet som gör oss helt eller delvis beroende av vården och omsorgen. Då behöver vi sjukvårdspersonal som kan fokusera på sina arbetsuppgifter, på att vara läkare, sjuksköterska och undersköterska. Men i dag får de inte göra det. Alltför mycket av arbetstiden går åt till kringuppgifter. Man brukar säga att det behövs fler händer i vården. Det kan vara helt riktigt. Men det viktiga är att rätt händer gör rätt saker. Därför föreslår vi att vårdserviceteam ska införas. De ska kunna sköta kringuppgifter så att vi kan frigöra mer tid för vård i vården.

Fru talman! Jag har under den här partiledardebatten noterat hur få gånger som ordet familj har förekommit. Det har nämnts några gånger, och då i replikskiften då jag som kristdemokrat har uppmärksammat familjen som samhällets mest betydelsefulla enhet och samhällets viktigaste byggsten.

Vi kristdemokrater brukar lyfta fram familjen och betydelsen av den. Det gör vi för att vi ser familjen som samhällets viktigaste beståndsdel. Vi låter det också påverka vår politik. Vi sätter familjen först i vårt budgetalternativ. Det är i familjen som det börjar. Det är där som vi lär oss att öva våra förmågor och egenskaper.

Vi kristdemokrater vill införa ett jobbskatteavdrag för föräldrar med 500 kronor per månad och förälder. Det ökar flexibiliteten i föräldraförsäkringen. Vi vill också införa barnomsorgspeng för egna barn. Vi vill höja bostadsbidraget för dem som har det sämst ställt, och vi stärker pensionsrätten för barnåren.

(Applåder)

Vi gör det helt enkelt lättare att få ihop och kombinera familjeliv och arbetsliv. Vi möjliggör för mer tid tillsammans i familjen för fler.

Många föräldrar som jag träffar vittnar om hur svårt det är att få vardagspusslet att gå ihop. Det ser vi kristdemokrater, och vi lägger fram förslag som underlättar detta.

När vi ser de utmaningar som vårt samhälle står inför är inte familjepolitiken en detalj vid sidan av eller gräddet på moset. Familjepolitiken är central för att vi ska kunna möta de utmaningar som vi ser. Det är genom att stärka familjen som vi långsiktigt ökar tryggheten och tilliten till våra medmänniskor.

Fru talman! Krisen inom polisen har nu gått så långt att man inte bara har tvingats prioritera ned brott som cykelstölder utan tvingas prioritera ned även grov misshandel och rån. Detta är mycket anmärkningsvärt eftersom det rör sig om allvarliga brott.

Vi kristdemokrater föreslår 2 600 nya polisanställda. Vi vill se löneökningar och en förbättrad arbetsmiljö för att färre ska sluta som poliser. Vi vill återinföra beredskapspolisen och dubblera insatsstyrkan.

Regeringens satsning på polisen ligger långt fram i tiden, till efter nästa val. Nästa år avsätter regeringen 100 miljoner kronor till polisen. Det duger inte när situationen för svensk polis är så allvarlig. Jag skulle vilja likna regeringens satsning på polisen vid ett litet plåster på ett stort sår. Det duger inte.

Människors känsla av otrygghet och utsatthet måste tas på allvar. För den känslan gro är risken stor att det blir fler så kallade medborgargården som tar saken i egna händer, och det är ingen utveckling som vi önskar. Ordningen måste upprätthållas och rättssäkerheten tryggas. Polisen ska finnas där för oss i situationer när vi eller vår omgivning utsätts för kriminalitet. Det måste vi kunna lita på.

Fru talman! Den här debatten har visat att regeringen inte möter de utmaningar som Sverige står inför. Socialdemokratins ambition med makten är just makten själv. Alliansens partier har ambitioner för förändring och en lång rad politiska förslag som vi har hört i debatten här i dag – detta för att möta de problem och utmaningar som människor står inför.

Vi kristdemokrater presenterade nyligen vårt budgetalternativ med tydligt fokus på bättre villkor för fler jobb, på att stärka pensionärernas ekonomi, på satsningar på vård och omsorg, på en offensiv politik som stöder Sveriges familjer och på satsningar på polisen. Vi föreslår detta för att tilliten mellan människor ska öka och för att tryggheten måste stärkas.

Fru talman! Mannen i Vimmerby som förlorade jobbet för sex år sedan och inte haft ett jobb sedan dess, den unga kvinnan i Akalla som kom hit från Syrien med en dröm och ambition om att bli arkitekt och den äldre kvinnan i Malmö som inte får ihop sin ekonomi trots att hon tagit hand om sitt hem och sin familj och jobbat deltid ända sedan tonåren är med sina personligheter, erfarenheter och drömmar precis som alla vi andra unika. Vi måste göra mer för att ingen ska hållas tillbaka och ingen ska lämnas efter.

(Applåder)

Partiledardebatten var härmed avslutad.

§ 2 Anmälan om fördröjt svar på interpellation

Följande skrivelse hade kommit in:

Interpellation 2016/17:13

Till riksdagen

Interpellation 2016/17:13 Elområdesindelningen och Sydvästlänken av Jonas Jacobsson Gjörtler (M)

Interpellationen kommer att besvaras tisdagen den 25 oktober 2016.

Samordnings- och energiministern har inte möjlighet att besvara interpellationen inom anvisad tid på grund av redan inbokade engagemang.

Stockholm den 10 oktober 2016

Miljö- och energidepartementet

Ibrahim Baylan (S)

Enligt uppdrag

Lena Ingvarsson

Expeditions- och rättschef

§ 3 Anmälan om faktapromemorior

Prot. 2016/17:13

12 oktober

Tredje vice talmannen anmälde att följande faktapromemorior om förslag från Europeiska kommissionen hade kommit in och överlämnats till utskott:

2016/17:FPM6 Förordning om certifiering av utrustning för säkerhetskontroll inom luftfarten KOM(2016) 491 till trafikutskottet

2016/17:FPM7 Förordning om förlängning av programmet för europeisk statistik KOM(2016) 557 till finansutskottet

§ 4 Anmälan om granskningsrapport

Tredje vice talmannen anmälde att följande granskningsrapport hade kommit in från Riksrevisionen och överlämnats till finansutskottet:

RiR 2016:24 Internationella jämförelser av inkomstskillnader – Sveriges möjligheter att bidra med statistik

§ 5 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

Propositioner

2016/17:8 till kulturutskottet

2016/17:15 till socialutskottet

2016/17:17 till socialförsäkringsutskottet

2016/17:18 till justitieutskottet

2016/17:21 till trafikutskottet

Skrivelser

2016/17:11 och 12 till utrikesutskottet

Motion

2016/17:3111 till utbildningsutskottet

EU-dokument

KOM(2016) 582 och 583 till finansutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 30 november*.

KOM(2016) 589 till trafikutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 30 november*.

KOM(2016) 593–596 till näringsutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 30 november*.

KOM(2016) 625 till utbildningsutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 30 november*.

§ 6 Godkännande av klimatavtalet från Paris

Miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2016/17:MJU6
Godkännande av klimatavtalet från Paris (prop. 2016/17:16)
föredrogs.

Anf. 137 MARTIN KINNUNEN (SD):

Fru talman! Nu ska vi debattera klimatavtalet från Paris, och jag vill inleda med att yrka bifall till Sverigedemokraternas reservation i betänkandet. Det gör jag inte på grund av det som står i propositionen, utan på grund av det som inte är bifogat till propositionen, därför att den bilaga som verkligen betyder något ännu inte finns.

Klimatavtalet från Paris beskrivs av regeringen som ett rättsligt bindande klimatavtal. Det finns emellertid flera problem med avtalet och med regeringens linje.

Låt oss till att börja med framhålla att avtalet bygger på frivilliga åtaganden som för många länder handlar om kraftiga utsläppsökningar.

Kina har till exempel beslutat att bygga i genomsnitt ett till två nya kolkraftverk per vecka.

En annan stor utsläppare är Indien. Deras frivilliga åtaganden har hyllats i internationell media, men tittar man på vad det egentligen handlar om har Indien kopplat sina åtaganden till sin bruttonationalprodukt som växer mycket kraftigt. Det betyder att utsläppen även där sannolikt kan komma att öka kraftigt framöver.

Man kan fortsätta med Ryssland och andra stora utsläppare där ser vi ett liknande mönster. Det handlar ofta om att basåret sätts vid högkonjunkturen för ett tag sedan när utsläppen var onormalt höga, vilket gör det mycket lättare att sätta en hög procentsiffra.

Vidare är avtalet ganska tydligt när det gäller utvecklingsländerna. På dem ställs mycket få krav, och det anges att dessa länder över huvud taget inte behöver minska sina utsläpp.

Vad avtalet däremot innehåller är ett – märkligt nog egentligen två – temperaturmål, men eftersom ingen med säkerhet vet hur temperaturen varierar med ökad mängd växthusgaser i atmosfären är ett sådant mål ganska problematiskt. Det är omöjligt att fastställa någon summa av växthusgaser, och det är uppenbart att det enbart har symbolisk betydelse för att man ska kunna säga någonting konkret till vanligt folk som undrar vad tusan detta avtal egentligen handlar om.

Sedan har vi frågan huruvida avtalet är bindande eller inte. Ska ett avtal vara bindande är det normala att det finns sanktionsmöjligheter vid brott mot avtalet. Det saknas helt i dag varför jag tycker att det är problematiskt att tala om ett bindande avtal.

För USA var det väldigt viktigt i klimatförhandlingarna att man inte skulle få till stånd ett bindande klimatavtal, och det tycker man att man har varit framgångsrik med. Det är på det sättet som Vita husets administration har förklarat för senat och kongress att de över huvud taget inte behöver bekymra sig om det här avtalet. Den signaturen sätter presidenten själv, eftersom avtalet inte innebär några som helst nya förpliktelser utan bara är en förnyelse av de gamla avtal som USA redan har ratificerat. Därför behöver inte heller under- och överhusen i USA ratificera avtalet, utan det räckte med en enkel signatur av presidenten.

Det är just det: Det finns inget i detta avtal som säger hur utsläppen ska minskas – varken hur mycket länderna ska minska utsläppen eller på vilket sätt de ska göra det. Däremot är det ett avtal – det ska erkännas – som innehåller en hel del positivt och som kommer att kunna leda till förbättringar vad gäller samarbete på global nivå för att hantera klimatpolitiken. Det är naturligtvis bra.

Fru talman! När klimatministern besökte miljö- och jordbruksutskottet i våras gjorde man från regeringens sida tydligt att en svensk ratificering av avtalet skulle föregås av beslut på EU-nivå om avtalet och om bördefördelningen. Nu har man stressat fram det förstnämnda, men vi saknar fortfarande bördefördelningen. Detta är ingen bisak, utan det är just bördefördelningen som visar vilka konsekvenser avtalet får för svensk del.

När vi i den politiska debatten får höra om varför vi ska bygga väldigt dyra höghastighetståg eller fortsätta höja bensinskatten tills vi har den högsta drivmedelsskatten i världen kommer det att hänvisas till detta avtal. Men i avtalet finns det inga sådana förpliktelser för Sveriges del. Det är därför bördefördelningen på EU-nivå borde vara färdig när vi ska ratificera avtalet. Det är bördefördelningen som sedan leder till konsekvenser. Det är denna som vi kan kostnadsberäkna och som gör att vi vet vilka åtgärder vi måste vidta och vilka samhällsekonomiska kostnader vi får.

Eftersom bördefördelningen ännu inte är beslutad tycker vi – precis som ett enigt utskott tyckte tidigare – att det är rimligt att avvakta och att riksdagen fattar beslut om klimatavtalet från Paris först när det är färdigt. Därför yrkar vi sverigedemokrater avslag på propositionen i dag.

Det finns dock ett förslag till bördefördelning i dag. Enligt EU-kommissionens förslag till bördefördelning är Sverige det land som ska minska sina utsläpp mest. Detta är besynnerligt mot bakgrund av att Sveriges utsläpp av växthusgaser per capita redan ligger kraftigt under genomsnittet för de industrialiserade länderna.

Förslaget från EU-kommissionen, som ännu inte är beslutat, innebär samtidigt att vissa länder kommer att kunna öka sina utsläpp. Man kan konstatera att regeringen genom att frivilligt ta på sig de mest kostsamma och ambitiösa utsläppsminskningarna nu bidrar till att andra länder inte behöver minska sina utsläpp alls eller att de kan minska dem betydligt mindre. Detta har vår regering lyckats med – eller kommer förmodligen att lyckas med. Vi vet ju ännu inte vad utfallet blir.

Fru talman! Sverigedemokraterna står upp för en effektiv klimatpolitik som bygger på att vi på ett kostnadseffektivt sätt ska arbeta globalt för att möjliggöra utsläppsminskningar. Sverige har redan tagit ett stort ansvar på området och står i dag för omkring 1 ½ promille av världens samlade utsläpp. Det står i paritet med vår andel av världens befolkning. Om vi tar hänsyn till den mängd koldioxid som vår skog tar upp handlar vårt bidrag kanske om en halv promille.

Samtidigt som andra länder bevakar sina nationella intressen verkar svensk klimatpolitik i dag gå ut på att ta på sig så stora utsläppsminskningar som möjligt, vilket kommer att innebära att vår industri tappar i konkurrenskraft. Detta avtal och beslutet i dag kommer inte att ändra på detta. Det kommer att fortsätta att förhålla sig på detta sätt. Vi kommer att fortsätta att se hur Sverige avindustrialiseras och jobb flyttar till Kina, delvis på grund av en ineffektiv klimatpolitik.

Fru talman! Det är också problematiskt att beslut på EU-nivå i efterhand kommer att bifogas detta avtal. Det är beslut som tas i stängda rum på EU-nivå i Europeiska rådet och utan debatt i Sveriges riksdag.

Sverigedemokraterna tycker att det är rimligt att de nationella utsläppsminskningarna på EU-nivå är beslutade innan Sverige fattar beslut om klimatavtalet. Av denna anledning vill vi i Sverigedemokraterna att propositionen om antagande av klimatavtalet från Paris avslås och att regeringen återkommer till riksdagen efter att beslut om bördefördelningen har tagits på EU-nivå och när vi känner till de fullständiga konsekvenserna. (Applåder)

I detta anförande instämde Per Klarberg och Jimmy Ståhl (båda SD).

Anf. 138 MATILDA ERNKRANS (S):

Fru talman! Det kan vara på sin plats att ge information till dem som lyssnar på debatten i kammaren om debattens upplägg i dag. Vi debatterar klimatavtalet från Paris på grund av att Sverigedemokraterna har lagt fram en reservation i vilken de vill ha ett annat beslut än utskottsmajoriteten, som stöder det förslag som regeringen har lagt fram.

Jag kommer att tillsammans med Kristina Yngwe säga några ord om Parisavtalet då vi båda representerar de sju partier i Sveriges riksdag och i utskottet som tillsammans med regeringen står bakom och yrkar bifall till att riksdagen i dag ska godkänna Parisavtalet. Eftersom vi också är väldigt måna om att kunna fatta beslut vid voteringen klockan fyra i eftermiddag så att Sveriges regering faktiskt kan ratificera Parisavtalet är vi för tids vinnande också överens om att alla partiföreträdare inte deltar i debatten för att föredra linjen om att godkänna Parisavtalet utan endast några få av oss.

Vi tycker att det är viktigt att vi får ett godkännande på plats så att regeringen kan ratificera avtalet och Sverige kan vara en part vid klimat-toppmötet i Marrakech senare i höst. Jag vill yrka bifall till regeringens och utskottets förslag om att godkänna Parisavtalet och avslag på reservationen från de mycket konservativa Sverigedemokraterna, vilka i dag vill yrka avslag på ett godkännande av Parisavtalet.

Fru talman! Beslutet som riksdagen ska fatta i dag är historiskt. Det är ett historiskt beslut om en historisk överenskommelse. I sådana stunder kan man behöva reflektera över vad som har lett fram till detta. Jag tänker på några svenskar som har haft stor betydelse för den process som vi fattar beslut om här i dag.

Jag tänker på Sverker Åström, socialdemokratisk kabinetssekreterare på UD, och Inga Thorsson, vilka redan 1968 tog initiativ till och författade den första FN-resolution som föreslog att Förenta nationerna skulle börja arbeta med att lösa en av våra stora utmaningar, miljöutmaningen. Resolutionen antogs och har nu burit frukt i form av bland annat Parisavtalet.

Sverige fick som en konsekvens därav arrangera FN:s första miljökonferens 1972 i Stockholm. Konferensen satte igång en lång process, vilken ännu inte är slut. Parisavtalet är en milstolpe på vägen, men fortfarande finns klimathotet kvar. Medvetenheten växer dock. Fortfarande räcker inte de löften om utsläppsminskningar som världens länder har gett i Parisavtalet, men de är mer än vad vi någonsin har haft. Parisavtalet är alltså inte

en slutpunkt, utan det är en ny milstolpe vid vilken världens alla länder är med och nu samlar kraft inför kommande mil.

Jag tänker även på Bert Bolin som på Stockholms universitet började forska om kolets kretslopp. Tillsammans med hundratals andra forskare har han gett oss politiker det vetenskapliga underlag som vi behöver för de beslut vi måste fatta. Bert Bolin grundade så småningom IPCC, FN:s klimatpanel av forskare. Med åren samlade han och hans forskare ihop det största forskningsunderlag som vi någonsin har sett i en enskild fråga för att klarlägga vad vi riskerar och varför temperaturen stiger så kraftigt på vår planet. Bara några veckor före Bert Bolins död i december 2007 fick IPCC ta emot Nobels fredspris.

I dag är alla forskare med vetenskapligt publicerade rön överens om klimatförändringens effekter och dess orsaker. Forskningen är enad och stabil, men tyvärr finns fortfarande konservativa bakåttävare.

En sådan kan faktiskt bli president i ett av världens största länder och tillika en av världens största utsläppare av växthusgaser. Republikanen Donald Trump har tydligt klargjort att han inte tror på forskningen och inte ser klimathotet som allvarligt och att han kommer att riva upp Parisavtalet om han vinner valet.

Det vore mycket olyckligt om historien upprepar sig. Vi minns alla hur en stor del av glädjen över det Kyotoprotokoll som tecknades 1997 i Kyoto försvann när republikanen president Bush stoppade den amerikanska ratificeringen av avtalet.

Parisavtalet träder i kraft 13 dagar efter att det har ratificerats av minst 55 av klimatkonventionens parter förutsatt att de representerar 55 procent av utsläppen. Sedan är det juridiskt bindande för parterna. För att det ska bli bindande är det därför bråttom att ratificera Parisavtalet. Det blir då även bindande för USA den dag då en ny president tillträder.

Skulle mot förmodan Donald Trump vinna detta val tar det honom i alla fall fyra år innan han kan krypa ur det här avtalet. Förhoppningsvis har man på fyra år kunnat övertyga också Donald Trump om att det är en riktigt dålig idé att USA inte ska stå fast vid Parisavtalet.

Fru talman! Klimatfrågan är en av regeringens högst prioriterade frågor. Regeringen har därför valt att agera kraftfullt för att stödja Parisavtalet, för att pressa de politiker som drar åt fel håll och för att få stater som ännu inte har gjort tillräckliga åtaganden om utsläppsminskningar att göra mer. Därför kommer vi i den här riksdagen att säga ja till avtalet i dag och ge förutsättningar för att regeringen ska kunna ratificera det.

Det är viktigt att det här beslutet kommer nu, för det innebär att Sverige blir en part i avtalet och kan delta i det klimattoppmöte som planeras hållas i Marrakech i november. Sverige ska fortsatt visa ledarskap och stöd i det internationella klimatarbetet. EU behöver Sveriges ledarskap, och Sverige behöver EU, för nu börjar det tuffa arbetet att göra verkstad av avtalet.

Ytterligare beslut behöver fattas. Alla länder och även EU måste överväga hur klimatarbetet kan stärkas. Ambitionerna måste höjas om syftet med klimatkonventionen och Parisavtalet, att temperaturökningen ska hålla sig långt under två grader, gärna ned mot en och en halv grad, ska kunna uppnås. Här är den femåriga cykeln och den globala översynen, som Sverige och EU stred för i förhandlingarna om Parisavtalet, väldigt viktiga och centrala.

Prot. 2016/17:13
12 oktober

*Godkännande av
klimatavtalet från
Paris*

När regeringen har ratificerat avtalet blir som sagt Sverige en part i Parisavtalet. Då kan vi fortsätta att driva på. Ländernas nationella åtgärder måste skärpas. Men många detaljer återstår. En del av dem kommer att diskuteras i Marrakech, där jag själv kommer att delta som en av riksdagens representanter.

Fru talman! Jag minns när Frankrikes president François Hollande kunde konstatera att den 12 december 2015 för alltid skulle bli ihågkommet som ett viktigt datum för planeten. Jag minns också när hans premiärminister Laurent Fabius, tillika ordförande för klimatmötet, slog klubban i bordet och konstaterade att Parisavtalet var antaget. Alla reste sig, och hurraropen ville aldrig sluta. Några grät. Andra skrek av lycka.

En del kanske tycker att ett papper med några underskrifter inte kommer att göra någon skillnad i verkligheten. Till dem vill jag säga: Tänk på den där resolutionen om att FN skulle börja engagera sig i miljöfrågan som Sverker Åström, Inga Thorsson och den dåvarande svenska regeringen fick till stånd 1968 efter många års hårt arbete! Tänk på allt som hänt sedan dess! Politik och internationella överenskommelser gör skillnad. Det finns mycket som vi kan vara stolta över i FN:s miljöarbete, men det finns också mycket som återstår.

Nu godkänner Sveriges riksdag Parisavtalet. Därmed kan Sveriges regering ratificera avtalet och fortsätta att ta ledarskap i EU och i världen för en klimatomställning som bär jobb och välfärd.
(Applåder)

I detta anförande instämde Karin Svensson Smith (MP).

Anf. 139 KRISTINA YNGWE (C):

Fru talman! Måndagen den 10 oktober är det morgonmöte på en arbetsplats någonstans i västra Sverige. Det är 20 medarbetare runt bordet. Någon säger: Vilket fint väder det är i dag! Jättevarmt och härligt! Någon annan säger: Det är tydligen högtrycksrekord sedan 1986. Det är en helt fantastisk höst vi haft!

Vid bordet sitter även lilla Helin, elva år gammal. Hon räcker försynt upp handen och säger: Fast jag tycker att det som händer med klimatet nu är ganska obehagligt.

Fru talman! I dag har vi all anledning att glädjas. Vi får vara med om en historisk händelse när Sveriges riksdag godkänner Parisavtalet. Det markerar slutet på en lång process, där många människor under flera års tid, precis som föregående talare sagt, har lagt ned tid och kraft på att ro ett klimatavtal i hamn. Men det markerar också en början, för det är nu som det riktiga arbetet med att förverkliga Parisavtalet börjar.

Men tyvärr är Helin inte den enda som känner oro inför vad som händer i klimatfrågan. USA har under sommaren visat ledarskap då man tillsammans med Kina ratificerade klimatavtalet, vilket sedan fick länder som Brasilien och även EU att snabbt följa efter. Samtidigt kan vi följa en bisarr presidentvalrörelse i USA, där den ena presidentkandidaten tror att klimatförändringarna är ett påhitt av Kina för att sänka USA:s konkurrenskraft.

Fru talman! Räknar man samman de åtgärder som parterna i Parisavtalet aviserat kommer de inte att räcka för att nå tvågradersmålet, än mindre det mer ambitiösa mål som sattes upp i Paris om att göra ansträngningar för att hålla temperaturökningarna under 1,5 grader. Att EU i en

sådan kontext måste vara en stark och tydlig röst och en pådrivande kraft för ett ambitiöst globalt klimatavtal borde vara självklart. Det är dock inte så. Tyvärr ser vi att EU, som tidigare haft en ledande roll i det internationella klimatarbetet, nu halkat efter stora länder som USA, Kina och Brasilien. Även om det givetvis är väldigt välkommet att dessa länder redan ratificerat avtalet bör det också leda till en diskussion i EU om hur den roll som pådrivare som EU haft under åren fram till Parismötet kan återupprättas. I det fortsatta arbetet krävs därför att EU tar en tydligare roll, exempelvis genom att vara pådrivande i arbetet med de nationella åtgärdsplanerna.

EU måste höja ambitionerna. Det är ett sätt för EU att visa att Parisavtalet är på allvar. Centerpartiet och Alliansen vill därför att EU antar ett mål om 50 procents utsläppsminskningar till 2030, varav 10 procent ska genomföras internationellt genom flexibla mekanismer.

Fru talman! Vi ser också med oro att regeringen inte riktigt klarat av att fortsätta ge Sverige den starka roll som pådrivande och tongivande EU-land inom klimatarbetet som var en självklarhet under alliansregeringens tid. Sveriges trovärdighet i EU och globalt bygger nämligen på förmågan att kombinera en växande ekonomi med minskade utsläpp.

Vi är såklart väldigt stolta över att det svenska klimatarbetet tog stora steg framåt under vår tid i regeringen, kanske tydligast illustrerat av att Sverige trots finansiell kris förmådde minska utsläppen av växthusgaser samtidigt som ekonomin och sysselsättningen stärktes. Åtgärder och ekonomiska styrmedel gjorde att vägen mot målen kunde stakas ut ton för ton, och samtidigt som utsläppen minskade nådde Sverige för första gången över 50 procent förnybar energi.

Tyvärr finns det tecken som visar att denna positiva utveckling nu har brutits. Den senaste statistiken från SCB visar att de svenska utsläppen tyvärr ökar och att trenden med en koldioxideffektiv transportsektor brutits. Om Sverige ska kunna fortsätta vara en trovärdig aktör i det internationella klimatarbetet måste regeringen se till att vända denna negativa trend. Miljömålsberedningen och de sju partier som ingått i detta arbete har med sitt klimatpolitiska ramverk kommit överens om mer ambitiösa utsläppsmål än vad EU-kommissionen föreslagit. Därmed har man gett regeringen ett guldläge att arbeta utifrån. En sak är säker: Både Sverige och EU måste återta det förlorade ledarskapet i klimatarbetet.

Fru talman! I dag säger Sveriges riksdag till Helin: Vi tar din oro på allvar! Centerpartiet och Alliansen välkomnar regeringens proposition, och jag ser verkligen fram emot att få åka till Marrakech i november tillsammans med utskottets ordförande Matilda Ernkrans och vara med på det här första partsmötet, där Sverige kommer att få vara en del i det hela.
(Applåder)

I detta anförande instämde Lars Tysklind (L) och Lars-Axel Nordell (KD).

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under § 12.)

§ 7 Gemensamma standarder vid utbyggnad av infrastrukturen för alternativa drivmedel

Trafikutskottets betänkande 2016/17:TU2

Gemensamma standarder vid utbyggnad av infrastrukturen för alternativa drivmedel (prop. 2015/16:186)

föredrogs.

Anf. 140 PER KLARBERG (SD):

Fru talman! I propositionen *Gemensamma standarder vid utbyggnad av infrastrukturen för alternativa drivmedel* vill regeringen att det ska finnas information om olika bränsletyper vid till exempel mackarna, men regeringen vet inte vilken typ av information som ska anges.

Problemet är att informationen inte kommer att göra någon som helst nytta i verkligheten. Vilken information är relevant för konsumenterna? Ska det till exempel vara andelen koldioxidutsläpp eller bränslets energiinnehåll? Exempelvis blir en prisjämförelse näst intill omöjlig att införa praktiskt, då det inte enbart är kostnaden för det faktiska drivmedlet per liter energiinnehåll som är avgörande. En vätgasbil har till exempel väldigt låga service- och underhållskostnader, medan en etanolbil i princip har samma service- och underhållskostnader som en bensinbil.

Hur ska en jämförelse mellan bränslenas olika koldioxidutsläpp kunna genomföras då det är av betydelse hur och var bränslet har tillverkats? Vätgas som till exempel tillverkas av solpaneler i direkt anslutning till macken har noll koldioxidutsläpp medan vätgas som tillverkas i Finland med hjälp av fossil naturgas och sedan transporteras till den svenska macken med båt och lastbil har betydande koldioxidutsläpp.

Om en konsument kör in med sin vätgasbil på en mack är det endast ett slags information som är relevant för konsumenten, och det är kostnaden för själva vätgasen. Vätgasbilisten är totalt ointresserad av vilket energiinnehåll naturgasen och bensinen har, för vätgasbilisten kan inte tanka någonting annat än just vätgas. Elbilbilisten är intresserad av vad strömmen kostar per kilowattimme, och så vidare.

Fru talman! Med anledning av detta anser Sverigedemokraterna att frågan om vilken prisinformation som är relevant för konsumenterna måste utredas vidare. Annars är risken stor att vi kommer att se en uppsjö av helt onödiga informationstavlor på våra mackar. Jag yrkar därför bifall till vår reservation nr 1.

I detta anförande instämde Jimmy Ståhl (SD).

Anf. 141 KARIN SVENSSON SMITH (MP):

Fru talman! Jag börjar med att yrka bifall till utskottets förslag i trafikutskottets betänkande och avslag på reservationen.

Det känner väldigt bra att vår debatt kommer precis efter miljö- och jordbruksutskottets debatt om godkännande av klimatavtalet i Paris. Centerns representant i debatten oroade sig för att växthusgaserna från transportsektorn i Sverige nu ökar, och det gör verkligen jag också. Jag delar också Centerns bedömning att den överenskommelse man träffade i Miljömålsberedningen när man satte som ambition att minst 70 procent av

klimatpåverkan av transportsektorn ska vara borta fram till 2030 är ett guldägg.

Det vi nu debatterar i trafikutskottet är en liten pusselbit i det sammanhanget och i den övergripande visionen om att Sverige ska bli ett av de första fossilfria välfärdsländerna i världen. Det var vårt commitment inför Parisavtalet. Vad jag kan förstå råder det enighet i kammaren om att fossilbränslen inte tillhör framtiden i transportsektorn och att vi ska hitta alla praktiska lösningar som behövs för att göra transporter oberoende av olja.

Det vi nu talar om i betänkandet handlar om att standardisera infrastrukturen så att man kan använda el på ett mer effektivt sätt. Det har funnits en lång innovationsfas, och det kommer att fortsätta att vara innovationer på området. Men för den som står i begrepp att köpa en elbil är det en poäng att veta att man standardiserar laddningen så att det inte blir olika för olika fabrikat. Om jag ska göra min personliga bedömning tror jag att merparten av laddningarna kommer att ske antingen vid arbetsplatserna eller i närheten av ens bostad, där man laddar över natten. Men det gör inte behovet av att standardisera infrastrukturen mindre.

Den lilla pusselbit som handlar om standardisering vid utbyggnad av infrastrukturen för alternativa drivmedel är en del av att vi har implementerat ett EU-direktiv om utbyggnad av en rikstäckande infrastruktur för gas- och elformiga bränslen. Varför behövs då det? Jo, ska vi klara av att nå målet om en fossilbränslefri transportsektor och minskad klimatpåverkan behövs generellt sett tre stora förändringar.

Det första är att vi byter transportslag. Det finns i dag inte tillräckligt och kommer sannolikt inte att finnas framöver energi från förnybara drivmedel för att vi ska kunna ersätta hela den volym bensin och diesel som finns i transportsektorn i dag. Då behöver vi ha en högre energieffektivitet både i persontrafiken och i godstransporterna. Byte av transportslag är därför en helt nödvändig del i strategin för att minska klimatpåverkan från transportsystemet.

Vi behöver också byta vanor. Jag tror att alla delar min bedömning att det är helt knasigt att man fiskar fisk i Norge, skickar iväg den till Asien för att rensa och filea den, fryser den och sedan skickar den tillbaka till oss för konsumtion. Den sortens transporter är inte hållbara. Vi behöver hitta styrmedel för att se till att vi blir av med det.

Det tredje som behövs, förutom att byta vanor, är ett byte av drivmedel. Där har vi haft en väldigt lång period där vi har testat olika varianter. Sverige är det enda land i världen som har pumplag. Vi har provat mycket annat. Vi har haft ett förmånsbilssystem och supermiljöbilspremier. Nu är det dags för ett paradigmskifte i diskussionen. Det paradigmskiftet består nog i att vi måste fokusera mer på bränslet och mindre på bilen.

Jag är teknikoptimist och tillräckligt förtrogen med bilfabrikanternas olika modeller. Det är inte bilen som är problemet. Det finns bilar som kan köra på i princip de flesta bränslen. Det som behövs är långsiktiga spelregler för att man ska ta fram de bränslen som behövs antingen för höginblandning eller för låginblandning.

Prot. 2016/17:13

12 oktober

Gemensamma standarder vid utbyggnad av infrastrukturen för alternativa drivmedel

Det har operatörer och aktörer i branschen efterlyst länge. Jag upplever som ordförande i trafikutskottet att trycket mot oss i politiken nu är väldigt starkt. Såväl åkeriägare som enskilda vill känna att det de kör med för de transporter som behövs på vägarna i mindre utsträckning ska bidra till klimatpåverkan.

Då behövs det en utbyggd laddinfrastruktur men också en lagstiftning där man antingen har en reduktionsplikt och reducerar det fossila innehållet i det som säljs i pumparna eller har en kvotplikt som ökar det förnybara. Effekten kan bli densamma. Det är inte praktiskt vare sig möjligt eller önskvärt att byta alla fordon som rullar för persontrafik och godstransporter, utan vi behöver byta bränsle i stället för att byta bilar.

Ska vi ändå kunna tillgodose behovet av en hållbar rörlighet måste gasen i dag utnyttjas bättre. I trafikutskottet har vi tagit fram ett betänkande som handlade just om en fossiloberoende transportsektor. Det är inte bara bilarna det handlar om. Det handlar om sjöfarten, flyget och hela transportsektorn. Då måste vi se var respektive drivmedel gör störst nytta.

Sjöfarten har väldigt låg energianvändning om man har stora transporter som ska fram och man inte driver fartygen och går för fort. Då är det en poäng att man underlättar för att mer kan gå längs Sveriges långa kust och angöra de 52 hamnar som finns. Men det räcker inte. Vi måste också successivt se en övergång från den bunkerolja som är helt förhärskande i sjöfarten i dag till mer förnybart innehåll. Då behövs det LNG och hubbar. Det är återigen inte fartygen som är det begränsande utan den tillgång till bränsle som måste finnas.

Jag vill sluta med att säga att det i dag är enkelt för de flesta bilister och trafikanter i storstäder att få tillgång till det mesta som behövs för att ha en hållbar rörlighet i form av både alternativa transportmedel och alternativa bränslen. Men Sverige är ett långt land, och alla bor inte så till att de kan undvara biltransporter. Därför är det väldigt viktigt att vi har en rikstäckande infrastruktur för att kunna använda gasformiga bränslen och el där det passar bäst. Detta betänkande och det förslag som vi nu ställer oss bakom kommer att vara en liten pusselbit för att underlätta för det.

Anf. 142 RIKARD LARSSON (S):

Fru talman! Jag hade inte tänkt att förlänga debatten väldigt mycket. Detta är ett ärende där vi i grunden är överens i samtliga partier i riksdagen även om det finns reservationer om en liten del av innehållet. Jag vill ändå yrka bifall till utskottets förslag i trafikutskottets betänkande och därmed till regeringens proposition samt avslag på reservationen.

När man lyssnar på debatten om det europeiska samarbetet nu för tiden märker man att den i hög grad präglas av det som är misslyckanden. Den präglas av diskussionen om brexit och om flyktingkrisen. Men jag skulle vilja säga precis detsamma som föregående talare: Detta är ett sådant ärende som visar på ett område där vi har god nytta av ett EU-samarbete och där vi tar små steg i rätt riktning.

Det är ett ärende som för de allra flesta glider igenom utan att man tittar på det. Men för mig som EU-förespråkare – som röstade ja i folkomröstningen när Sverige skulle gå med i EU och som fortfarande är förespråkare för ett EU-medlemskap – är det till stor del detta som EU-arbetet handlar om. Vi kan se till att det inom Europas gränser blir lite enklare att göra rätt och lite enklare att ta en riktning som blir gynnsam för vårt klimat.

Jag ska ta ett exempel. Jag brukar inte tycka att det är en speciellt smart idé att använda enbart privata erfarenheter som underlag till ett påstående, men jag ska ändå drista mig till att ta upp ett sådant exempel. För ungefär tio år sedan hade jag förmånen att köra gasbil. Jag fick en tjänstebil som var gasdriven. När man skulle köra gasbil i Sverige på den tiden gällde det att ha bra kontakter med andra som körde gasbilar, för en rätt stor del av tiden gick åt till att leta efter tankställen där man kunde tanka sin gasbil.

För alla dem som körde gasbil blev det en hobby, skulle jag vilja säga, att veta var det fanns tankställen som var de mest optimala. Det skilde sig åt. På ett gastankställe kunde man få in en viss mängd drivmedel i bilen, och på ett annat kunde man få in en helt annan mängd.

Anledningen till att jag berättar det här är att jag tror att detta är poängen när vi fattar sådana beslut som det vi nu fattar och där EU bedriver det arbete som de nu gör. Vi måste se till att miljöarbetet fungerar och att detta att köra gasbil och elbil inte blir någonting som är förunnat dem som är entusiaster eller experter. Vi måste göra det så enkelt att vem som helst kan välja, och väljer, de miljövänliga alternativen.

När jag läser följdmotionerna ser jag att det finns en del bra förslag. I den ena följdmotionen skriver man om miljömärkning och ursprungsmärkning. Det är bra. Regeringskansliet arbetar nu med dessa frågor. När man arbetar med de här frågorna tror jag att man hela tiden måste se till att man förenklar för konsumenterna när man standardiserar. Det gäller då även de konsumenterna som inte är drivmedelsexperter och som inte är miljöbilsentusiaster. Vi måste göra det förmånligt för alla att enkelt kunna tanka alternativa drivmedel, biogas och CNG, och det handlar även om bilar med eldrift.

Detta förslag är ett sådant litet steg, men det är ett litet steg i en stor och viktig fråga. Det krävs dock också att man här inne i denna riksdag för en politik som gör att vi bygger ut antalet laddstationer och biodrivmedlen. Vi ska fortsätta med Klimatklivet, som denna regering nu så framgångsrikt har infört och där vi ökar satsningarna.

Det krävs också att vi vågar prioritera. Jag vänder mig framför allt till Moderaterna, som vill backa bandet när det gäller drivmedelsskatter. I stället för att prioritera de alternativa drivmedlen säger de: Vi ska nog ta tillbaka en del av skatthöjningen på fossila drivmedel, och vi ska subventionera dessa drivmedel mer.

Det krävs att vi både gör de ekonomiska incitamenten tydliga för att kunna köra på alternativa drivmedel och standardiserar så att det blir lätt att göra det i hela Europa.

Fru talman! Med detta yrkar jag bifall till utskottets förslag i betänkandet.

(Applåder)

I detta anförande instämde Johan Andersson, Lars Mejern Larsson, Leif Pettersson och Suzanne Svensson (alla S).

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under § 12.)

§ 8 Skatteavtal mellan Sverige och Azerbajdzjan

Skatteutskottets betänkande 2016/17:SkU3
Skatteavtal mellan Sverige och Azerbajdzjan (prop. 2015/16:172)
föredrogs.

Tredje vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under § 12.)

§ 9 Skatteavtal mellan Sverige och Armenien

Skatteutskottets betänkande 2016/17:SkU4
Skatteavtal mellan Sverige och Armenien (prop. 2015/16:171)
föredrogs.

Tredje vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under § 12.)

§ 10 Rättelse i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Justitieutskottets betänkande 2016/17:JuU4
Rättelse i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattnings-
verksamhet
föredrogs.

Tredje vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under § 12.)

§ 11 Riksrevisorernas årliga rapport 2016

Finansutskottets betänkande 2016/17:FiU9
Riksrevisorernas årliga rapport 2016 (redog. 2015/16:RR5)
föredrogs.

Tredje vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under § 12.)

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 14.15 på förslag av tredje vice talmannen att
ajournera sammanträdet till kl. 16.00, då votering skulle äga rum.

Återupptaget sammanträde

Sammanträdet återupptogs kl. 16.00.

MJU6 Godkännande av klimatavtalet från Paris

1. utskottet

2. res. (SD)

Votering:

261 för utskottet

39 för res.

49 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 98 S, 72 M, 23 MP, 18 C, 19 V, 16 L, 15 KD

För res.: 39 SD

Frånvarande: 15 S, 12 M, 9 SD, 2 MP, 4 C, 2 V, 3 L, 1 KD, 1 -

Solveig Zander (C) anmälde att hon avsett att rösta ja men markerats som frånvarande.

TU2 Gemensamma standarder vid utbyggnad av infrastrukturen för alternativa drivmedel

1. utskottet

2. res. (SD)

Votering:

263 för utskottet

39 för res.

47 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 99 S, 72 M, 23 MP, 19 C, 19 V, 16 L, 15 KD

För res.: 39 SD

Frånvarande: 14 S, 12 M, 9 SD, 2 MP, 3 C, 2 V, 3 L, 1 KD, 1 -

SkU3 Skatteavtal mellan Sverige och Azerbajdzjan

Kammaren biföll utskottets förslag.

SkU4 Skatteavtal mellan Sverige och Armenien

Kammaren biföll utskottets förslag.

JuU4 Rättelse i lagen om behandling av uppgifter i Skatteverkets beskattningsverksamhet

Kammaren biföll utskottets förslag.

FiU9 Riksrevisorernas årliga rapport 2016

Kammaren biföll utskottets förslag.

§ 13 Anmälan om interpellationer

Följande interpellationer hade framställts:

den 11 oktober

2016/17:43 Brister i patientsäkerhet

av *Cecilia Widegren* (M)

till statsrådet *Gabriel Wikström* (S)

2016/17:44 Familjeåterförening enligt den tillfälliga lagen

av *Christina Høj Larsen* (V)

till justitie- och migrationsminister *Morgan Johansson* (S)

2016/17:45 Säkerhet och punktlighet på järnvägen

av *Roland Gustbée* (M)

till statsrådet *Anna Johansson* (S)

§ 14 Anmälan om frågor för skriftliga svar

Följande frågor för skriftliga svar hade framställts:

den 11 oktober

2016/17:89 Systembolaget och antifacklig verksamhet

av *Peter Persson* (S)

till närings- och innovationsminister *Mikael Damberg* (S)

2016/17:90 Fler nya jobb till nyanlända

av *Jenny Petersson* (M)

till arbetsmarknads- och etableringsminister *Ylva Johansson* (S)

2016/17:91 Regelverket för Lärarlyftet II

av *Christer Nylander* (L)

till utbildningsminister *Gustav Fridolin* (MP)

2016/17:92 Dödligt våld bland kriminella

av *Beatrice Ask* (M)

till statsrådet *Anders Ygeman* (S)

2016/17:93 Långa handläggningstider för plantering på jordbruksmark

av *Mikael Eskilandersson* (SD)

till statsrådet *Sven-Erik Bucht* (S)

§ 15 Anmälan om skriftliga svar på frågor

Skriftliga svar på följande frågor hade kommit in:

den 12 oktober

2016/17:61 Postnords agerande

av *Teres Lindberg* (S)

till statsrådet *Peter Eriksson* (MP)

§ 16 Kammaren åtskildes kl. 16.02.

Sammanträdet leddes

av talmannen från dess början till och med § 1 anf. 61 (delvis),
av andre vice talmannen därefter till och med § 1 anf. 119 (delvis),
av tredje vice talmannen därefter till ajourneringen kl. 14.15 och
av andre vice talmannen därefter till dess slut.

Vid protokollet

KATHRIN FLOSSING

/Olof Pilo

Innehållsförteckning

§ 1 Partiledardebatt.....	1
Anf. 1 ANNA KINBERG BATRA (M).....	1
Anf. 2 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	3
Anf. 3 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	4
Anf. 4 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	5
Anf. 5 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	5
Anf. 6 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	5
Anf. 7 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	6
Anf. 8 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	6
Anf. 9 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	7
Anf. 10 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik.....	7
Anf. 11 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	8
Anf. 12 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik.....	8
Anf. 13 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	9
Anf. 14 JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	9
Anf. 15 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	10
Anf. 16 JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	10
Anf. 17 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	10
Anf. 18 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S).....	11
Anf. 19 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	13
Anf. 20 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	13
Anf. 21 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	14
Anf. 22 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	14
Anf. 23 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	15
Anf. 24 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	15
Anf. 25 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	16
Anf. 26 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	16
Anf. 27 ANNIE LÖÖF (C) replik.....	16
Anf. 28 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	17
Anf. 29 ANNIE LÖÖF (C) replik.....	18
Anf. 30 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	18
Anf. 31 JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	18
Anf. 32 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	19
Anf. 33 JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	20
Anf. 34 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	20
Anf. 35 JAN BJÖRKLUND (L) replik.....	20
Anf. 36 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	21
Anf. 37 JAN BJÖRKLUND (L) replik.....	21
Anf. 38 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	22
Anf. 39 ANDREAS CARLSON (KD) replik.....	22
Anf. 40 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	22
Anf. 41 ANDREAS CARLSON (KD) replik.....	23
Anf. 42 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	23
Anf. 43 JIMMIE ÅKESSON (SD).....	24
Anf. 44 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	26
Anf. 45 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	27
Anf. 46 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik.....	27
Anf. 47 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	28

Anf. 48 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	28	Prot. 2016/17:13
Anf. 49 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	28	12 oktober
Anf. 50 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	29	-----
Anf. 51 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	29	
Anf. 52 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik.....	29	
Anf. 53 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	30	
Anf. 54 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik.....	31	
Anf. 55 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	31	
Anf. 56 ANNIE LÖÖF (C) replik	31	
Anf. 57 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	32	
Anf. 58 ANNIE LÖÖF (C) replik	32	
Anf. 59 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	33	
Anf. 60 JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	33	
Anf. 61 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	34	
Anf. 62 JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	34	
Anf. 63 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	35	
Anf. 64 JAN BJÖRKLUND (L) replik.....	35	
Anf. 65 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	36	
Anf. 66 JAN BJÖRKLUND (L) replik.....	36	
Anf. 67 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	37	
Anf. 68 ANDREAS CARLSON (KD) replik.....	37	
Anf. 69 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	38	
Anf. 70 ANDREAS CARLSON (KD) replik.....	38	
Anf. 71 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	38	
Anf. 72 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP)	39	
Anf. 73 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	41	
Anf. 74 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik.....	41	
Anf. 75 ANNA KINBERG BATRA (M) replik.....	42	
Anf. 76 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik.....	42	
Anf. 77 ANNIE LÖÖF (C) replik	43	
Anf. 78 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik.....	43	
Anf. 79 ANNIE LÖÖF (C) replik	44	
Anf. 80 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik.....	44	
Anf. 81 JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	44	
Anf. 82 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik.....	45	
Anf. 83 JONAS SJÖSTEDT (V) replik.....	45	
Anf. 84 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik.....	46	
Anf. 85 JAN BJÖRKLUND (L) replik.....	46	
Anf. 86 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik.....	47	
Anf. 87 JAN BJÖRKLUND (L) replik.....	47	
Anf. 88 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik.....	47	
Anf. 89 ANDREAS CARLSON (KD) replik.....	47	
Anf. 90 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik.....	48	
Anf. 91 ANDREAS CARLSON (KD) replik.....	49	
Anf. 92 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik.....	49	
Anf. 93 ANNIE LÖÖF (C).....	49	
Anf. 94 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik	52	
Anf. 95 ANNIE LÖÖF (C) replik	52	
Anf. 96 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik	53	
Anf. 97 ANNIE LÖÖF (C) replik	53	
Anf. 98 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	54	

Anf. 99 ANNIE LÖÖF (C) replik	54
Anf. 100 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	55
Anf. 101 ANNIE LÖÖF (C) replik	55
Anf. 102 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik.....	56
Anf. 103 ANNIE LÖÖF (C) replik	56
Anf. 104 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik.....	57
Anf. 105 ANNIE LÖÖF (C) replik	57
Anf. 106 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	58
Anf. 107 ANNIE LÖÖF (C) replik	58
Anf. 108 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	59
Anf. 109 ANNIE LÖÖF (C) replik	59
Anf. 110 JONAS SJÖSTEDT (V).....	59
Anf. 111 ANNIE LÖÖF (C) replik	62
Anf. 112 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	63
Anf. 113 ANNIE LÖÖF (C) replik	63
Anf. 114 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	64
Anf. 115 ANDREAS CARLSON (KD) replik.....	64
Anf. 116 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	65
Anf. 117 ANDREAS CARLSON (KD) replik.....	65
Anf. 118 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	66
Anf. 119 JAN BJÖRKLUND (L).....	66
Anf. 120 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik	68
Anf. 121 JAN BJÖRKLUND (L) replik	69
Anf. 122 Statsminister STEFAN LÖFVEN (S) replik	69
Anf. 123 JAN BJÖRKLUND (L) replik	70
Anf. 124 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	70
Anf. 125 JAN BJÖRKLUND (L) replik	71
Anf. 126 JIMMIE ÅKESSON (SD) replik.....	71
Anf. 127 JAN BJÖRKLUND (L) replik	72
Anf. 128 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik.....	72
Anf. 129 JAN BJÖRKLUND (L) replik	73
Anf. 130 Statsrådet ISABELLA LÖVIN (MP) replik.....	73
Anf. 131 JAN BJÖRKLUND (L) replik	73
Anf. 132 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	74
Anf. 133 JAN BJÖRKLUND (L) replik	74
Anf. 134 JONAS SJÖSTEDT (V) replik	75
Anf. 135 JAN BJÖRKLUND (L) replik	75
Anf. 136 ANDREAS CARLSON (KD).....	76
§ 2 Anmälan om fördröjt svar på interpellation	78
§ 3 Anmälan om faktapromemorior	79
§ 4 Anmälan om granskningsrapport	79
§ 5 Ärenden för hänvisning till utskott	79
§ 6 Godkännande av klimatavtalet från Paris	80
Miljö- och jordbruksutskottets betänkande 2016/17:MJU6	80
Anf. 137 MARTIN KINNUNEN (SD)	80
Anf. 138 MATILDA ERNKRANS (S).....	82
Anf. 139 KRISTINA YNGWE (C).....	84
(Beslut fattades under § 12.)	85
§ 7 Gemensamma standarder vid utbyggnad av infrastrukturen för alternativa drivmedel.....	86

Trafikutskottets betänkande 2016/17:TU2	86	Prot. 2016/17:13
Anf. 140 PER KLARBERG (SD)	86	12 oktober
Anf. 141 KARIN SVENSSON SMITH (MP)	86	-----
Anf. 142 RIKARD LARSSON (S).....	88	
(Beslut fattades under § 12.).....	89	
§ 8 Skatteavtal mellan Sverige och Azerbajdzjan	90	
Skatteutskottets betänkande 2016/17:SkU3	90	
(Beslut fattades under § 12.).....	90	
§ 9 Skatteavtal mellan Sverige och Armenien	90	
Skatteutskottets betänkande 2016/17:SkU4	90	
(Beslut fattades under § 12.).....	90	
§ 10 Rättelse i lagen om behandling av uppgifter i		
Skatteverkets beskattningsverksamhet	90	
Justitieutskottets betänkande 2016/17:JuU4	90	
(Beslut fattades under § 12.).....	90	
§ 11 Riksrevisorernas årliga rapport 2016	90	
Finansutskottets betänkande 2016/17:FiU9.....	90	
(Beslut fattades under § 12.).....	90	
Ajournering.....	90	
Återupptaget sammanträde	90	
§ 12 Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens		
sammanträde	91	
MJU6 Godkännande av klimatavtalet från Paris	91	
TU2 Gemensamma standarder vid utbyggnad av		
infrastrukturen för alternativa drivmedel.....	91	
SkU3 Skatteavtal mellan Sverige och Azerbajdzjan	91	
SkU4 Skatteavtal mellan Sverige och Armenien.....	91	
JuU4 Rättelse i lagen om behandling av uppgifter i		
Skatteverkets beskattningsverksamhet	91	
FiU9 Riksrevisorernas årliga rapport 2016.....	91	
§ 13 Anmälan om interpellationer	92	
§ 14 Anmälan om frågor för skriftliga svar.....	92	
§ 15 Anmälan om skriftliga svar på frågor.....	92	
§ 16 Kammaren åtskildes kl. 16.02.....	93	